

91

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 151/2002 Sb., zákonem č. 262/2002 Sb., zákonem č. 278/2003 Sb., zákonem č. 356/2003 Sb. a zákonem č. 670/2004 Sb.

ZÁKON

**o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích
(energetický zákon)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

PODMÍNKY PODNIKÁNÍ A VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY V ENERGETICKÝCH ODVĚTVÍCH

HLAVA I

OBECNÁ ČÁST

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ podmínky podnikání, výkon státní správy a nediskriminační regulaci v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) nediskriminační regulací organizace podnikání v energetických odvětvích při zachování funkce hospodářské soutěže, uspokojování potřeb spotřebitelů a zájmů držitelů licencí a zajišťování společných, bezpečných a stabilních dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie za přijatelné ceny,

b) stavem nouze omezení nebo přerušení dodávek energie na celém území České republiky nebo na její části z důvodů a způsobem uvedeným v tomto zákoně,

- c) odpovědným zástupcem fyzická osoba ustanovená držitelem licence na výrobu, přenos a distribuci elektřiny, na přepravu, distribuci a uskladňování plynu, na výrobu a rozvod tepelné energie a na obchod s elektřinou nebo plynem (dále jen „držitel licence“), která odpovídá za výkon licencované činnosti podle tohoto zákona.

(2) Dále se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) v elektroenergetice
1. distribucí elektřiny doprava elektřiny distribuční soustavou,
 2. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 110 kV, s výjimkou vybraných vedení a zařízení 110 kV, která jsou součástí přenosové soustavy, a vedení a zařízení o napětí 0,4/0,23 kV, 3 kV, 6 kV, 10 kV, 22 kV nebo 35 kV sloužící k zajištění distribuce elektřiny na vymezeném území České republiky, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektrickou energií a kterou se zrušuje Směrnice 96/92/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a kterou se zrušuje Směrnice 98/30/ES.

Nařízení (ES) č. 1228/2003 Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2003 o podmínkách pro přístup k síti pro přeshraniční výměny elektrické energie.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES o prosazování kombinované výroby elektřiny a tepla založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním energetickém trhu.

- nikací techniky; distribuční soustava je zřízována a provozována ve veřejném zájmu,
3. elektrickou přípojkou zařízení, které začíná odbočením od spínacích prvků nebo přípojníc v elektrické stanici a mimo ní odbočením od vedení distribuční soustavy směrem k odběrateli, a je určeno k připojení odběrných elektrických zařízení,
 4. elektrickou stanicí soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektřiny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provozu,
 5. elektrizační soustavou České republiky vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přenos, transformaci a distribuci elektřiny, včetně elektrických přípojek a přímých vedení, a systémy měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky (dále jen „elektrizační soustava“),
 6. chráněným zákazníkem fyzická či právnická osoba, která má právo na připojení k distribuční soustavě a na dodávku elektřiny ve stanovené kvalitě a za regulované ceny,
 7. kombinovanou výrobou elektřiny a tepla přeměna primární energie na energii elektrickou a užitečné teplo ve společném současně probíhajícím procesu v jednom výrobním zařízení,
 8. konečným zákazníkem fyzická či právnická osoba, která odebranou elektřinu pouze spotřebovává,
 9. měřicím zařízením veškerá zařízení pro měření, přenos a zpracování naměřených hodnot,
 10. nízkým napětím napětí mezi fázemi do 1000 V včetně,
 11. obchodníkem s elektřinou fyzická či právnická osoba, která je držitelem licence na obchod s elektřinou a nakupuje elektřinu za účelem jejího prodeje,
 12. vyrovnávacím trhem s regulační energií trh s regulační energií vypořádaný a organizovaný operátorem trhu s elektřinou v součinnosti s provozovatelem přenosové soustavy,
 13. odběratelem fyzická či právnická osoba odbírající elektřinu,
 14. odběrným místem odběrné elektrické zařízení jednoho odběratele, včetně měřicích transformátorů, jehož odběr je měřen jedním měřicím zařízením nebo jiným způsobem na základě dohody,
 15. odchylkou součet rozdílů skutečných a sjednaných dodávek nebo odběrů elektřiny v daném časovém úseku,
 16. oprávněným zákazníkem fyzická či právnická osoba, která má právo přístupu k přenosové soustavě a distribučním soustavám za účelem volby dodavatele elektřiny,
 17. podpůrnými službami činnosti fyzických či právnických osob, jejichž zařízení jsou připojena k elektrizační soustavě, které jsou určeny k zajištění systémových služeb, a po jejichž aktivaci zpravidla dochází k dodávce elektřiny,
 18. provozováním distribuční soustavy veškerá činnost provozovatele distribuční soustavy související se zabezpečením spolehlivé distribuce elektřiny,
 19. provozováním přenosové soustavy veškerá činnost provozovatele přenosové soustavy související se zabezpečením spolehlivého přenosu elektřiny,
 20. provozovatelem distribuční soustavy fyzická či právnická osoba, která je držitelem licence na distribuci elektřiny,
 21. provozovatelem přenosové soustavy právnická osoba, která je držitelem licence na přenos elektřiny,
 22. přenosem doprava elektřiny přenosovou soustavou včetně dopravy elektřiny po mezistátních vedeních,
 23. přenosovou soustavou vzájemně propojený soubor vedení a zařízení 400 kV, 220 kV a vybraných vedení a zařízení 110 kV, uvedených v příloze Pravidel provozování přenosové soustavy, sloužící pro zajištění přenosu elektřiny pro celé území České republiky a propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, včetně systémů měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky; přenosová soustava je zřízována a provozována ve veřejném zájmu,
 24. přímým vedením vedení elektřiny spojující výrobu elektřiny, která není připojena k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, a odběrné místo, které není elektricky propojeno s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo elektrické vedení zabezpečující přímé zásobování vlastních provozoven výrobce, jeho ovládaných společností nebo oprávněných zákazníků, a není vlastněno provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy,
 25. regulovaným přístupem možnost použití přenosové soustavy nebo distribuční soustavy pro dopravu elektřiny na základě podmínek stanovených tímto zákonem a za regulované ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem,
 26. systémovými službami činnosti provozovatele přenosové soustavy a provozovatelů distri-

- bučních soustav pro zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy České republiky s ohledem na provoz v rámci propojených elektrizačních soustav,
27. vymezeným územím oblast, v níž má držitel licence na distribuci elektřiny povinnost připojit každého odběratele, který o to požádá a splňuje podmínky stanovené tímto zákonem,
 28. výrobcem fyzická či právnická osoba, která vyrábí elektřinu a je držitelem licence na výrobu elektřiny,
 29. výrobnou elektřiny energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující technologické zařízení pro přeměnu energie, stavební část a všechna nezbytná pomocná zařízení,
 30. domácností konečný zákazník, který nenakupuje elektřinu pro jiné účely než pro svou vlastní spotřebu v domácnosti,
 31. vertikálně integrovaným podnikatelem podnikatel nebo skupina podnikatelů, pokud jejich vzájemné vztahy odpovídají bezprostředně závaznému předpisu Evropských společenství^{1a)} a jsou držiteli alespoň jedné z licencí na přenos elektřiny nebo distribuci elektřiny a alespoň jedné z licencí na výrobu elektřiny nebo obchod s elektřinou,
 32. druhotným energetickým zdrojem využitelný energetický zdroj, jehož energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminozních hornin nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti,
 33. malým zákazníkem konečný zákazník, který zaměstnává v pracovním poměru méně než 50 zaměstnanců, jehož čistý obrat za poslední účetní období nepřesahuje 250 mil. Kč a jehož odběrné místo je připojeno k síti nízkého napětí,
 34. subjektem zúčtování odchylek (dále jen „subjekt zúčtování“) účastník trhu s elektřinou, pro kterého operátor trhu s elektřinou na základě smlouvy o zúčtování provádí vyhodnocení, zúčtování a vypořádání odchylek,
 35. regulační energií elektřina zajišťovaná aktivací podpůrných služeb nebo na vyrovnávacím trhu s regulační energií,
 36. elektřinou z kombinované výroby elektřiny a tepla elektřina vyrobená ve společném procesu spojeném s výrobou užitečného tepla,
 37. celkovou účinností součet ročního objemu elektřiny vyrobené v procesu kombinované výroby elektřiny a tepla a užitečného tepla dělený energií vstupního paliva použitého na výrobu užitečného tepla, na výrobu elektřiny a mechanické energie,
 38. referenční hodnotou účinnosti pro oddělenou výrobu elektřiny a tepla (dále jen „referenční hodnota“) celková účinnost při alternativní samostatné výrobě tepla a elektřiny, kterou je možno kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nahradit,
 39. poměrem elektrické a tepelné energie číselná hodnota vyjadřující podíl výroby elektřiny k výrobě užitečného tepla v zařízení kombinované výroby elektřiny a tepla za určité časové období,
- b) v plynárenství
1. distribucí plynu doprava plynu distribuční soustavou sloužící převážně k zásobování konečných zákazníků,
 2. distribuční soustavou vzájemně propojený soubor velmi vysokotlakých, vysokotlakých, středotlakých a nízkotlakých plynodů a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, který není přímo propojen s kompresními stanicemi a na kterém zajišťuje distribuci plynu držitel licence na distribuci plynu; distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu,
 3. chráněným zákazníkem každý konečný zákazník, který není oprávněným zákazníkem,
 4. konečným zákazníkem fyzická či právnická osoba nakupující plyn pro vlastní spotřebu, případně, která část svého nakoupeného plynu poskytuje jiné fyzické či právnické osobě a nejedná se o podnikání podle obchodního zákoníku,
 5. obchodníkem s plynem držitel licence na obchod s plynem nakupující plyn za účelem jeho dalšího prodeje ostatním účastníkům trhu s plynem,
 6. odběrným místem místo, kde je instalováno odběrné plynové zařízení pro jednoho konečného zákazníka, do něhož se uskutečňuje dodávka plynu měřená měřicím zařízením,

^{1a)} Čl. 3 odst. 2 a 3 nařízení Rady (EHS) 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků.

7. odběrným plynovým zařízením veškerá zařízení počínaje hlavním uzávěrem plynu včetně zařízení pro konečné využití plynu; není jím měřicí zařízení,
8. oprávněným zákazníkem fyzická či právnická osoba, která má právo zvolit si dodavatele plynu a má právo přístupu k přepravní soustavě, distribučním soustavám, podzemním zásobníkům plynu, těžebním plynovodům a volné akumulaci,
9. plynárenskou soustavou vzájemně propojený soubor zařízení pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění plynu, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, které slouží k provozování těchto zařízení,
10. plynárenským podnikatelem fyzická či právnická osoba, která se na základě licence udělené podle tohoto zákona zabývá výrobou, těžbou nebo provozováním přepravní soustavy nebo provozováním distribuční soustavy anebo provozováním podzemního zásobníku plynu,
11. plynárenským zařízením plynovody, plynovodní přípojky a technologické objekty s nimi související,
12. plynem zemní plyn, svítiplyn, koksárenský plyn čistý, degazační a generátorový plyn, bioplyn, propan, butan a jejich směsi, pokud nejsou používány pro pohon motorových vozidel,
13. plynovodní přípojkou zařízení začínající odbočením z distribuční soustavy a ukončené před hlavním uzávěrem plynu, za nímž pokračuje odběrné plynové zařízení zákazníka,
14. plynovým zařízením zařízení pro výrobu a úpravu plynu, podzemní zásobníky plynu, zásobníky zkapalněných plynů, plynoměry, plnírny, zkapalňovací, odpařovací, kompresní a regulační stanice, nízkotlaké, středotlaké, vysokotlaké, velmi vysokotlaké a přímé plynovody, plynovodní přípojky a těžební plynovody,
15. podzemním zásobníkem plynu plynové zařízení, včetně souvisejících technologických objektů a systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k převodu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, sloužící k uskladňování plynu; podzemní zásobník plynu je zřizován a provozován ve veřejném zájmu,
16. provozováním distribuční soustavy veškerá činnost provozovatele distribuční soustavy související se zabezpečením spolehlivé distribuce plynu a dodávky chráněným zákazníkům,
17. provozováním podzemního zásobníku plynu veškerá činnost provozovatele podzemního zásobníku plynu související se zabezpečením podzemního uskladňování plynu,
18. provozováním přepravní soustavy veškerá činnost provozovatele přepravní soustavy související se zabezpečením spolehlivé přepravy plynu,
19. provozovatelem distribuční soustavy fyzická či právnická osoba, která provozuje distribuční soustavu a je držitelem licence na distribuci plynu,
20. provozovatelem podzemního zásobníku fyzická či právnická osoba, která provozuje podzemní zásobník a je držitelem licence na uskladňování plynu,
21. provozovatelem přepravní soustavy fyzická či právnická osoba, která provozuje přepravní soustavu a je držitelem licence na přepravu plynu,
22. přepravní soustavou vzájemně propojený soubor velmi vysokotlakých a vysokotlakých plynovodů a kompresních stanic a souvisejících technologických objektů, včetně systému řídicí a zabezpečovací techniky a zařízení k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů, propojený s plynárenskými soustavami v zahraničí, na kterém zajišťuje přepravu plynu držitel licence na přepravu plynu; přepravní soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu,
23. přepravou doprava plynu přepravní soustavou,
24. přímým plynovodem plynovod, který není součástí přepravní soustavy nebo distribuční soustavy a který je dodatečně zřízený pro dodávku plynu oprávněnému zákazníkovi a slouží pouze pro vlastní potřebu oprávněného zákazníka,
25. vymezeným územím oblast stanovená v udělené licenci na distribuci plynu, ve které má držitel této licence povinnosti a práva stanovené tímto zákonem,
26. výrobcem fyzická či právnická osoba, která vyrábí či těží plyn a je držitelem licence na výrobu plynu,
27. výrobnou plynové zařízení na výrobu nebo těžbu plynu včetně stavební části a nezbytných pomocných zařízení, kde uskutečňuje svoji činnost držitel licence na výrobu plynu,
28. plynovodem zařízení k potrubní dopravě plynu přepravní nebo distribuční soustavou a přímé a těžební plynovody,

29. společným odběrným plynovým zařízením odběrné plynové zařízení v nemovitosti vlastníka, jehož prostřednictvím je plyn dodáván konečným zákazníkům v této nemovitosti,
 30. technickým pravidlem pravidlo vyjadřující stav technického poznání a techniky v odvětví plynárenství,
 31. domácím konečným zákazníkem, který neodebírá plyn pro jiné účely než pro svou vlastní spotřebu v domácnosti,
 32. vertikálně integrovaným plynárenským podnikatelem podnikatelem nebo skupina podnikatelů, jejichž vzájemné vztahy odpovídají bezprostředně závaznému předpisu Evropských společenství^{1a)} a kteří vykonávají alespoň jednu z činností přepravy plynu, distribuce plynu nebo uskladnění plynu a alespoň jednu z činností výroba plynu nebo obchod s plynem,
 33. volnou kapacitou rozdíl mezi skutečnou kapacitou přepravní soustavy nebo distribuční soustavy nebo podzemního zásobníku plynu nebo těžebního plynovodu a souhrnem všech kapacit smluvně zajišťovaných pro jednotlivé zákazníky v daném časovém období při dodržení smluvních tlaků, dále pak součtem všech kapacit zajišťovaných pro plnění zákonných povinností zajištění kapacity příslušným držitelem licence a součtem kapacit nezbytných pro příslušného držitele licence k zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu příslušného plynárenského zařízení,
 34. těžebním plynovodem plynovod připojující výrobu plynu k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě,
 35. tlakovou úroveň maximální provozní tlak pro plynová, plynárenská a odběrná plynová zařízení, uvedený v technických normách nebo technických pravidlech,
 36. hlavním uzávěrem plynu uzavírací armatura odběrného plynového zařízení, která odděluje odběrné plynové zařízení od plynovodní přípojky,
 37. volnou akumulací uskladnění plynu jeho stlačením v přepravní nebo distribuční soustavě,
 38. malým zákazníkem konečným zákazníkem, který zaměstnává v pracovním poměru méně než 50 zaměstnanců a jehož čistý obrat za poslední účetní období nepřesahuje 250 mil. Kč,
 39. plánováním plánování výroby plynu, dodávek plynu, přepravní, distribuční a uskladňovací kapacity příslušných soustav nebo podzemních zásobníků plynu na dlouhodobém základě s cílem uspokojit poptávku po plynu a zabezpečit jeho plynulou dodávku konečným zákazníkům,
 40. právem přístupu třetích stran právo účastníka trhu s plynem na uzavření smlouvy s provozovatelem přepravní soustavy, provozovatelem distribuční soustavy nebo provozovatelem podzemního zásobníku plynu nebo výrobcem o zajištění příslušné licencované činnosti podle tohoto zákona; právo přístupu k volné akumulaci lze využít pouze současně s právem přístupu k přepravní soustavě nebo distribučním soustavám,
 41. zdrojem plynu stát, na jehož území byl plyn vytěžen,
 42. rozhodujícím zdrojem plynu stát, na jehož území se vytěžilo více jak 50 % celkové roční spotřeby plynu v České republice,
 43. odchylkou rozdíl skutečných a sjednaných dodávek a odběrů plynu v daném obchodním dni,
- c) v teplárenství
1. distributorem tepelné energie vlastník nebo nájemce rozvodného tepelného zařízení, kterým se tepelná energie dopravuje nebo transformuje a dodává k dalšímu využití jiné fyzické či právnické osobě,
 2. dodavatelem tepelné energie fyzická či právnická osoba dodávající tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě; dodavatelem může být výrobce, distributor a rovněž vlastník nebo společenství vlastníků zajišťující tepelnou energii jako plnění poskytované s užíváním bytů či nebytových prostorů nebo k technologickým účelům,
 3. dodávkou tepelné energie dodávka energie tepla nebo chladu k dalšímu využití jinou fyzickou či právnickou osobou; dodávka energie tepla k dalšímu využití se uskutečňuje ve veřejném zájmu,
 4. konečným spotřebitelem fyzická či právnická osoba, která dodanou tepelnou energii pouze spotřebovává,
 5. odběratelem tepelné energie distributor, vlastník či společenství vlastníků odběrného tepelného zařízení; odběratelem může být také konečný spotřebitel; dodávka tepelné energie přímo konečnému spotřebiteli je podmíněna přímým odběrem pro všechny konečné spotřebitele v centrálně vytápěném objektu,
 6. odběrem tepelné energie převzetí dodávky tepelné energie od výrobce nebo distributora ke konečné spotřebě nebo dalšímu využití,
 7. odběrným místem místo plnění stanovené ve smlouvě o dodávce tepelné energie, v němž přechází tepelná energie z vlastnictví dodavatele do vlastnictví odběratele,

8. odběrným tepelným zařízením zařízení připojené na zdroj či rozvod tepelné energie určené pro vnitřní rozvod a spotřebu tepelné energie v objektu nebo jeho části, případně v souboru objektů odběratele,
9. rozvodem tepelné energie doprava, akumulace, přeměna parametrů a dodávka tepelné energie rozvodným tepelným zařízením,
10. rozvodným tepelným zařízením zařízení pro dopravu tepelné energie tvořené tepelnými sítěmi a předávacími stanicemi; tepelnou síť se rozumí soustava zařízení sloužících pro dopravu tepelné energie nebo i k propojení zdrojů mezi sebou; rozvodné tepelné zařízení je zřízováno a provozováno ve veřejném zájmu; odběrné tepelné zařízení není součástí rozvodného tepelného zařízení,
11. tepelnou energií energie tepla nebo chladu obsažená v teplotnosné látce,
12. vymezeným územím oblast výkonu licencované činnosti dodavatele tepelné energie,
13. výrobcem fyzická či právnická osoba, která tepelnou energii získává z paliv nebo jiných typů energie a vyrobenou energii dodává,
14. zdrojem tepelné energie zařízení, v němž se využíváním paliv nebo jiných typů energie získává tepelná energie, která se předává teplotnosné látce,
15. objektem ucelené stavební dílo technicky propojené jedním společným odběrným tepelným zařízením,
16. užitečným teplem teplo vyrobené, sloužící pro dodávky do soustavy centralizovaného zásobování teplem nebo pro přímé dodávky fyzickým či právnickým osobám k dalšímu využití a pro technologické účely s výjimkou odběru pro vlastní spotřebu zdroje,
17. soustavou centralizovaného zásobování teplem soustava tvořená zdroji tepelné energie a rozvodným tepelným zařízením a odběrnými tepelnými zařízením.

§ 3

Podnikání v energetických odvětvích

(1) Předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu s elektřinou, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem a výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie.

(2) Přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu.

(3) Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem fyzické či právnické osoby pouze na základě státního souhlasu, kterým je licence udělená Energetickým regulačním úřadem. Licence podle tohoto zákona se neuděluje na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování propan-butanu a jeho směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, a na výrobu tepelné energie určené pro dodávku konečným spotřebitelům jedním odběrným tepelným zařízením ze zdroje tepelné energie umístěného v tomtéž objektu. Dále se licence podle tohoto zákona neuděluje na činnost, kdy odběratel poskytuje odebranou elektřinu, plyn nebo tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného zařízení, přičemž náklady na nákup elektřiny, plynu nebo tepelné energie na tyto osoby pouze rozlícitují dohodnutým nebo určeným způsobem a nejedná se o podnikání.

§ 4

Licence

(1) Licence se uděluje nejvýše na 25 let, a to na

- a) výrobu elektřiny,
- b) výrobu plynu,
- c) přenos elektřiny,
- d) přepravu plynu,
- e) distribuci elektřiny,
- f) distribuci plynu,
- g) uskladňování plynu,
- h) výrobu tepelné energie,
- i) rozvod tepelné energie.

(2) Licence na obchod s elektřinou nebo obchod s plynem se uděluje na dobu 5 let. Licence na činnosti operátora trhu s elektřinou se uděluje na dobu 25 let.

(3) Pro celé území České republiky jsou vydávány jako výlučné

- a) licence na přenos elektřiny,
- b) licence na přepravu plynu a
- c) licence na činnosti operátora trhu s elektřinou.

(4) V případě, že žadatel o udělení licence podle odstavce 1 doloží vlastnictví nebo jiné užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti na dobu kratší než 25 let, licence se uděluje nejvýše na tuto dobu.

§ 5

Podmínky udělení licence

(1) Podmínkou pro udělení licence fyzické osobě je

- a) dosažení věku 21 let,
- b) úplná způsobilost k právním úkonům,
- c) bezúhonnost,
- d) odborná způsobilost nebo ustanovení odpovědného zástupce podle § 6.

(2) Žádá-li o udělení licence právnická osoba, musí podmínky podle odstavce 1 písm. a) až c) splňovat členové statutárního orgánu. Dále je podmínkou pro udělení licence právnické osobě ustanovení odpovědného zástupce.

(3) Fyzická nebo právnická osoba, která žádá o udělení licence, musí prokázat, že má finanční a technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti a že touto činností nedojde k ohrožení životů a zdraví osob, majetku či zájmů na ochranu životního prostředí. Fyzická nebo právnická osoba žádající o udělení licence je povinna doložit vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti. Není-li žadatel o licence vlastníkem energetického zařízení, je povinen doložit i souhlas vlastníka energetického zařízení s jeho použitím k účelům vymezeným tímto zákonem, a to nejméně po dobu, na kterou má být licence udělena. Energetické zařízení musí mít technickou úroveň odpovídající právním předpisům a technickým normám. Finanční předpoklady podle odstavce 7 není povinen prokazovat žadatel o licenci na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo žadatel o licenci na výrobu tepelné energie z obnovitelných zdrojů, pokud bude instalovaný elektrický výkon zařízení nižší než 200 kW nebo instalovaný tepelný výkon nižší než 1 MW_{tr}.

(4) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen

- a) pro trestný čin spáchaný úmyslně k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání alespoň 1 roku,
- b) pro trestný čin spáchaný úmyslně, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním a na který se nevztahuje písmeno a), nebo
- c) pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jehož skutková podstata souvisí s podnikáním, pokud se na něho nehledí, jako by nebyl odsouzen.

(5) Odbornou způsobilostí pro udělení licence podle § 4 odst. 1 se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání technického směru a 3 roky praxe v oboru nebo úplné střední odborné vzdělání technického směru s maturitou a 6 roků praxe v oboru. U výroby elektřiny nebo tepelné energie do instalovaného výkonu 1 MW včetně a samostatného distribučního za-

řízení elektřiny nebo rozvodného zařízení tepelné energie s instalovaným výkonem do 1 MW včetně postačuje vyučení v oboru a 3 roky praxe v oboru nebo osvědčení o rekvalifikaci k provozování malých energetických zdrojů nebo obdobné osvědčení vydané v jiném státě. U výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do instalovaného výkonu výrobní 20 kW_e není povinnost prokazovat odbornou způsobilost. Odbornou způsobilostí pro udělení licence podle § 4 odst. 2 se rozumí ukončené vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe nebo úplné střední odborné vzdělání s maturitou a 6 roků praxe.

(6) Finančními předpoklady se rozumí schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování činnosti, na kterou je vyžadována licence, a schopnost zabezpečit současně i budoucí závazky nejméně na období 5 let. Finanční předpoklady žadatel nespĺňuje, pokud v průběhu uplynulých 3 let soud zrušil konkurz vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo soud zrušil konkurz proto, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkurzu, nebo soud zamítl návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku. Žadatel o licenci není finančně způsobilý, jestliže má evidovány nedoplatky na daních, clech a poplatcích, pojistném na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nebo pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a na pokutách.

(7) Finanční předpoklady se prokazují na základě doložení

- a) obchodního majetku,
- b) čistého obchodního majetku,
- c) objemu dostupných finančních prostředků včetně stavu bankovních účtů a úvěrů,
- d) poslední účetní závěrky ověřené auditorem v případě, že mají povinnost zpracovat audit, včetně její přílohy v úplném rozsahu v případě, že žadatel v předcházejícím účetním období vykonával podnikatelskou činnost,
- e) podnikatelského plánu na prvních 5 let provozování podnikatelské činnosti v energetických odvětvích.

(8) Podnikatelský plán obsahuje zpravidla následující údaje osvědčující

- a) charakteristiku žadatele,
- b) dlouhodobou schopnost financování podnikatelského záměru,
- c) předpokládané náklady a výnosy,
- d) majetkoprávní vztahy k zařízením sloužícím k výkonu licencované činnosti,
- e) základní technické a materiální podmínky pro požadovanou činnost, zejména výkony zařízení, spotřebu surovin, dodávku produktů,
- f) finanční bilance žadatele.

(9) Podrobnosti o finančních a technických před-

pokladech a způsobu jejich prokazování stanoví pro jednotlivé druhy licencí prováděcí právní předpis.

(10) K udělení licence na výrobu elektřiny nebo tepla v jaderných zařízeních je nezbytný souhlas Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

§ 6

Odpovědný zástupce

(1) Odpovědný zástupce, je-li ustanoven, odpovídá za výkon licencované činnosti podle tohoto zákona.

(2) Odpovědný zástupce musí splňovat podmínky pro udělení licence podle § 5 odst. 1.

(3) Funkci odpovědného zástupce lze vykonávat vždy jen pro jednoho držitele licence.

(4) Je-li držitel licence právnickou osobou, je vždy povinen ustanovit odpovědného zástupce. Je-li držitel licence fyzickou osobou, je povinen ustanovit odpovědného zástupce, nespĺňuje-li sám podmínku odborné způsobilosti.

(5) Odpovědným zástupcem právnické osoby nesmí být člen dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu této právnické osoby.

(6) Ustanovení odpovědného zástupce držitele licence schvaluje Energetický regulační úřad.

(7) Přestane-li v průběhu výkonu licencované činnosti odpovědný zástupce svou funkci vykonávat nebo přestane-li splňovat podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce, má držitel licence povinnost do 15 dnů navrhnout nového odpovědného zástupce. Do doby schválení nového odpovědného zástupce odpovídá za výkon licencované činnosti držitel licence.

§ 7

Žádost o licenci

(1) Licence se uděluje na základě písemné žádosti.

(2) Žádost o udělení licence fyzické osobě obsahuje

- a) jméno a příjmení, trvalý pobyt, rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození; ustanoví-li odpovědného zástupce, též tyto údaje týkající se odpovědného zástupce,
- b) předmět, místo a rozsah podnikání, seznam provozoven, u licencí na distribuci a rozvod též vymezené území,
- c) obchodní firmu, je-li žadatel zapsán do obchodního rejstříku, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- d) požadovanou dobu, na kterou má být licence udělena, a navrhovaný termín zahájení výkonu licencované činnosti,
- e) u zahraniční fyzické osoby bydliště mimo území

České republiky, místo pobytu v České republice, pokud byl povolen, umístění organizační složky v České republice a údaje uvedené podle písmene a) týkající se vedoucího organizační složky; je-li odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky osoba s bydlištěm mimo území České republiky, místo jejího pobytu v České republice, pokud na území České republiky pobývá.

(3) Žádost o udělení licence právnické osobě obsahuje

- a) obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, jméno a příjmení, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, a bydliště osoby nebo osob, které vykonávají funkci statutárního orgánu nebo jsou jeho členy, a způsob, jakým jednájí jménem právnické osoby,
- b) předmět, místo a rozsah podnikání, seznam provozoven, u licence na distribuci a rozvod též vymezené území,
- c) identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- d) údaje týkající se odpovědného zástupce,
- e) požadovanou dobu, na kterou má být licence udělena, a navrhovaný termín zahájení výkonu licencované činnosti,
- f) u zahraniční právnické osoby umístění organizační složky v České republice a údaje uvedené v písmeni a) týkající se vedoucího organizační složky; je-li odpovědným zástupcem nebo vedoucím organizační složky osoba s bydlištěm mimo území České republiky, též místo jejího pobytu v České republice, pokud na území České republiky pobývá.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 se připojí

- a) originál nebo ověřená kopie smlouvy nebo listiny o zřízení nebo založení právnické osoby, u osob zapsaných v obchodním či obdobném rejstříku postačí výpis z tohoto rejstříku; zahraniční právnická osoba připojí výpis z obchodního či obdobného rejstříku vedeného ve státě sídla a doklad o tom, že její organizační složka na území České republiky je zapsána do obchodního rejstříku, pokud byl již její zápis proveden, a doklad o provozování podniku v zahraničí,
- b) v případě fyzické osoby, osoby, která je statutárním orgánem nebo jeho členem, a odpovědného zástupce, originál nebo ověřená kopie výpisu z evidence Rejstříku trestů nebo obdobného rejstříku vedeného ve státě, kde se naposledy tato osoba zdržovala po dobu nejméně 6 měsíců, a to ne starší než 6 měsíců,
- c) doklady prokazující odbornou způsobilost fyzické osoby a odpovědného zástupce,
- d) doklady prokazující finanční a technické předpoklady,

- e) doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení,
- f) prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce a že není ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro licencovanou činnost u jiného držitele licence,
- g) u zahraniční fyzické osoby doklady o trvalém pobytu, nejedná-li se o fyzickou osobu, která je občanem členského státu Evropské unie; zahraniční fyzická osoba, která zřizuje na území České republiky organizační složku podniku, doklad prokazující, že má podnik mimo území České republiky, a doklady o jeho provozování,
- h) doklady o umístění provozovny nebo vymezeného území.

(5) Způsob určení vymezeného území a provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, a vzory žádostí k udělení, změně a zrušení licence, a členění licencí pro účely regulace, stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Žadatel o licenci je povinen neprodleně ohlásit Energetickému regulačnímu úřadu změny údajů uvedených v žádosti o licenci a v dokladech připojených k žádosti o licenci, které nastaly po podání žádosti o licenci.

§ 8

Udělení licence

(1) Energetický regulační úřad rozhodne o udělení licence na základě posouzení splnění podmínek pro její udělení podle § 5. Neprokázal-li žadatel splnění podmínek podle § 5, Energetický regulační úřad žádost zamítne. Energetický regulační úřad rovněž zamítne žádost, pokud žadatel ve stanovené lhůtě neodstraní nedostatky žádosti nebo žádost požadovaným způsobem nedoplnil.

(2) Rozhodnutí o udělení licence obsahuje

- a) obchodní firmu fyzické nebo právnické osoby, již se licence uděluje, je-li zapsána v obchodním rejstříku; jinak jméno a příjmení, jde-li o fyzickou osobu, nebo název, jde-li o právnickou osobu, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, sídlo nebo bydliště, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození,
- b) předmět, místo a rozsah podnikání; u licencí na distribuci elektřiny, distribuci plynu a rozvod teplené energie též vymezené území,
- c) technické podmínky, které je držitel licence při výkonu licencované činnosti povinen dodržovat,
- d) termín zahájení výkonu licencované činnosti,
- e) dobu, na kterou je licence udělena, a den vzniku oprávnění k licencované činnosti,
- f) schválení odpovědného zástupce podle § 6,

g) seznam provozoven, pro něž se licence uděluje, nebo seznam vymezených území či specifikaci distribučních či rozvodných zařízení, pro něž se licence uděluje,

h) u zahraniční fyzické osoby jméno a příjmení, rodné číslo a identifikační číslo, byla-li přidělena, jinak datum narození, bydliště mimo území České republiky, místo pobytu v České republice, byl-li povolen, umístění organizační složky v České republice, byla-li zřízena, a údaje týkající se odpovědného zástupce, byl-li ustanoven; u zahraniční právnické osoby název, sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, umístění organizační složky v České republice a údaje týkající se odpovědného zástupce.

(3) Na každé výrobní, přenosové, přepravní, distribuční nebo rozvodné zařízení a na každé zařízení na uskladňování plynu lze vydat pouze jednu licenci.

(4) Seznam rozhodnutí o udělení, změně nebo zrušení licence a obsah těchto rozhodnutí s výjimkou údajů, které jsou předmětem obchodního tajemství, uveřejňuje Energetický regulační úřad v Energetickém regulačním věstníku.

§ 9

Změny rozhodnutí o udělení licence

(1) Držitel licence je povinen neprodleně oznámit Energetickému regulačnímu úřadu změny podmínek pro udělení licence podle § 5 a všechny změny týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti o udělení licence podle § 7, předložit o nich doklady do 15 dnů ode dne jejich vzniku a požádat o změnu rozhodnutí o udělení licence.

(2) Na základě oznámení podle odstavce 1 Energetický regulační úřad rozhodne o změně rozhodnutí o udělení licence nebo o zrušení licence podle § 10 odst. 2 a 3.

(3) O změnách rozhodnutí o udělení licence může Energetický regulační úřad rozhodnout i z vlastního podnětu v případech, kdy se dozví o skutečnostech, které tuto změnu odůvodňují.

(4) Na rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence se vztahuje ustanovení § 8. V případě rozhodnutí o změně rozhodnutí o udělení licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2, jehož důsledkem je zmenšení vymezeného území, zúžení seznamu provozoven, pro něž byla licence udělena, nebo omezení rozsahu podnikání, se přiměřeně použijí ustanovení § 10 odst. 4 až 9.

§ 10

Zánik licence

(1) Licence zaniká

- a) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého,

- b) zánikem právnické osoby,
- c) uplynutím doby, na kterou byla licence udělena,
- d) rozhodnutím Energetického regulačního úřadu o zrušení licence.

(2) Energetický regulační úřad licenci zruší, pokud její držitel

- a) přestal splňovat podmínky pro její udělení podle tohoto zákona,
- b) porušováním povinností stanovených tímto zákonem ohrožuje život, zdraví nebo majetek osob,
- c) při výkonu licencované činnosti závažným způsobem porušuje právní předpisy s touto činností související,
- d) požádal písemně o její zrušení.

(3) Energetický regulační úřad může licenci zrušit, zjistí-li, že

- a) její držitel nezačal výkon licencované činnosti v termínu stanoveném v rozhodnutí o udělení licence nebo nevykonává licencovanou činnost po dobu delší než 24 měsíců,
- b) na majetek držitele licence byl prohlášen konkurs nebo byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku nebo držitel licence vstoupil do likvidace,
- c) nezaplatí-li příspěvek do fondu podle § 14.

(4) Požádá-li držitel licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2 o zrušení licence, je povinen pokračovat ve výkonu licencované činnosti po dobu stanovenou Energetickým regulačním úřadem, nejvýše však po dobu 12 měsíců ode dne podání žádosti. Tuto povinnost nemá, prokáže-li, že není schopen plnit své závazky vyplývající z udělení licence pro překážky, jež nastaly nezávisle na jeho vůli a které není s to vlastními silami překonat.

(5) O zkrácení lhůty uvedené v odstavci 4 a o termínu zrušení licence rozhodne Energetický regulační úřad.

(6) Současně s podáním žádosti o zrušení licence předloží žadatel návrh na řešení vzniklé situace a doklady o tom, že se zamýšleným ukončením své činnosti seznámil všechny dotčené účastníky trhu, se kterými má uzavřené smlouvy podle tohoto zákona.

(7) Fyzická nebo právnická osoba nebo její právní nástupce, které byla zrušena licence na činnosti uvedené v § 3 odst. 2 nebo je takové řízení o zrušení licence zahájeno, je povinna v případě naléhavé potřeby zajištění těchto činností a ve veřejném zájmu poskytnout za úhradu svá, v rozhodnutí Energetického regulačního úřadu uvedená, energetická zařízení pro převzetí povinnosti nad rámec licence jinému držiteli licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, a to na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Pokud držitel licence není vlastníkem ener-

getického zařízení, vztahuje se tato povinnost na vlastníka energetického zařízení, a to na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Zároveň musí umožnit určitému držiteli licence přístup k tomuto zařízení tak, aby se dalo využívat k plnému rozsahu. Opravný prostředek proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu nemá odkladný účinek.

(8) Energetický regulační úřad stanoví na základě znaleckého posudku úhradu za poskytnutí energetických zařízení podle odstavce 7, pokud se zúčastněné fyzické či právnické osoby nedohodnou jinak.

(9) Fyzická či právnická osoba, které licence zanikla, je povinna do 7 dnů ode dne převzetí oznámení o zániku licence vrátit originál rozhodnutí o udělení licence Energetickému regulačnímu úřadu. Toto ustanovení se nevztahuje na případy podle odstavce 1 písm. a).

§ 11

Práva a povinnosti držitelů licencí

(1) Držitel licence je povinen

- a) vykonávat licencovanou činnost tak, aby byla zajištěna spolehlivá a trvale bezpečná dodávka energie, pokud je mu tato povinnost uložena ve zvláštní části tohoto zákona,
- b) uskutečňovat dodávku energie pouze na základě smlouvy s odběratelem, která obsahuje náležitosti uvedené ve zvláštní části zákona,
- c) zajistit, aby k výkonu licencované činnosti byla používána technická zařízení, která splňují požadavky bezpečnosti a spolehlivosti stanovené právními předpisy a technickými normami, v plynárenství i technickými pravidly,
- d) zajistit, aby práce spojené s výkonem licencované činnosti byly prováděny osobami s odbornou způsobilostí,
- e) poskytovat Ministerstvu průmyslu a obchodu (dále jen „ministerstvo“), Energetickému regulačnímu úřadu a Státní energetické inspekci pravdivé a úplné informace a podklady nezbytné pro výkon jejich zákonem stanovených oprávnění a umožnit jim přístup k zařízením, která k výkonu licencované činnosti slouží,
- f) být účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu a sestavovat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu regulační výkazy podle tohoto zákona,
- g) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech charakteru obchodního, technického a finančního, o kterých se dozvěděl od svých zákazníků,
- h) dodržovat stanovené parametry kvality dodávek a služeb, a v případě jejich nedodržení poskytovat vyhláškou stanovenou náhradu.

(2) Držitel licence předkládá k rozhodnutí Energetickému regulačnímu úřadu sporné záležitosti týka-

jící se dodávek energie, poskytování podpurných služeb, odmítnutí připojení do sítě, odmítnutí přenosu elektřiny, přepravy plynu nebo distribuce elektřiny nebo plynu nebo uskladňování plynu, odmítnutí přidělení kapacity mezinárodních propojovacích vedení přenosové nebo distribuční soustavy, odmítnutí přidělení kapacity plynovodů spojujících plynárenskou soustavu se zahraničními plynárenskými soustavami, odmítnutí uzavření smlouvy o prodeji energie nebo bezdůvodného přerušeni její dodávky.

(3) Další práva a povinnosti držitelů licence podle jednotlivých odvětví jsou uvedeny ve zvláštní části tohoto zákona.

§ 12

Povinnosti nad rámec licence

(1) Povinností dodávek tepelné energie a povinností distribuce elektřiny a distribuce plynu nad rámec licence se rozumí převzetí povinností držitele licence, který přestal provádět výkon licencované činnosti, jiným držitelem licence.

(2) V případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu vzniká držiteli licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie povinnost poskytovat dodávky nad rámec licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

(3) V případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu vzniká držiteli licence na distribuci elektřiny nebo na distribuci plynu povinnost zajišťovat distribuci elektřiny nebo distribuci plynu nad rámec licence na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu.

(4) Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu podle odstavců 2 a 3 se vydává na dobu určitou, nejdéle však na 12 měsíců. Opravný prostředek podaný proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(5) Prokazatelná ztráta vzniklá držiteli licence na výrobu nebo rozvod tepelné energie převzetím povinností dodávek nad rámec licence se hradí z prostředků Energetického regulačního fondu (dále jen „fond“) podle § 14. Prokazatelná ztráta vzniklá držiteli licence na distribuci elektřiny nebo distribuci plynu nebo dodavatelí poslední instance je důvodem pro úpravu regulovaných cen.

(6) Vykonává-li držitel licence mimo plnění povinností nad rámec licence ještě jinou činnost, je povinen vést samostatné účty vztahující se k plnění povinností nad rámec licence odděleně.

(7) Povinnost poskytnout v případě naléhavé potřeby a ve veřejném zájmu energetická zařízení k zajištění povinností nad rámec licence se vztahuje i na fyzickou či právnickou osobu, která není držitelem licence, a která přestala nebo bezprostředně hrozí, že přestane vykonávat činnost, při které se uskutečňuje

dodávka elektřiny, plynu nebo tepelné energie. Ustanovení § 10 odst. 7 a 8 platí obdobně.

§ 12a

Dodavatel poslední instance

(1) Dodavatel poslední instance je povinen dodávat elektřinu nebo plyn za ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem domácnostem a malým zákazníkům, kteří o to požádají. Dodavatel poslední instance není povinen zajišťovat dodávku elektřiny nebo plynu při zjištění neoprávněného odběru.

(2) Dodavatelem poslední instance je držitel licence na obchod s elektřinou nebo na obchod s plynem, o jehož výběru rozhoduje Energetický regulační úřad.

(3) Do doby rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o výběru dodavatele poslední instance je

- a) dodavatelem poslední instance uvnitř vymezeného území držitele licence na distribuci elektřiny, jehož zařízení je připojeno k přenosové soustavě, obchodník, který je nebo byl součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele, kde se nachází odběrné místo dotčeného konečného zákazníka,
- b) dodavatelem poslední instance uvnitř vymezeného území držitele licence na distribuci plynu, jehož zařízení je připojeno k přepravní soustavě, obchodník, který je nebo byl součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, kde se nachází odběrné místo dotčeného konečného zákazníka.

(4) Kritéria výběru dodavatele poslední instance a rozhodnutí o výběru dodavatele poslední instance pro dané území oznamuje Energetický regulační úřad v Energetickém regulačním věstníku. Rozhodnutí o výběru dodavatele poslední instance doručí Energetický regulační úřad vybranému dodavateli a ostatním uchazečům.

(5) Kritéria výběru dodavatele poslední instance stanovená Energetickým regulačním úřadem zahrnují zejména požadavky na finanční a odborné předpoklady uchazečů.

(6) Dodavatel poslední instance je též povinen dodávat elektřinu ostatním oprávněným zákazníkům, kteří využili práva volby dodavatele, ale jejichž dodavatel elektřiny pozbuje v průběhu výkonu licencované činnosti oprávnění nebo možnost uskutečňovat dodávku elektřiny oprávněným zákazníkům a tito oprávnění zákazníci nemají ke dni přerušeni nebo ukončení činnosti dodavatele zajištěnu dodávku jiným způsobem. V tomto případě je dodavatel poslední instance povinen dodávat elektřinu těmto oprávněným zákazníkům za ceny stanovené Energetickým regulačním úřadem nejdéle po dobu 3 měsíců ode dne, kdy tomuto dodavateli operátor trhu s elektřinou v souladu s pravidly pro organizování trhu s elektřinou (dále jen „Pravidla trhu s elektřinou“) neumožní účast na jím orga-

nizovaných trzích s elektřinou. Tuto skutečnost je dodavatel poslední instance povinen neprodleně oznámit dotčeným oprávněným zákazníkům.

§ 13

Prokazatelná ztráta

(1) Prokazatelnou ztrátou se rozumí rozdíl mezi ekonomicky oprávněnými náklady vynaloženými držitelem licence na plnění povinnosti dodávek nad rámec licence a výnosy dosažené držitelem licence z plnění povinnosti dodávek nad rámec licence.

(2) Způsob výpočtu prokazatelné ztráty a doložení, kterými musí být výpočty prokazatelné ztráty doloženy, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 14

Fond

(1) Prostředky určené k úhradě prokazatelných ztrát držitelů licence podle § 13, kteří plní povinnost dodávky tepelné energie nad rámec licence, vede Energetický regulační úřad na zvláštním běžném účtu. Příjmy účtu tvoří platby povinného subjektu, úroky a penále.

(2) Držitelé licencí podle § 4 odst. 1 písm. h) a i) jsou povinni finančně přispívat do fondu. Prostředky fondu jsou jinými peněžními prostředky státu a jsou účelově vázány k úhradě prokazatelné ztráty držitele licence plnění povinnosti dodávky tepelné energie nad rámec licence.

(3) Povinnost držitelů licencí k příspěvkům do fondu vznikne, nedosahuje-li výše příspěvků na účtu ke konci zúčtovacího období výše 50 000 000 Kč. Příspěvky vyměřuje a předepisuje, vybírá, vymáhá, evidenci a kontrolu příspěvků včetně vypořádání přeplatků a nedoplatků provádí Energetický regulační úřad; přitom postupuje podle zvláštního právního předpisu.^{1b)} Vypořádáním přeplatků a nedoplatků, včetně dodatečně vyměřeného příspěvku není dotčena již stanovená výše příspěvků držitelů licencí. Příspěvky do fondu se vyměří za účetní období fondu, ve kterém klesne zůstatek fondu nejméně o 5 000 000 Kč. Přeplatky do výše 100 Kč Energetický regulační úřad nevrací.

(4) Postup pro stanovení výše příspěvku jednotlivých držitelů licence je určen součinem jejich podílu na celkovém ročním objemu dosažených tržeb jimi provozovaných licencovaných činností za uplynulý kalendářní rok a částky vyplývající z odstavce 3 pro příslušný rok. Osvobození od povinnosti placení příspěvku jsou ti držitelé licencí, jejichž výše příspěvků nedosa-

huje 100 Kč. Celková částka, o kterou se tak snížila celková výše tržeb oznámená držiteli licencí, se rozpočítá na držitele licencí, na které se osvobození nevztahuje, a o tento podíl se zvýší vyměřovaný příspěvek, který jsou povinni přispět do fondu.

(5) Podle výsledků vyměřovacích řízení stanoví Energetický regulační úřad výši příspěvku pro jednotlivé držitele licencí a vyrozumí o tom příslušného držitele licence. Držitelé licencí jsou povinni příspěvek do fondu odvést nejpozději do 31. října příslušného kalendářního roku. Zjistí-li Energetický regulační úřad po vyměření příspěvku, že takto stanovený příspěvek je nižší oproti zákonné povinnosti, dodatečně příspěvek vyměří ve výši rozdílu mezi příspěvkem původně vyměřeným a příspěvkem nově stanoveným. Dodatečně vyměřený příspěvek je splatný do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

(6) Držitel licence, kterému byla uložena povinnost dodávek tepelné energie nad rámec licence, je povinen předložit Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději do 30. června kalendářního roku vyúčtování prokazatelné ztráty vzniklé plněním povinnosti nad rámec licence v uplynulém kalendářním roce. Energetický regulační úřad ověří vyúčtování prokazatelné ztráty a stanoví pro držitele licence výši úhrady této ztráty z finančních prostředků fondu.

(7) Přesáhne-li prokazatelná ztráta držitelů licencí prostředky fondu, může být tento rozdíl hrazen formou návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu, splatné nejpozději do konce následujícího kalendářního roku.

(8) Nevyčerpané prostředky fondu se na konci kalendářního roku převádějí do následujícího kalendářního roku.

(9) Držitel licence, kterému byla uložena povinnost dodávek tepelné energie nad rámec licence, odpovídá za použití finančních prostředků fondu na hrazení prokazatelné ztráty, a za správnost vyúčtování prokazatelné ztráty za příslušný kalendářní rok.

(10) Došlo-li k čerpání finančních prostředků z fondu na základě nesprávných nebo neúplných údajů držitele licence, je tento držitel licence povinen neoprávněně čerpané nebo zadržené finanční prostředky vrátit nejpozději do 15 dnů ode dne výzvy učiněné Energetickým regulačním úřadem nebo ode dne zjištění příjemcem do fondu. Zároveň je držitel licence povinen zaplatit penále ve výši 1 promile denně z neoprávněně čerpaných nebo zadržovaných prostředků, nejvýše však do výše této částky. Penále je příjmem fondu. Energetický regulační úřad může z důvodu zamezení tvrdosti penále snížit nebo prominout. Ne-

^{1b)} Část šestá zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

oprávněně čerpané nebo zadržené prostředky včetně penále vybírá a vymáhá Energetický regulační úřad.

(11) Energetický regulační úřad je povinen předložit audit fondu a zveřejnit zprávu o hospodaření s prostředky fondu za příslušný kalendářní rok v Energetickém regulačním věstníku. Zprávu o stavu fondu předloží jako přílohu zprávy ke státnímu závěrečnému účtu kapitoly Energetický regulační úřad za příslušný rok zároveň s návrhem rozpočtu fondu na další kalendářní rok.

(12) Postup pro stanovení výše ročního finančního příspěvku podle odstavce 4 u jednotlivých držitelů licence do fondu a podrobná pravidla pro placení finančních příspěvků stanoví prováděcí právní předpis.

§ 15

Výkon státní správy

Výkon státní správy v energetických odvětvích náleží

- a) ministerstvu,
- b) Energetickému regulačnímu úřadu,
- c) Státní energetické inspekci.

§ 16

Působnost ministerstva

Ministerstvo jako orgán státní správy pro energetiku²⁾

- a) vydává státní souhlas s výstavbou nových zdrojů v elektroenergetice a teplárenství a státní souhlas s výstavbou přímých vedení a vybraných plynových zařízení podle podmínek uvedených ve zvláštní části,
- b) zpracovává státní energetickou koncepci,
- c) zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, nebo závazků vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích,
- d) informuje Komisi Evropských společenství (dále jen „Komise“) o
 1. opatřeních přijatých ke splnění dodávky poslední instance, ochrany zákazníků a ochrany životního prostředí,
 2. souhrnné zprávě o sledování bilancí elektřiny a bilancí plynu zpracovávané každé 2 roky, nejpozději do 31. července,
 3. přijatých ochranných opatřeních v případě náhlé krize na trhu s energií, v případě ohrožení bezpečnosti osob a zařízení a ohrožení celis-

tvosti energetických soustav; informuje rovněž všechny členské státy Evropské unie,

4. dovozech elektrické energie z hlediska fyzických toků, ke kterým došlo během předchozích 3 měsíců ze třetích zemí, a to jednou za 3 měsíce,
 5. důvodech zamítnutí žádostí o udělení státní autorizace,
 6. stavu trhu s elektřinou a plynem,
 7. o skutečnostech týkajících se kombinované výroby elektřiny a tepla,
 8. roční statistice výkonu v kombinované výrobě a k tomu užitých palivách a o primárních energetických úsporách dosažených uplatněním kombinované výroby; k tomu jsou povinni účastníci trhu s elektřinou, operátor trhu s elektřinou a Energetický regulační úřad poskytnout ministerstvu potřebné údaje,
- e) zajišťuje v případě potřeby nabídkové řízení na nové výrobní kapacity; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- f) má právo z důvodů zabezpečení dodávky dát pokyn, aby byla dána přednost připojení výroben elektřiny a plynu, které využívají domácí primární energetické palivové zdroje, do míry nepřesahující v kalendářním roce 15 % celkové primární energie nezbytné na výrobu elektřiny a výrobu plynu,
- g) rozhoduje o omezení dovozu elektřiny podle § 44 nebo dovozu plynu podle § 75.

§ 17

Energetický regulační úřad a jeho působnost

(1) Zřizuje se Energetický regulační úřad jako správní úřad pro výkon regulace v energetice se samostatnou kapitolou státního rozpočtu České republiky.

(2) Sídlem Energetického regulačního úřadu je Jihlava.

(3) V působnosti Energetického regulačního úřadu je podpora hospodářské soutěže, podpora využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie a ochrana zájmů spotřebitelů v těch oblastech energetických odvětví, kde není možná konkurence, s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií. Energetický regulační úřad vykonává působnost regulačního úřadu podle nařízení^{2a)} o podmínkách přístupu k síti pro přeshraniční výměny elektřiny (dále jen „Nařízení“).

(4) Energetický regulační úřad řídí předseda, kte-

²⁾ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

^{2a)} Nařízení ES/1228/2003 Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2003 o podmínkách pro přístup k síti pro přeshraniční výměny elektrické energie.

rého na dobu 5 let jmenuje a odvolává vláda. Předseda regulačního úřadu je zaměstnancem tohoto úřadu.

(5) Předseda Energetického regulačního úřadu může být vládou odvolán před uplynutím doby, na kterou byl jmenován, pouze v případě nemoci trvale znemožňující vykonávání jeho úkolů, hrubého porušení jeho povinností, na základě pravomocného rozsudku soudu o spáchání trestného činu, nebo vzdá-li se funkce.

(6) Energetický regulační úřad rozhoduje o

- a) udělení, změně nebo zrušení licence,
- b) držení více licencí fyzickou či právnickou osobou v souladu s prováděcím právním předpisem,
- c) uložení povinnosti dodávek nad rámec licence,
- d) uložení povinnosti poskytnout v naléhavých případech energetické zařízení pro výkon povinnosti dodávek nad rámec licence, včetně rozhodnutí o věcném břemeni podle ustanovení zvláštních právních předpisů,³⁾
- e) regulaci cen podle zvláštních právních předpisů,⁴⁾
- f) výběru dodavatele poslední instance,
- g) dočasném pozastavení povinnosti umožnit přístup třetích stran podle § 61a.

(7) Energetický regulační úřad stanoví prováděcím právním předpisem

- a) požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v elektroenergetice a plynárenství, včetně výše náhrad za její nedodržení, lhůt pro uplatnění nároku na náhrady a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb,
- b) způsob výběru držitele licence pro výkon povinnosti nad rámec licence,
- c) způsob regulace v energetických odvětvích a postupy pro regulaci cen podle zvláštního právního předpisu,⁴⁾
- d) podmínky připojení výroben elektřiny, distribučních soustav a odběrných míst konečných zákazníků k elektrizační soustavě, způsob výpočtu podílu nákladů spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu a způsob výpočtu náhrady škody při neoprávněném odběru elektřiny,
- e) Pravidla trhu s elektřinou, zásady tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a pravidla pro organizování trhu s plynem (dále jen „Pravidla trhu s plynem“),
- f) způsob výpočtu prokazatelné ztráty při plnění povinností nad rámec licence a doklady, kterými

musí být výpočty prokazatelné ztráty doloženy a vymezeny,

- g) pravidla pro sestavení finančního příspěvku držitelů licence do fondu a pravidla čerpání finančních prostředků z fondu,
- h) podmínky dodávek elektřiny a plynu pro konečné zákazníky, podmínky dodávek elektřiny a plynu dodavatelem poslední instance,
- i) podrobnosti prokazování finančních a technických předpokladů pro jednotlivé druhy licencí pro regulované činnosti a podrobnosti prokazování odborné způsobilosti,
- j) způsob určení vymezeného území a umístění provozovny, prokázání vlastnického nebo užívacího práva k užívání energetického zařízení, náležitosti prohlášení odpovědného zástupce, vzory žádostí o udělení, změnu a zrušení licence a členění licencí pro účely regulace,
- k) pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek elektřiny a plynu,
- l) podmínky připojení výroben plynu, distribučních soustav, podzemních zásobníků plynu a odběrných míst konečných zákazníků k plynárenské soustavě, způsob výpočtu podílu nákladů spojených s připojením a se zajištěním požadované dodávky a způsob výpočtu náhrady škody při neoprávněném odběru plynu.

(8) Energetický regulační úřad dále

- a) rozhoduje spory, kdy nedojde k dohodě o uzavření smlouvy mezi jednotlivými držiteli licencí a mezi držiteli licencí a jejich zákazníky, nebo kdy nedojde k dohodě o podstatných náležitostech smlouvy, jedná-li se o změnu smlouvy,
- b) rozhoduje spory, kdy nedojde k dohodě o přístupu k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě, přepravní soustavě, podzemním zásobníkům plynu, volné akumulaci a těžebním plynododům, nebo k dohodě o přidělení přeshraniční kapacity pro přenos elektřiny,
- c) vyžaduje zveřejňování jím určených informací držiteli licencí, pokud se týkají regulovaných činností, nejsou předmětem obchodního tajemství nebo nejsou utajovanou skutečností,
- d) vykonává kontrolu dodržování povinností držitelů licencí podle zvláštního zákona⁴⁾ a za tím účelem pověřuje své zaměstnance k oprávnění vstupovat do objektu sloužícího k výkonu licencovaných činností,
- e) schvaluje Pravidla provozování přenosové soustavy a Pravidla provozování distribučních sou-

³⁾ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

stav v elektroenergetice, obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou, Řád provozovatele přepravní soustavy a Řád provozovatele distribuční soustavy v plynárenství,

- f) dává podněty ke kontrole plnění povinností vyplývajících z rozhodnutí podle § 17 odst. 6 a podněty k provedení kontroly podle § 93 odst. 1 písm. a) a c) Státní energetické inspekci,
- g) ukládá v rámci výkonu regulace držitelu licence, aby zjednal nápravu zjištěných nedostatků a podal zprávu o přijatých opatřeních ve lhůtě stanovené rozhodnutím Energetického regulačního úřadu, ukládá pokuty podle zvláštního zákona,⁴⁾
- h) zveřejňuje roční zprávu o výsledcích monitorovací činnosti v energetických odvětvích a roční a měsíční zprávu o provozu elektrizační soustavy.

(9) Zaměstnanci Energetického regulačního úřadu za účelem výkonu regulace mají právo

- a) vstupovat do objektů, v nichž se provádí výkon licencované činnosti,
- b) nahlížet do účetních a jiných dokladů držitelů licence a jiných fyzických nebo právnických osob, jejichž činnost podléhá regulaci podle tohoto zákona, nezbytných k výkonu regulace a požadovat k nim vysvětlení; o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s touto činností, mají povinnost mlčenlivosti, a to ještě 2 roky po skončení pracovního poměru.

(10) Energetický regulační úřad vydává Energetický regulační věstník, ve kterém uveřejňuje zejména

- a) seznam držitelů licencí,
- b) vydaná rozhodnutí včetně cenových.

(11) Energetický regulační úřad předkládá jednou ročně zprávu o své činnosti a zprávu o hospodaření vládě a Poslanecké sněmovně Parlamentu.

§ 18

Kontrola

Kontrolu v energetických odvětvích vykonává Státní energetická inspekce.

§ 19

zrušen

§ 20

Regulační výkazy

(1) Držitel licence uvede v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření jednotlivých licencovaných činností a činnosti dodavatele poslední instance v souladu s prováděcím právním předpisem. Držitel licence na přepravu plynu uvede dále v účtovém rozvrhu účty pro účtování o aktivech jednotlivých licencovaných činností v souladu s prováděcím právním předpisem.

(2) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 uvede držitel licence na obchod s elektřinou v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření dodávky elektřiny chráněným zákazníkům a účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření pro účtování o dodávkách oprávněným zákazníkům, pokud v souladu se zvláštní částí tohoto zákona dodává elektřinu chráněným zákazníkům.

(3) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 uvede držitel licence na obchod s plynem v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření za dodávky plynu chráněným zákazníkům a účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření pro účtování o dodávkách plynu oprávněným zákazníkům, pokud v souladu se zvláštní částí tohoto zákona dodává plyn chráněným zákazníkům.

(4) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 uvede držitel licence na obchod s elektřinou a držitel licence na obchod s plynem v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření za činnosti dodavatele poslední instance, pokud byl k činnosti dodavatele poslední instance vybrán.

(5) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 uvede držitel licence v účtovém rozvrhu účty pro účtování o nákladech a výnosech a výsledku hospodaření za ostatní činnosti, které nejsou vykonávány na základě licence podle tohoto zákona.

(6) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 vlastník a pronajímatel energetického zařízení, který je členem téhož podnikatelského seskupení jako držitel licence, který používá k výkonu své licencované činnosti toto energetické zařízení, uvede v účtovém rozvrhu i účty pro účtování o výnosech z vlastnictví tohoto energetického zařízení.

(7) Držitel licence je pro účely regulace cen povinen sestavovat regulační výkazy a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu do 30. dubna následujícího kalendářního roku za předcházející účetní období. Náležitosti a členění regulačních výkazů včetně jejich vzorů a pravidla pro sestavování regulačních výkazů stanoví prováděcí právní předpis.

(8) Držitel licence, jehož činnosti podléhají regulaci cen, je povinen předkládat Energetickému regulačnímu úřadu účetní závěrku do 30. června následujícího kalendářního roku za předcházející účetní období.

(9) Pro účetní období počínající 1. lednem 2005 uvede držitel licence na přepravu plynu v účtovém rozvrhu i účty pro účtování o nákupu a prodeji plynu pro účely zajištění rovnováhy mezi plynem vstupujícím a vystupujícím z plynárenské soustavy podle § 58 odst. 1 písm. j) a účty pro účtování o činnostech prováděných podle § 58 odst. 8.

HLAVA II ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Díl 1

Elektroenergetika

§ 21

Trh s elektřinou

(1) S cílem zajistit spolehlivé a hospodárné dodávky elektřiny při zajištění ochrany životního prostředí se na území České republiky uskutečňuje trh s elektřinou na základě regulovaného přístupu k přenosové soustavě a k distribučním soustavám (dále jen „regulovaný přístup“) a možnosti výstavby výroben elektřiny a přímých vedení podle podmínek stanovených tímto zákonem; ceny za přenos a distribuci elektřiny, za systémové služby, ceny elektřiny pro chráněné zákazníky a ceny elektřiny dodavatele poslední instance reguluje Energetický regulační úřad; regulovaný přístup k přenosové soustavě a k distribučním soustavám se uskuteční od 1. ledna 2002.

(2) Trh s elektřinou je otevírán postupně takto:

- a) od 1. ledna 2002 jsou oprávněnými zákazníky koneční zákazníci, jejichž spotřeba elektřiny vztažená na jedno odběrné místo včetně výroby pro vlastní potřebu překročila hodnotu 40 GWh v roce 2000 nebo v ročním období od 1. července 2000 do 30. června 2001; právo regulovaného přístupu mají za účelem uplatnění své výroby držitelé licence na výrobu elektřiny s instalovaným elektrickým výkonem větším než 10 MW,
- b) od 1. ledna 2003 jsou oprávněnými zákazníky koneční zákazníci, jejichž spotřeba elektřiny vztažená na jedno odběrné místo včetně výroby pro vlastní potřebu překročila hodnotu 9 GWh v roce 2001 nebo v ročním období od 1. července 2001 do 30. června 2002; právo regulovaného přístupu mají za účelem uplatnění své výroby všichni držitelé licence na výrobu elektřiny,
- c) od 1. ledna 2004 jsou oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci, jejichž odběrné místo je vybaveno průběhovým měřením spotřeby elektřiny,^{4a)} mimo domácností,
- d) od 1. ledna 2005 jsou oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci mimo domácností,
- e) od 1. ledna 2006 jsou oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci.

(3) Do 31. 12. 2001 mají provozovatelé distribučních soustav, jejichž zařízení jsou připojena k přenosové soustavě, právo regulovaného přístupu k přenosové soustavě pouze pro dodávky elektřiny od těch

výrobců, jejichž zařízení jsou připojena k přenosové soustavě, a to v rozsahu vlastní výroby těchto výrobců.

(4) Smlouvy o souběžné dodávce elektřiny a plynu mohou být uzavírány nejdříve počínaje dnem uvedeným v § 55 odst. 3 písm. c).

§ 22

Účastníci trhu s elektřinou

(1) Účastníky trhu s elektřinou jsou

- a) výrobci,
- b) provozovatel přenosové soustavy,
- c) provozovatelé distribučních soustav,
- d) operátor trhu,
- e) obchodníci s elektřinou,
- f) koneční zákazníci.

(2) Účastníci trhu s elektřinou s právem regulovaného přístupu k přenosové soustavě a distribuční soustavě

- a) nesou odpovědnost za odchylku a jsou subjekty zúčtování odchylek, nebo
- b) mohou přenášet na základě smlouvy odpovědnost za odchylku na jiný subjekt zúčtování odchylek.

(3) Způsob vyhodnocování, zúčtování a vypořádání odchylek je společný pro všechny subjekty zúčtování. Podrobnosti o převzetí odpovědnosti za odchylku a o způsobu vyhodnocování, zúčtování a vypořádání odchylek stanoví Pravidla trhu s elektřinou.

§ 23

Výrobce

(1) Výrobce má právo

- a) připojit své zařízení k elektrizační soustavě, pokud je držitelem licence na výrobu elektřiny a splňuje podmínky připojení k přenosové soustavě nebo k distribučním soustavám stanovené prováděcím právním předpisem, a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
- b) nabízet elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny na krátkodobém trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu,
- c) dodávat elektřinu prostřednictvím přenosové soustavy nebo distribuční soustavy v případě, že
 1. má uzavřenou smlouvu o dodávce elektřiny a smlouvu o přenosu a distribuci elektřiny nebo o přenosu elektřiny nebo o distribuci elektřiny,
 2. jde o dodávku elektřiny organizovanou operá-

^{4a)} Vyhlaška č. 218/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů.

torem trhu na krátkodobém trhu s elektřinou, nebo

3. je požádán provozovatelem přenosové soustavy nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy o dodávku elektřiny,
 - d) dodávat elektřinu vyrobenou ve vlastní výrobně elektřiny pro vlastní potřebu a pro potřebu ovládaných společností, pokud mu to podmínky provozování přenosové soustavy a distribučních soustav umožňují,
 - e) nabízet a poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy.
- (2) Výrobce je povinen
- a) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě,
 - b) umožnit a uhradit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena; druhy měřicích zařízení, způsob jejich instalace, umístění a další podrobnosti měření obsahují Pravidla provozování přenosové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy,
 - c) zpřístupnit měřicí zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena,
 - d) instalovat u nově budovaných výroben o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 30 MW a více a provozovat zařízení pro poskytování podpůrných služeb; podrobnosti o druhu instalovaného zařízení pro poskytování podpůrných služeb obsahují Pravidla provozování přenosové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy; podrobnosti o způsobu využívání zařízení pro poskytování podpůrných služeb stanoví dispečerský řád elektrizační soustavy (dále jen „dispečerský řád“), který stanoví prováděcí právní předpis,
 - e) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena, a to v souladu s dispečerským řádem,
 - f) předávat operátorovi trhu technické údaje vyplývající ze smluv o dodávce elektřiny,
 - g) poskytovat provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena, potřebné údaje pro provoz a rozvoj přenosové soustavy nebo distribuční soustavy v souladu s dispečerským řádem a Pravidly provozování přenosové

soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,

- h) dodržovat parametry kvality dodávané elektřiny stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribuční soustavy,
- i) podílet se na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením výrobní elektřiny; podrobnosti výpočtu výše podílu na oprávněných nákladech stanoví prováděcí právní předpis,
- j) uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy podle pravidel trhu s elektřinou systémové služby odpovídající objemu elektřiny vyrobené ve vlastní výrobně a spotřebované konečným zákazníkem bez použití energetického zařízení jiného držitele licence,
- k) informovat účastníky trhu s elektřinou způsobem umožňujícím dálkový přístup
 1. o podílu zdrojů elektřiny použitých pro výrobu elektřiny v uplynulém roce,
 2. o množství emisí CO₂ a o množství radioaktivního odpadu vyprodukovaného při výrobě elektřiny v uplynulém roce,
- l) za účelem zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozu elektrizační soustavy, pro případy předcházení a řešení stavu nouze a za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy, na pokyn provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, nabízet provozně a obchodně nevyužitou výrobní kapacitu,
- m) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy, ke které je výrobní elektřina připojena, při činnostech bezprostředně zamezujících stavu nouze, při stavech nouze a při likvidaci následků stavů nouze,
- n) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se výrobce stává registrovaným účastníkem trhu s elektřinou (dále jen „registrovaný účastník trhu“).

§ 24

Provozovatel přenosové soustavy

- (1) Provozovatel přenosové soustavy
- a) zajišťuje spolehlivé provozování a rozvoj přenosové soustavy,
 - b) poskytuje přenos elektřiny na základě uzavřených smluv,
 - c) řídí toky elektřiny v přenosové soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi propojenými

soustavami ostatních států a ve spolupráci s provozovateli distribučních soustav v elektrizační soustavě,

- d) odpovídá za zajištění systémových služeb pro elektrizační soustavu na úrovni přenosové soustavy.

(2) Provozovatel přenosové soustavy nesmí být držitelem licence na obchod s elektřinou, distribuci elektřiny a výrobu elektřiny. Obstarávání elektřiny pro zajišťování spolehlivého provozování přenosové soustavy není považováno za obchod s elektřinou.

(3) Provozovatel přenosové soustavy má právo

- a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu přenosové soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,
- b) obstarávat za nejnižší náklady podpůrné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v přenosové soustavě a pro vlastní potřebu; pro předcházení poruchovým stavům a stavům nouze a pro řešení poruchových stavů a stavů nouze obstarávat v nezbytném rozsahu elektřinu, a to i ze zahraničí,
- c) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny odběratelům
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku a při likvidaci následků stavů nouze,
 3. při neoprávněném přenosu elektřiny podle § 53,
 4. jestliže mu odběratel neumožní přístup k měřicímu zařízení,
 5. jestliže se jedná o neoprávněný odběr podle § 51,
 6. při provádění plánovaných prací na zařízení přenosové soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,
 8. při odběru elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob, nebo
 9. při odběru elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních odběratelů a odběratel nevybavil tato odběrná zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,
- d) změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroby a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí k zajištění spolehlivého provozu přenosové soustavy
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,

2. při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku a při likvidaci následků stavů nouze,
 3. při neoprávněném přenosu elektřiny podle § 53,
 4. při neoprávněné dodávce elektřiny do přenosové soustavy podle § 52,
 5. jestliže mu výrobce neumožní přístup k měřicímu zařízení,
 6. při provádění plánovaných prací na zařízení přenosové soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přenosové soustavy nebo distribuční soustavy,
 8. při dodávce elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob, nebo
 9. při dodávce elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a výrobce nevybavil tato zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,
- e) v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení přenosové soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení,
- f) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním zařízení přenosové soustavy,
- g) odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečné a spolehlivé provozování zařízení přenosové soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel,
- h) vstupovat v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti.

(4) Provozovatel přenosové soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 3 písm. e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele přenosové soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

(5) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) bodu 6 a písmenu d) bodu 6 je provozovatel přenosové

soustavy povinen oznámit započetí a skončení omezení nebo přerušeni dodávek elektřiny způsobem v místě obvyklým, nejméně však 50 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) je provozovatel přenosové soustavy povinen obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušeni.

(7) V případech uvedených v odstavci 3 písm. c) a d) není právo na náhradu škody a ušlého zisku. Toto neplatí, nesplní-li provozovatel přenosové soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5 nebo není-li podle odstavce 3 písm. c) bodu 7 a písmene d) bodu 7 dodržena kvalita dodávek elektřiny stanovená prováděcím právním předpisem.

(8) Provozovatel přenosové soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle odstavce 3 písm. e) až g) co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(9) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele přenosové soustavy podle odstavce 3 písm. e) a f) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu.⁵⁾ Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele přenosové soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(10) Provozovatel přenosové soustavy je dále povinen

- a) připojit k přenosové soustavě zařízení každého a poskytnout přenos každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování přenosové soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro přenos nebo při ohrožení spolehlivého provozu přenosové soustavy,
- b) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevyhodňující podmínky pro připojení jejich zařízení k přenosové soustavě,

- c) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevyhodňující podmínky pro přenos elektřiny přenosovou soustavou s výjimkou elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie, druhotných zdrojů energie a elektřiny prokazatelně vázané na výrobu tepla při kombinované výrobě elektřiny a tepla, které mají přednostní právo na přenos; přednostní právo se neuplatňuje při přidělení kapacity mezinárodních přenosových propojovacích vedení,
- d) zřídit a provozovat technický dispečink,
- e) zajišťovat měření v přenosové soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu s elektřinou naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- f) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem vydávat a zveřejňovat Pravidla provozování přenosové soustavy, která musí obsahovat zejména
 1. základní podmínky pro užívání přenosové soustavy,
 2. provozní předpisy včetně údržby,
 3. pravidla pro plánování provozu a rozvoje přenosové soustavy,
 4. havarijní plány a havarijní zásoby,
 5. pravidla předávání dat a informací nezbytných pro spolehlivý provoz a rozvoj přenosové soustavy,
- g) poskytovat provozovatelům jiných přenosových soustav a provozovatelům distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné spolupráce,
- h) omezit dovoz elektřiny na základě rozhodnutí ministerstva podle § 44,
- i) zpracovávat v souladu s dispečerským řádem ve spolupráci s provozovatelem distribučních soustav roční přípravu provozu přenosové soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro přenos a předpokládané omezení přenosu, a zveřejňovat ji,
- j) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj přenosové soustavy včetně propojení s elektrizačními soustavami sousedních států, a to nejméně na 5 let,
- k) průběžně zveřejňovat informace o možnostech přenosu elektřiny přenosovou soustavou způsobem stanoveným v Pravidlech provozování přenosové soustavy,

⁵⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích.

Vyhláška č. 55/1999 Sb., o způsobu výpočtu výše újmy nebo škody způsobené na lesích.

- l) provádět ve spolupráci s provozovatelem distribučních soustav hodnocení provozu přenosové soustavy z technického hlediska,
 - m) účtovat odděleně za přenos a za systémové služby,
 - n) zpracovávat údaje potřebné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za přenos a o cenách za systémové služby,
 - o) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,
 - p) vypracovat havarijní plány do 6 měsíců od udělení licence a dále je každoročně upřesňovat,
 - r) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek elektřiny a služeb stanovené prováděcím právním předpisem,
 - s) zpracovávat seznam oprávněných zákazníků připojených k přenosové soustavě a předávat jej operátorovi trhu,
 - t) informovat ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie,
 - u) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně nejpozději do 1. března zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení přenosové soustavy a o opatřeních na pokrytí špičkové spotřeby elektřiny a řešení výpadku výroby elektřiny,
 - v) poskytovat součinnost operátorovi trhu s elektřinou při organizování vnitrodenního trhu s elektřinou a vyrovnávacího trhu s regulační energií,
 - x) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na přenos elektřiny u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se provozovatel přenosové soustavy stává registrovaným účastníkem trhu,
 - y) hradit výrobcům příspěvky k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo vyrobené z druhotných energetických zdrojů výrobcům přímo připojeným k přenosové soustavě v množství stanoveném podle prováděcího právního předpisu.
- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele přenosové soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného podnikatele, jenž je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby elektřiny, distribuce elektřiny nebo obchod s elektřinou; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele přenosové soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu elektřiny, distribuci elektřiny nebo obchod s elektřinou, který je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele,
- b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele přenosové soustavy bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele přenosové soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu elektřiny, distribuci elektřiny nebo obchod s elektřinou v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců provozovatele přenosové soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele,
- c) provozovatel přenosové soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji přenosové soustavy, jejichž výkon je nezávislý na vertikálně integrovaném podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli přenosové soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu a údržby přenosové soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí přenosové soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele přenosové soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení,
- d) provozovatel přenosové soustavy musí přijmout vnitřním předpisem program, kterým stanoví

§ 24a

Oddělení provozovatele přenosové soustavy

(1) Provozovatel přenosové soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného podnikatele, musí být z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se přenosu elektřiny. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele přenosové soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2005 uplatní tato minimální kritéria:

1. opatření k vyloučení diskriminačního chování ve vztahu k ostatním účastníkům trhu s elektřinou, zejména pokud jde o přístup do jím provozované přenosové soustavy a využívání jeho služeb,

2. pravidla pro zpřístupňování informací o provozování a rozvoji přenosové soustavy a přístupu do ní; informace, jejichž poskytnutí pouze určitým účastníkům trhu s elektřinou by mohlo tyto účastníky zvýhodnit na úkor ostatních, je provozovatel přenosové soustavy povinen zpřístupnit neznevýhodňujícím způsobem i ostatním účastníkům trhu s elektřinou,

e) provozovatel přenosové soustavy je povinen seznámit statutární orgán nebo jeho členy, prokuristu a všechny zaměstnance s programem podle písmene d), a zajistit kontrolu jeho dodržování. Provozovatel přenosové soustavy je povinen program a jeho změny předat Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu bez zbytečného odkladu po jejich přijetí a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel přenosové soustavy zpracuje každoročně zprávu o přijatých opatřeních a plnění programu za uplynulý rok, zašle ji do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu a zároveň zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Provozovatel přenosové soustavy nesmí od 1. ledna 2005 nabývat podíly v jiné právnické osobě, která je držitelem licence na výrobu elektřiny, distribuci elektřiny nebo obchod s elektřinou. Pokud provozovatel přenosové soustavy již takový podíl drží, je povinen jej prodat nebo jinak zcizit do 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele přenosové soustavy nesmí od 1. ledna 2005 nabývat ani držet podíly v jiné právnické osobě v rámci téhož integrovaného podnikatele, která je držitelem licence na výrobu elektřiny, distribuci elektřiny nebo obchod s elektřinou. Pokud fyzická osoba, na kterou se vztahuje zákaz podle tohoto odstavce již takový podíl drží, je povinna do 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona prodat nebo jinak zcizit nejméně takovou část svého podílu, aby nadále držela podíl, jehož výše nepřesáhne 1 % základního kapitálu daného držitele licence.

(5) Od 1. ledna 2005 nesmí provozovatel přenosové soustavy rovněž uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu elektřiny, distribuci elektřiny nebo obchod s elektřinou ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(6) O možnosti zahrnutí prokazatelných minimálních oprávněných nákladů vzniklých držiteli licence na přenos elektřiny v souvislosti s plněním povinnosti oddělení provozovatele přenosové soustavy do regulovaných cen může rozhodnout Energetický regulační úřad.

§ 25

Provozovatel distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy

- a) zajišťuje spolehlivé provozování a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licencí,
- b) umožňuje distribuci elektřiny na základě uzavřených smluv,
- c) řídí toky elektřiny v distribuční soustavě při respektování přenosů elektřiny mezi ostatními distribučními soustavami a přenosovou soustavou ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy.

(2) Provozovatel distribuční soustavy nesmí být držitelem licence na přenos elektřiny.

(3) Provozovatel distribuční soustavy, k jehož soustavě je připojeno více než 90 000 odběrných míst konečných zákazníků, nesmí být od 1. ledna 2007 souběžným držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem, jinak tyto ostatní souběžně držené licence k 1. lednu 2007 zanikají.

(4) Provozovatel distribuční soustavy má právo

- a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,
- b) zvolit si držitele licence na výrobu nebo držitele licence na obchod pro dodávku elektřiny chráněným zákazníkům, pokud celková spotřeba elektřiny těchto zákazníků odpovídá spotřebě elektřiny oprávněného zákazníka podle § 21 odst. 2,
- c) nakupovat s nejnižšími náklady podpurné služby a elektřinu pro krytí ztrát elektřiny v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu,
- d) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny odběratelům
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku a při likvidaci následků stavů nouze,
 3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,
 4. jestliže mu odběratel neumožní přístup k měřicímu zařízení,
 5. při neoprávněném odběru elektřiny podle § 51,
 6. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,

8. při odběru elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob, nebo
9. při odběru elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních odběratelů a odběratel nevybavil tato odběrná zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,
- e) změnit nebo přerušit v nezbytném rozsahu dodávku elektřiny z výroben a dovoz elektřiny ze zahraničí nebo vývoz elektřiny do zahraničí s ohledem na spolehlivý provoz distribuční soustavy
1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku a při likvidaci následků stavů nouze,
 3. při neoprávněné distribuci elektřiny podle § 53,
 4. jestliže mu výrobce neumožní přístup k měřicímu zařízení,
 5. při neoprávněné dodávce do distribuční soustavy podle § 52,
 6. při provádění plánovaných prací na zařízení distribuční soustavy nebo v jeho ochranném pásmu, zejména oprav, rekonstrukcí, údržby a revizí,
 7. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy nebo přenosové soustavy,
 8. při dodávce elektřiny zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob, nebo
 9. při dodávce elektřiny zařízeními, která ovlivňují kvalitu elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou a výrobce nevybavil tato zařízení dostupnými technickými prostředky k omezení těchto vlivů,
- f) v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech zařízení distribuční soustavy, přetínat tyto nemovitosti vodiči a umísťovat v nich vedení,
- g) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním zařízení distribuční soustavy,
- h) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečně a spolehlivě provozování zařízení distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel,
- i) vstupovat nebo vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat nebo vjíždět na nemovitosti, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti.
- (5) Příslušný provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 4 písm. f), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh příslušného provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene.
- (6) V případech uvedených v odstavci 4 písm. d) bodu 6 a písm. e) bodu 6 je provozovatel distribuční soustavy povinen oznámit započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávek elektřiny způsobem v místě obvyklým, nejméně však 15 dnů předem. Ohlašovací povinnost nevzniká při provádění nutných provozních manipulací, při nichž omezení nebo přerušování dodávky elektřiny nepřekročí 20 minut.
- (7) V případech uvedených v odstavci 4 písm. d) a e) je provozovatel distribuční soustavy povinen obnovit dodávku elektřiny bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušování.
- (8) V případech uvedených v odstavci 4 písm. d) a e) není právo na náhradu škody a ušlého zisku. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 6 nebo není-li podle odstavce 4 písm. d) bodu 7 nebo písm. e) bodu 7 dodržena kvalita dodávek elektřiny stanovená prováděcím právním předpisem.
- (9) Provozovatel distribuční soustavy je povinen při výkonu oprávnění podle odstavce 4 písm. f) až h) co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromové je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.
- (10) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 4 písm. f) a g) majetková újma nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu.⁵⁾ Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele distribuční soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(11) Provozovatel distribuční soustavy je dále povinen

- a) připojit k distribuční soustavě zařízení každého a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy, s výjimkou případu prokazatelného nedostatku kapacity zařízení pro distribuci nebo při ohrožení spolehlivého provozu distribuční soustavy,
- b) do 31. prosince 2004 na základě žádosti chráněného zákazníka nebo provozovatele distribuční soustavy, který nemá právo volby dodavatele podle odstavce 4 písm. b), uzavřít s nimi smlouvu o dodávce elektřiny podle § 50 a na základě této smlouvy jim dodávat elektřinu za regulované ceny; tato povinnost platí pro provozovatele distribuční soustavy, k jehož zařízení je připojeno méně než 100 000 odběrných míst konečných zákazníků do 31. prosince 2005,
- c) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro připojení jejich zařízení k distribuční soustavě, u zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí, kteří nejsou vybaveni průběhovými měřeními, přiřadit odpovídající typový diagram dodávek v souladu s prováděcím právním předpisem,
- d) zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou s výjimkou distribuce elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů a druhotných energetických zdrojů a elektřiny prokazatelně vázané na výrobu tepla při kombinované výrobě elektřiny a tepla, které mají přednostní právo na distribuci; toto se netýká přidělení kapacity mezinárodních distribučních propojovacích vedení,
- e) zřídit a provozovat technický dispečink v případě, že provozuje zařízení s napětím 110 kV,
- f) zajišťovat měření v distribuční soustavě včetně jejich vyhodnocování a předávat operátorovi trhu s elektřinou naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění jeho povinností; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- g) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním úřadem vydávat a zveřejňovat Pravidla provozování distribuční soustavy, která musí obsahovat zejména
 1. základní podmínky pro užívání distribuční soustavy,
 2. provozní předpisy včetně údržby,
 3. pravidla pro plánování provozu a rozvoje distribuční soustavy,
 4. havarijní plány a havarijní zásoby,
 5. pravidla předávání dat a informací nezbytných pro spolehlivý provoz a rozvoj distribuční soustavy,
- h) poskytovat provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům jiných distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné spolupráce,
- i) omezit dovoz elektřiny na základě rozhodnutí ministerstva podle § 44,
- j) zpracovávat v souladu s dispečerským řádem ve spolupráci s provozovateli ostatních distribučních soustav a provozovatelem přenosové soustavy roční přípravu provozu distribuční soustavy, a to zejména rozsah a termíny odstávek zařízení pro distribuci a předpokládané omezení distribuce, a zveřejňovat ji,
- k) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to nejméně na 5 let,
 - l) průběžně zveřejňovat informace o možnostech distribuce elektřiny v distribuční soustavě způsobem stanoveným v Pravidlech provozování distribuční soustavy,
- m) provádět hodnocení provozu distribuční soustavy z technického hlediska,
- n) účtovat odděleně za distribuci elektřiny a za dodávku elektřiny chráněným zákazníkům,
- o) zpracovávat údaje nezbytné pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách za distribuci elektřiny,
- p) zpracovávat podklady pro rozhodnutí Energetického regulačního úřadu o cenách elektřiny pro chráněné zákazníky,
- r) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných operátorovi trhu,
- s) vypracovat havarijní plány do 6 měsíců od udělení licence a dále je každoročně upřesňovat,
- t) vykupovat elektřinu od držitelů licence na výrobu elektřiny, kteří nemají právo regulovaného přístupu k distribuční soustavě podle § 21 odst. 2 písm. a),
- u) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek elektřiny a služeb stanovené prováděcím právním předpisem,
- v) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě a podílet se na úhradě oprávněných nákladů příslušného provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení k této distribuční soustavě; podrobnosti výpočtu výše podílu na oprávněných nákladech stanoví prováděcí právní předpis,
- x) uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy

platbu za systémové služby podle pravidel trhu s elektřinou,

- y) do 31. prosince 2005 dodávat elektřinu chráněným zákazníkům na základě licence na distribuci elektřiny, pokud k jeho zařízení je připojeno méně než 100 000 odběrných míst konečných zákazníků.

(12) Provozovatel distribuční soustavy je rovněž povinen

- a) informovat ministerstvo nejpozději do konce druhého týdne měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí o fyzikálních tocích dovozu elektřiny ze států, které nejsou členy Evropské unie,
- b) zpracovávat a předávat operátorovi trhu s elektřinou údaje z měření pro potřeby tvorby typových diagramů dodávek; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- c) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy,
- d) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci elektřiny u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se provozovatel distribuční soustavy stává registrovaným účastníkem trhu,
- e) řídit se pokyny provozovatele přenosové soustavy při činnostech bezprostředně zamezujících stavu nouze a při stavech nouze podle § 54 odst. 2 a při likvidaci následků stavů nouze.

(13) Provozovatel distribuční soustavy přímo připojené na přenosovou soustavu je povinen hradit výrobcům připojeným k jeho distribuční soustavě příspěvky k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo vyrobené z druhotných energetických zdrojů v množství stanoveném podle prováděcího právního předpisu.

§ 25a

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného podnikatele, musí být od 1. ledna 2007 z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se distribuce elektřiny. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2007 uplatní tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného podnikatele, jenž je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby elektřiny,

přenosu elektřiny a obchod s elektřinou nebo plynem; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele distribuční soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem, který je součástí téhož vertikálně integrovaného podnikatele,

- b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele distribuční soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele,
- c) provozovatel distribuční soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji distribuční soustavy, jež jsou nezávislá na vertikálně integrovaném podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli distribuční soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu nebo údržby distribuční soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí distribuční soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele distribuční soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel distribuční soustavy musí přijmout vnitřním předpisem program, kterým stanoví

- a) opatření k vyloučení diskriminačního chování ve vztahu k ostatním účastníkům trhu s elektřinou, zejména pokud jde o přístup do jím provozované distribuční soustavy a využívání jeho služeb,
- b) pravidla pro zpřístupňování informací o provozování a rozvoji distribuční soustavy a přístupu do ní; informace, jejichž poskytnutí pouze určitým účastníkům trhu s elektřinou by mohlo tyto účastníky zvýhodnit na úkor ostatních, je provozovatel distribuční soustavy povinen zpřístupnit nezvý-

hodňujícím způsobem i ostatním účastníkům trhu s elektřinou,

- c) opatření k zajištění organizačního a informačního oddělení distribuce elektřiny od výroby elektřiny, obchodu s elektřinou a obchodu s plynem, je-li zároveň vertikálně integrovaným podnikatelem, a to do doby právního oddělení činností podle odstavce 1.

(4) Provozovatel distribuční soustavy je povinen seznámit statutární orgán nebo jeho členy, prokuristu a všechny zaměstnance s programem podle odstavce 3 a zajistit kontrolu jeho dodržování. Provozovatel distribuční soustavy je povinen program a jeho změny předat Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu bez zbytečného odkladu po jejich přijetí a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel distribuční soustavy je povinen zpracovat každoročně zprávu o přijatých opatřeních a plnění programu za uplynulý rok, zaslat ji do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Provozovatel distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly v jiné právnické osobě, která je držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem.

(6) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly převyšující 1 % základního kapitálu v jiné právnické osobě v rámci téhož vertikálně integrovaného podnikatele, která je držitelem licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem.

(7) Od 1. ledna 2007 nesmí provozovatel distribuční soustavy uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu elektřiny, přenos elektřiny, obchod s elektřinou nebo plynem ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(8) Pokud je povinnost oddělení činností podle tohoto zákona provedena nájmem podniku nebo jeho části, je nájemce povinen převzít pronajatý podnik nebo jeho část do svého účetnictví. Pokud je povinnost oddělení podle tohoto zákona provedena nájmem jednotlivého majetku, je pronajímatel povinen sdělit nájemci informace o hodnotě pronajatého majetku v rozsahu požadovaném Energetickým regulačním úřadem pro účely cenové regulace.

(9) Oddělení činností podle tohoto zákona je nutno provést nejpozději do 31. prosince 2006, s výjimkou vertikálně integrovaného podnikatele, který poskytuje služby pro méně než 90 000 připojených konečných zákazníků.

(10) O možnosti zahrnutí prokazatelných minimálních oprávněných nákladů vzniklých držiteli li-

cence na distribuci elektřiny v souvislosti s plněním povinnosti oddělení provozovatele distribuční soustavy do regulovaných cen může rozhodnout Energetický regulační úřad.

(11) Vertikálně integrovaný podnikatel může požádat Komisi o výjimku z povinnosti oddělení provozovatele distribuční soustavy podle tohoto zákona, pokud na základě jím zpracované a Energetickým regulačním úřadem schválené zprávy prokáže plně funkční a neznevýhodňující přístup do své distribuční soustavy všem účastníkům trhu s elektřinou týkající se podmínek připojení a distribuce elektřiny, včetně průhledné tvorby cen za jím poskytované služby.

§ 26

Technické dispečinky

(1) Dispečinky zabezpečují rovnováhu mezi zdroji a potřebou elektřiny a bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy.

(2) Dispečink provozovatele přenosové soustavy provádí dispečerské řízení přenosu v přenosové soustavě a dispečerské řízení zdrojů v přenosové soustavě a zdrojů poskytujících podpůrné služby k zajištění systémových služeb v distribuční soustavě v součinnosti s provozovatelem distribuční soustavy. Dispečink provozovatele přenosové soustavy odpovídá za dodržování pravidel propojení s elektrizačními soustavami ostatních států.

(3) Dispečink provozovatele distribuční soustavy odpovídá za dispečerské řízení výroby a distribuce elektřiny v distribuční soustavě v souladu s odstavcem 2.

(4) Dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou povinny spolupracovat s dispečinkem provozovatele přenosové soustavy.

(5) Při dispečerském řízení předávaných výkonů v reálném čase je dispečink provozovatele přenosové soustavy nadřízen dispečinkům provozovatelů distribučních soustav.

(6) Při stavech nouze na celém území státu podle § 54 odst. 2 a činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku a při likvidaci následků stavů nouze jsou pokyny dispečinku provozovatele přenosové soustavy nadřazeny pokynům dispečinků provozovatelů distribučních soustav a dispečinky provozovatelů distribučních soustav jsou povinny se pokyny dispečinku provozovatele přenosové soustavy řídit.

§ 27

Operátor trhu s elektřinou

(1) Operátor trhu s elektřinou je akciová společnost založená státem, jejíž akcie zní na jméno.

(2) Stát vlastní akcie operátora trhu s elektřinou,

jejichž celková jmenovitá hodnota představuje alespoň 67 % základního kapitálu operátora trhu s elektřinou.

(3) Operátor trhu s elektřinou je držitelem licence. Operátor trhu s elektřinou ani právnické osoby, v nichž má operátor trhu s elektřinou majetkový podíl, nesmí být držitelem jiné licence uvedené v § 4.

(4) Operátor trhu s elektřinou je povinen na základě licence

- a) zpracovávat podle údajů předávaných účastníky trhu s elektřinou obchodní bilanci elektřiny a předávat ji provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům distribučních soustav,
- b) organizovat krátkodobý trh s elektřinou a ve spolupráci s provozovatelem přenosové soustavy vyrovnávací trh s regulační energií,
- c) zpracovávat na základě smluv o dodávce elektřiny subjektů zúčtování nebo registrovaných účastníků trhu a skutečně naměřených dodávek a odběrů elektřiny registrovaných účastníků trhu vyhodnocení odchylek a toto vyhodnocení předávat jednotlivým subjektům zúčtování,
- d) na základě vyhodnocení odchylek zajišťovat zúčtování a vypořádání odchylek mezi subjekty zúčtování, které jsou povinny je uhradit,
- e) informovat provozovatele přenosové soustavy nebo příslušné provozovatele distribučních soustav o neplnění platebních povinností účastníků trhu vyplývajících z výsledků vyhodnocení skutečných a sjednaných dodávek a odběrů elektřiny,
- f) zpracovávat a zveřejňovat měsíční a roční zprávu o trhu s elektřinou v České republice,
- g) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu alespoň jednou ročně zprávu o budoucí očekávané spotřebě elektřiny a o způsobu jejího krytí zdroji elektřiny a o předpokládaném vývoji trhu s elektřinou,
- h) zajistit ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství třetích osob, o kterých se dozví při výkonu své činnosti,
- i) informovat Energetický regulační úřad a ministerstvo o dodávkách elektřiny, na které se může vztahovat omezení dovozu elektřiny podle § 44,
- j) zpracovávat podklady pro návrh Pravidel trhu s elektřinou včetně pravidel pro zúčtování odchylek a oprávněných vícenákladů způsobených účastníky trhu s elektřinou při činnostech bezprostředně zamezujících stavu nouze, při stavech nouze a při likvidaci následků stavů nouze a předkládat je Energetickému regulačnímu úřadu,
- k) zajišťovat pro příslušné účastníky trhu s elektřinou skutečné hodnoty dodávek a odběrů elektřiny a další nezbytné informace související s uplatňováním práv oprávněného zákazníka,
- l) zpracovávat a po schválení Energetickým regulačním

úřadem zveřejňovat obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou,

- m) zajišťovat v součinnosti s provozovatelem distribučních soustav zpracovávání typových diagramů dodávek pro kategorie zákazníků stanovené prováděcím právním předpisem, a to na základě údajů od provozovatelů distribučních soustav podle § 25 odst. 12 písm. b),
- n) na základě údajů předaných provozovatelem přenosové soustavy zajišťovat zúčtování a vypořádání regulační energie,
- o) účtovat odděleně za činnosti vykonávané podle tohoto odstavce a podle odstavce 8,
- p) uzavřít smlouvu o zúčtování odchylek a umožnit obchodovat s elektřinou na jím organizovaných trzích každému, kdo o to požádá a splňuje obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

(5) Operátor trhu s elektřinou má právo vyžadovat

- a) od subjektů zúčtování a registrovaných účastníků trhu údaje ze smluv o dodávce elektřiny, kterými jsou zejména výkon a jeho časový průběh, a to i za výroby elektřiny účastníka trhu s elektřinou, za něhož subjekt zúčtování převzal odpovědnost za odchylku,
- b) od provozovatele přenosové soustavy a provozovatelů distribučních soustav naměřené a vyhodnocené údaje a další nezbytné informace pro plnění svých povinností.

(6) Podrobnosti týkající se činností operátora trhu s elektřinou uvedených v odstavci 4 a práv operátora trhu s elektřinou uvedených v odstavci 5 stanoví Pravidla trhu s elektřinou. Podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Ceny za činnosti operátora trhu s elektřinou podle odstavce 4 a způsob jejich účtování a úhrad jednotlivými účastníky trhu s elektřinou stanoví prováděcí právní předpis.

(8) Operátor trhu s elektřinou má právo po schválení ministerstvem a Energetickým regulačním úřadem vykonávat další činnosti, jejichž ceny nepodléhají regulaci.

(9) Operátor trhu s elektřinou je povinen zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení obchodní podmínky, které musí obsahovat

- a) postupy pro zúčtování a vypořádání odchylek,
- b) postupy pro organizaci a vypořádání jím organizovaných trhů s elektřinou,
- c) způsob stanovení a formy finančního zajištění plateb a podmínky pro jejich použití,
- d) způsob vystavování daňových dokladů,

- e) postupy pro uplatňování reklamací,
- f) postupy při změně dodavatele oprávněného zákazníka,
- g) postupy při poskytování podkladů pro fakturaci oprávněného zákazníka, který změnil dodavatele,
- h) podrobnosti způsobu registrace,
- i) podrobnosti k naměřeným a vyhodnocovaným údajům a k dalším informacím nezbytným pro výkon činností operátora trhu s elektřinou.

§ 28

Oprávněný zákazník

(1) Oprávněný zákazník má právo

- a) na připojení svého odběrného elektrického zařízení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě, pokud splňuje podmínky stanovené prováděcím právním předpisem a Pravidla provozování přenosové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy,
- b) nakupovat elektřinu v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem od držitelů licence na výrobu elektřiny a od držitelů licence na obchod s elektřinou,
- c) nakupovat elektřinu na krátkodobém trhu s elektřinou organizovaném operátorem trhu,
- d) na dopravu dohodnutého množství elektřiny v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem, pokud má uzavřenu smlouvu o přenosu a distribuci elektřiny nebo o přenosu nebo o distribuci elektřiny a pokud to technické podmínky přenosové soustavy nebo příslušné distribuční soustavy umožňují,
- e) na informace o celkové směsi paliv dodavatele a informace o dopadu na životní prostředí,
- f) v případě malých zákazníků a domácností na dodávku elektřiny v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem za regulované ceny od dodavatele poslední instance v případě, že o ni požádá,
- g) na bezplatnou změnu dodavatele elektřiny podle Pravidel trhu s elektřinou.

(2) Oprávněný zákazník je povinen

- a) zajistit na své náklady připojení svého odběrného elektrického zařízení k přenosové soustavě nebo k příslušné distribuční soustavě,
- b) řídit se dispečerským řádem v souladu s uzavřenými smlouvami a Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
- c) umožnit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy; druhy měřicího zařízení, způsob jeho instalace, umístění a další podrobnosti měření obsahují Pravidla provozování přeno-

- sové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy,
- d) zajistit přístup k měřicím zařízením provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy,
- e) udržovat svá odběrná elektrická zařízení ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám,
- f) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy, ke které je jeho zařízení připojeno, při činnostech bezprostředně zamezujících stavu nouze, při stavech nouze a při likvidaci následků stavů nouze,
- g) předávat operátorovi trhu technické údaje ze smluv o dodávce elektřiny, pokud je subjektem zúčtování,
- h) provádět dostupná technická opatření zamezující ovlivňování kvality elektřiny v neprospěch ostatních odběratelů,
- i) podílet se podle výše odebíraného příkonu na úhradě oprávněných nákladů provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy spojených s připojením svého zařízení a se zajištěním požadovaného příkonu ve výši vypočtené způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,
- j) při změně parametrů elektřiny stanovených prováděcím právním předpisem upravit na svůj náklad svá odběrná elektrická zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám,
- k) uhradit provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy platbu za systémové služby podle pravidel trhu s elektřinou,
- l) zaregistrovat se nejpozději 30 dnů před uskutečněním dodávky elektřiny od jiného držitele licence na výrobu elektřiny nebo od jiného držitele licence na obchod s elektřinou, nebo pokud je subjektem zúčtování u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se oprávněný zákazník stává registrovaným účastníkem trhu.

(3) Na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy.

(4) Oprávněný zákazník může provozovat vlastní náhradní zdroj, pokud je propojen s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou pouze po dohodě s provozovatelem přenosové soustavy nebo provozovatelem příslušné distribuční soustavy.

(5) Vlastník nemovitosti, do které je oprávněným zákazníkům dodávána elektřina na základě smlouvy, je povinen

- a) tuto dodávku oprávněným zákazníkům umožnit,
- b) udržovat společně elektrické zařízení sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám,
- c) poskytovat technické údaje o tomto elektrickém zařízení držiteli licence na distribuci elektřiny,
- d) umožnit držiteli licence na distribuci elektřiny přístup k tomuto elektrickému zařízení.

(6) Společně elektrické zařízení pro dodávku elektřiny oprávněným zákazníkům v jedné nemovitosti je součástí této nemovitosti.

§ 29

Chráněný zákazník

(1) Chráněný zákazník má právo

- a) na připojení svého odběrného elektrického zařízení k distribuční soustavě v souladu s uzavřenou smlouvou, splní-li podmínky připojení stanovené prováděcím právním předpisem,
- b) na dodávku elektřiny za regulované ceny a v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem; do 31. prosince 2004 je dodávka elektřiny chráněnému zákazníkovi uskutečňována na základě licence na distribuci elektřiny a od 1. ledna 2005 je uskutečňována na základě licence na obchod s elektřinou, s výjimkou podle § 25 odst. 11 písm. y),
- c) na informace o celkové směsi paliv dodavatele a informace o dopadu na životní prostředí.

(2) Chráněný zákazník je povinen

- a) řídit se podmínkami připojení a dodávek elektřiny stanovenými prováděcím právním předpisem a Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
- b) řídit se pokyny technického dispečinku provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy,
- c) provádět na základě vyzoomění provozovatele distribuční soustavy dostupná technická opatření zamezující ovlivňování kvality elektřiny v neprospěch ostatních odběratelů,
- d) umožnit provozovateli distribuční soustavy instalaci měřicího zařízení a přístup k měřicímu zařízení,
- e) udržovat svá odběrná zařízení ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám,
- f) podílet se podle výše odebíraného příkonu na úhradě oprávněných nákladů provozovatele distribuční soustavy spojených s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu ve výši vypočtené způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,

- g) při změně parametrů elektřiny podle podmínek připojení a dodávek pro chráněné zákazníky upravit na svůj náklad svá odběrná elektrická zařízení tak, aby vyhovovala těmto změnám.

(3) Vlastník dotčené nemovitosti, do které je chráněným zákazníkům v této nemovitosti dodávána elektřina na základě smlouvy, je povinen

- a) tuto dodávku chráněným zákazníkům umožnit,
- b) udržovat společně elektrické zařízení sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá technickým normám a právním předpisům,
- c) poskytovat technické údaje o tomto elektrickém zařízení držiteli licence na distribuci elektřiny,
- d) umožnit držiteli licence na distribuci elektřiny přístup k tomuto elektrickému zařízení.

(4) Společně elektrické zařízení pro dodávku elektřiny chráněným zákazníkům v jedné nemovitosti je součástí této nemovitosti.

(5) Na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele příslušné distribuční soustavy.

(6) Chráněný zákazník může provozovat vlastní náhradní zdroj, pokud je propojen s distribuční soustavou, pouze po dohodě s provozovatelem příslušné distribuční soustavy.

§ 30

Obchodník s elektřinou

(1) Obchodník s elektřinou má právo

- a) na dopravu dohodnutého množství elektřiny, pokud má uzavřenu smlouvu o přenosu nebo o distribuci elektřiny,
- b) nakupovat elektřinu na území České republiky od držitelů licence na výrobu a od držitelů licence na obchod a prodávat ji ostatním účastníkům trhu s elektřinou, s výjimkou chráněných zákazníků; povinnost podle odstavce 2 písm. g) tím není dotčena,
- c) nakupovat elektřinu z jiných států a prodávat elektřinu do jiných států, pokud se na něj nevztahuje omezení dovozu podle § 44,
- d) na poskytnutí informací od operátora trhu s elektřinou nezbytných k vyúčtování dodávek elektřiny konečným zákazníkům,
- e) ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny konečným zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.

(2) Obchodník s elektřinou je povinen

- a) řídit se Pravidly trhu s elektřinou, dispečerským

řádem, a v souladu s uzavřenou smlouvou Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování distribučních soustav,

- b) předávat operátorovi trhu technické údaje ze smluv o dodávce elektřiny v případě, že je subjektem zúčtování,
- c) nabízet konečným zákazníkům spravedlivý a nediskriminující výběr způsobu platby za dodanou elektřinu,
- d) upozornit malé zákazníky a domácnosti nejpozději 2 měsíce předem na záměr změnit smluvní podmínky,
- e) uvádět při vyúčtování dodané elektřiny konečným zákazníkům jako součást dokladů
 1. údaje o podílu každého zdroje elektřiny na celkové směsi paliv dodavatele za předchozí rok,
 2. odkaz na veřejný zdroj informací o dopadu výroby elektřiny na životní prostředí,
- f) uzavřít smlouvu o dodávce elektřiny a dodávat elektřinu chráněným zákazníkům za regulované ceny, jde-li o obchodníka s elektřinou, který je součástí vertikálně integrovaného podnikatele nebo který vznikl v důsledku jeho oddělení podle tohoto zákona; tuto povinnost má obchodník k chráněným zákazníkům, jejichž odběrná místa jsou připojena k distribuční soustavě ve vymezeném území vertikálně integrovaného podnikatele nebo provozovatele distribuční soustavy, který vznikl oddělením podle tohoto zákona z téhož vertikálně integrovaného podnikatele,
- g) dodávat elektřinu chráněným zákazníkům za regulované ceny,
- h) účtovat odděleně o dodávce elektřiny poslední instance, dodávce elektřiny chráněným zákazníkům a dodávce elektřiny oprávněným zákazníkům,
- i) dodržovat parametry kvality dodávek elektřiny a služeb stanovené prováděcím právním předpisem,
- j) zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na obchod s elektřinou u operátora trhu s elektřinou; zaregistrováním se obchodník s elektřinou stává registrovaným účastníkem trhu,
- k) vykonávat činnost dodavatele poslední instance, pokud byl k tomu Energetickým regulačním úřadem určen,
- l) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za dodávku elektřiny chráněným zákazníkům nebo za činnosti dodavatele poslední instance.

§ 31

Obnovitelné zdroje

(1) Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu a energie bioplynu.

(2) Výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů mají, pokud o to požádají a pokud splňují podmínky stanovené prováděcím právním předpisem, podmínky obsažené v Pravidlech provozování přenosové soustavy a Pravidlech provozování distribuční soustavy, právo k přednostnímu připojení svého zdroje elektřiny k přenosové soustavě nebo distribučním soustavám za účelem přenosu nebo distribuce.

(3) Odchylky výkonu obnovitelných zdrojů elektřiny z důvodu přirozené povahy těchto zdrojů nesmí být důvodem odmítnutí práva podle odstavce 2.

§ 32

Kombinovaná výroba elektřiny a tepla a výroba elektřiny z druhotných energetických zdrojů

(1) Za účelem zvýšení efektivního využití kombinované výroby elektřiny a tepla a snížení produkce skleníkových plynů musí výrobce tepelné energie přezkoumat podle zvláštního právního předpisu¹⁾ možnost zavedení kombinované výroby elektřiny a tepla.

(2) Výrobci provozující zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo zařízení na výrobu elektřiny z druhotných energetických zdrojů mají, pokud o to požádají a technické podmínky to umožňují, právo k přednostnímu zajištění dopravy elektřiny přenosovou soustavou a distribučními soustavami, s výjimkou přidělení kapacity mezinárodních přenosových nebo distribučních propojovacích vedení. Dále mají právo na přednostní připojení svého výrobního zařízení k přenosové nebo distribuční soustavě, pokud o to požádají a pokud splňují podmínky připojení a dopravy elektřiny stanovené prováděcím právním předpisem.⁶⁾ Tato práva se vztahují na elektřinu

- a) vyrobenou v zařízeních využívajících druhotné energetické zdroje v množství odpovídajícím podílu energetického potenciálu druhotných energetických zdrojů vstupujících do výrobního procesu,
- b) vyrobenou v zařízeních kombinované výroby elektřiny a tepla v jednom procesu v množství prokazatelně vázaném na množství tepelné ener-

¹⁾ Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Vyhláška č. 18/2002 Sb., o podmínkách připojení a dopravy elektřiny v elektrizační soustavě, ve znění vyhlášky č. 300/2003 Sb.

gie dodané do soustav centralizovaného zásobování teplem nebo přímé dodávky fyzickým či právnickým osobám k dalšímu využití a pro technologické účely, s výjimkou vlastní spotřeby energetického zdroje.

(3) Základní podmínkou kombinované výroby elektřiny a tepla je dodávka užitečného tepla k dalšímu využití. Kritériem pro posuzování kombinované výroby elektřiny a tepla je úspora primárního paliva vyplývající z rozdílu mezi celkovou účinností kombinované výroby elektřiny a tepla a referenční hodnotou. Celková účinnost kombinované výroby elektřiny a tepla musí splňovat hodnoty minimální účinnosti užití energie podle zvláštního právního předpisu^{6a)} a zároveň celková účinnost kombinované výroby elektřiny a tepla musí být pro klasifikaci elektřiny jako elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nejméně o 10 % vyšší než referenční hodnota. Tato podmínka nemusí být splněna u zařízení kombinované výroby elektřiny a tepla do instalovaného výkonu 1 MW.

(4) Příspěvky k ceně elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo vyrobené z druhotných energetických zdrojů hradí výrobcům provozovatelé distribučních soustav přímo připojených k přenosové soustavě, ke kterým jsou připojeni, nebo provozovatel přenosové soustavy, pokud je výrobce k přenosové soustavě přímo připojen. Výši příspěvku stanoví Energetický regulační úřad.

(5) Množství elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů eviduje Energetický regulační úřad.

(6) Podrobnosti způsobu určení množství elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla na základě poměru tepelné energie a elektřiny a určení elektřiny z druhotných energetických zdrojů stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(7) Osvědčení o původu elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo druhotných energetických zdrojů (dále jen „osvědčení“), které je nezbytným předpokladem pro uplatnění elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a elektřiny z druhotných energetických zdrojů na trhu s elektřinou vydává ministerstvo na základě žádosti o vydání osvědčení, která musí obsahovat identifikační údaje žadatele, identifikační údaje výroby, popis a schéma výrobního zařízení a technologického procesu kombinované výroby elektřiny a tepla, nebo výroby elektřiny z druhotných energetických zdrojů, údaje o palivu, dosavadní a předpokládanou celkovou účinnost a referenční hodnotu a metodu stanovení poměru tepelné energie a elektřiny. V případě, že údaje uvedené v žádosti nesouhlasí se

skutečností, ministerstvo osvědčení nevydává, nebo bylo-li již vydáno, jeho platnost zruší. Podrobnosti žádosti a vzor žádosti o vydání osvědčení stanoví prováděcí právní předpis. Žádost musí být provozovatelem kombinované výroby elektřiny a tepla a výroby elektřiny z druhotných energetických zdrojů podána nejpozději do 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona.

(8) Obchodníci s elektřinou jsou povinni přednostně nakupovat a dodávat elektřinu, kterou výrobci elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla nebo výrobci elektřiny z druhotných energetických zdrojů nabídlí. Podrobnosti ke způsobu určení a obchodování elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů stanoví prováděcí právní předpis.

(9) Odchylky výkonu zařízení z důvodu přirozené povahy kombinované výroby elektřiny a tepla nesmí být důvodem neplnění povinností podle odstavců 4 a 8.

§ 33

Výstavba výroben elektřiny

(1) Výstavba výroben elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 30 MW a více je možná pouze na základě státní autorizace (dále jen „autORIZACE“), o jejímž udělení rozhoduje ministerstvo; za celkový instalovaný elektrický výkon se považuje součet hodnot instalovaných výkonů výrobních jednotek v místě připojení do elektrizační soustavy.

(2) Autorizace na výstavbu výroby elektřiny se uděluje na základě vyhodnocení

- a) využití palivových či jiných zdrojů,
- b) energetické účinnosti výroby elektřiny,
- c) vlivu výroby elektřiny na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy,
- d) splnění finančních předpokladů k výstavbě výroby elektřiny,
- e) vlivu výroby elektřiny na životní prostředí včetně vlivu na ovzduší,
- f) efektivity a hospodárnosti dostupných energetických zdrojů,
- g) ochrany veřejného zdraví a bezpečnosti.

(3) Ministerstvo je ve věcech udělování autorizace na výstavbu výroby elektřiny účastníkem územního řízení a dotčeným státním orgánem ve stavebním řízení podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

^{6a)} Vyhláška č. 150/2001 Sb., kterou se stanoví minimální účinnost užití energie při výrobě elektřiny a tepelné energie.

⁷⁾ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 34

Autorizace na výstavbu výroby elektřiny

(1) O udělení autorizace rozhoduje ministerstvo na základě písemné žádosti.

(2) Na udělení autorizace na výstavbu výroby elektřiny není právní nárok.

(3) Autorizace je nepřenosná na jinou právnickou či fyzickou osobu, uděluje se na dobu uvedenou v žádosti, nejvýše však na 5 let ode dne udělení s možností jejího prodloužení na základě žádosti držitele. Žádost o prodloužení platnosti autorizace je nutné podat nejméně 6 měsíců před skončením její platnosti.

§ 35

Žádost o udělení autorizace na výstavbu výroby elektřiny

(1) Písemná žádost o udělení autorizace obsahuje

- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno, příjmení a rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození; u právnické osoby údaje o jejím statutárním orgánu,
- b) požadovanou dobu platnosti autorizace, termín zahájení a ukončení výstavby včetně předpokládaného termínu uvedení výroby elektřiny do provozu,
- c) základní údaje o výrobně elektřiny včetně instalovaného výkonu a energetické účinnosti,
- d) předpokládané umístění výroby elektřiny,
- e) stanovisko o posouzení vlivu na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu,⁸⁾
- f) souhlas orgánu ochrany ovzduší,⁹⁾
- g) údaje o palivových či jiných zdrojích,
- h) vyjádření provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy o splnění podmínek stanovených prováděcím právním předpisem a o zajištění systémových služeb a o vlivu na bezpečnost a spolehlivost provozu elektrizační soustavy,
- i) doklady prokazující finanční předpoklady k výstavbě výroby elektřiny.

(2) Finančními předpoklady je schopnost fyzické či právnické osoby žádatelky o udělení autorizace zabezpečit řádné zahájení a dokončení stavby výroby elektřiny a schopnost zabezpečit plnění z toho plynoucích závazků.

(3) Finanční předpoklady se prokazují obchodním majetkem a objemem dostupných finančních pro-

středků, účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v úplném rozsahu v případě, že fyzická či právnická osoba v předchozím účetním období vykonávala podnikatelskou činnost.

(4) Náležitosti žádostí o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace na výstavbu výroby elektřiny, včetně vzorů žádostí, a podrobnosti podmínek pro posuzování těchto žádostí stanoví prováděcí právní předpis.

§ 36

Rozhodnutí o udělení autorizace na výstavbu výroby elektřiny

(1) Rozhodnutí o udělení autorizace na výstavbu výroby elektřiny obsahuje

- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno a příjmení, rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození,
- b) dobu platnosti autorizace,
- c) termín zahájení a ukončení výstavby výroby elektřiny včetně předpokládaného termínu uvedení výroby elektřiny do provozu,
- d) základní údaje o výrobně elektřiny včetně instalovaného výkonu a energetické účinnosti,
- e) údaj o umístění výroby elektřiny,
- f) podmínky ochrany životního prostředí včetně ochrany ovzduší,
- g) údaje o palivových či jiných zdrojích,
- h) dodržení podmínek stanovených prováděcím právním předpisem a zajištění podpůrných služeb včetně vlivu výroby elektřiny na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy.

(2) Držitel autorizace na výstavbu výroby elektřiny je povinen bezodkladně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v žádosti o udělení autorizace či jiné závažné údaje vztahující se k udělené autorizaci.

(3) Ministerstvo vede evidenci udělených autorizací na výstavbu výroby elektřiny.

§ 37

Zánik autorizace na výstavbu výroby elektřiny

Autorizace na výstavbu výroby elektřiny zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,
- b) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za

⁸⁾ Zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

⁹⁾ Zákon č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

mrtvého držitele autorizace na výstavbu výroby elektřiny,

- c) prohlášením konkurzu na držitele autorizace nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu na držitele autorizace pro nedostatek majetku,
- d) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace na výstavbu výroby elektřiny,
- e) na základě žádosti držitele autorizace o zrušení udělené autorizace,
- f) rozhodnutím ministerstva o odnětí autorizace pro závažné neplnění podmínek pro udělení této autorizace včetně vstupu držitele autorizace do likvidace.

§ 38

Výstavba přímého vedení

(1) Výstavba přímého vedení je možná pouze na základě autorizace, o jejímž udělení rozhoduje ministerstvo.

(2) Autorizace na výstavbu přímého vedení se uděluje na základě vyhodnocení

- a) vlivu přímého vedení na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy,
- b) splnění finančních předpokladů k výstavbě přímého vedení,
- c) vlivu přímého vedení na životní prostředí,
- d) ochrany veřejného zdraví a bezpečnosti.

(3) Ministerstvo je ve věcech udělování autorizace na výstavbu přímého vedení účastníkem územního řízení a dotčeným státním orgánem ve stavebním řízení podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

§ 39

Autorizace na výstavbu přímého vedení

(1) O udělení autorizace na výstavbu přímého vedení rozhoduje ministerstvo na základě písemné žádosti.

(2) Na udělení autorizace na výstavbu přímého vedení není právní nárok.

(3) Autorizace je nepřenosná na jinou právnickou či fyzickou osobu, uděluje se na dobu uvedenou v žádosti, maximálně však na 5 let ode dne udělení s možností jejího prodloužení na základě žádosti držitele. Žádost o prodloužení platnosti autorizace je nutně podat nejméně 6 měsíců před skončením její platnosti.

(4) V případě neudělení autorizace na výstavbu přímého vedení žadatel je seznámen s důvody neudělení autorizace a s postupem možného odvolacího řízení.

§ 40

Žádost o udělení autorizace na výstavbu přímého vedení

- (1) Písemná žádost o udělení autorizace obsahuje
- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno, příjmení a rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození; u právnické osoby údaje o jejím statutárním orgánu,
 - b) doklady prokazující odmítnutí přístupu k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě,
 - c) požadovanou dobu platnosti autorizace, termín zahájení a ukončení výstavby přímého vedení,
 - d) základní údaje o přímém vedení v souladu s Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
 - e) předpokládané umístění přímého vedení,
 - f) stanovisko o posouzení vlivu na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu,⁸⁾
 - g) vyjádření provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy o splnění podmínek stanovených prováděcím právním předpisem,
 - h) doklady prokazující finanční předpoklady k výstavbě přímého vedení.

(2) Finančními předpoklady je schopnost fyzické či právnické osoby žadající o udělení autorizace zabezpečit řádné zahájení a dokončení stavby přímého vedení a schopnost zabezpečit plnění z toho plynoucích závazků.

(3) Finanční předpoklady se prokazují obchodním majetkem a objemem dostupných finančních prostředků, účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v úplném rozsahu v případě, že fyzická či právnická osoba v předchozím účetním období vykonávala podnikatelskou činnost.

(4) Náležitosti žádostí o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace na výstavbu přímého vedení, včetně vzorů žádostí, a podrobnosti podmínek pro posuzování těchto žádostí stanoví prováděcí právní předpis.

§ 41

Rozhodnutí o udělení autorizace na výstavbu přímého vedení

(1) Rozhodnutí o udělení autorizace na výstavbu přímého vedení obsahuje

- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno, příjmení a rodné číslo, pokud bylo přiděleno, nebo datum narození; u právnické osoby údaje o jejím statutárním orgánu,
- b) dobu platnosti autorizace,

- c) termín zahájení a ukončení výstavby přímého vedení včetně předpokládaného termínu zahájení provozu,
- d) základní údaje o přímém vedení v souladu s Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy,
- e) údaj o umístění přímého vedení,
- f) podmínky ochrany životního prostředí,
- g) dodržení podmínek stanovených prováděcím právním předpisem včetně vlivu přímého vedení na bezpečný a spolehlivý provoz elektrizační soustavy.

(2) Držitel autorizace na výstavbu přímého vedení je povinen bezodkladně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v žádosti o udělení autorizace či jiné závažné údaje vztahující se k udělené autorizaci.

(3) Ministerstvo vede evidenci udělených autorizací na výstavbu přímých vedení.

§ 42

Zánik autorizace na výstavbu přímého vedení

Autorizace na výstavbu přímého vedení zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,
- b) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého držitele autorizace na výstavbu přímého vedení,
- c) prohlášením konkurzu na držitele autorizace nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu na držitele autorizace pro nedostatek majetku,
- d) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace na výstavbu přímého vedení,
- e) na základě žádosti držitele autorizace o zrušení udělené autorizace,
- f) rozhodnutím ministerstva o odnětí autorizace pro závažné neplnění podmínek pro udělení této autorizace včetně vstupu držitele autorizace do likvidace.

§ 43

Povinnosti vlastníka přímého vedení

(1) Vlastník přímého vedení je povinen

- a) řídit se v souladu s uzavřenou smlouvou Pravidly provozování přenosové soustavy, Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy a dispečerským řádem,
- b) zajistit na své náklady připojení přímého vedení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě,
- c) umožnit a uhradit instalaci měřicího zařízení provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy, ke které je přímé

vedení připojeno; druhy měřicího zařízení, způsob jeho instalace, umístění a další podrobnosti měření obsahují Pravidla provozování přenosové soustavy nebo Pravidla provozování příslušné distribuční soustavy,

- d) provádět dostupná technická opatření zamezující ovlivnění kvality elektřiny v neprospěch ostatních účastníků trhu s elektřinou,
- e) poskytovat technické informace o přímém vedení provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy,
- f) umožnit při stavech nouze využití přímého vedení pro potřeby provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy a řídit se pokyny příslušného technického dispečinku.

(2) O způsobu připojení přímého vedení k přenosové soustavě nebo k distribuční soustavě rozhoduje provozovatel přenosové soustavy či příslušný provozovatel distribuční soustavy.

§ 44

Omezení dovozu elektřiny

(1) Ministerstvo může rozhodnout o omezení dovozu elektřiny fyzickým či právnickým osobám v případě, že

- a) může dojít k přímému nebo nepřímému ohrožení osob nebo věcí na území České republiky,
- b) práva a povinnosti výrobců elektřiny a oprávněných zákazníků nejsou v zemi, odkud se uskutečňuje dovoz, srovnatelná s právy a povinnostmi výrobců elektřiny a oprávněných zákazníků v České republice, jedná-li se o dovoz elektřiny ze země, které nejsou členy Evropské unie,
- c) vliv výrobců elektřiny na životní prostředí v zemi, odkud se uskutečňuje dovoz, není srovnatelný s vlivem výrobců elektřiny v České republice na životní prostředí, jedná-li se o dovoz elektřiny ze země, které nejsou členy Evropské unie.

(2) Na základě oznámení operátora trhu nebo provozovatele přenosové soustavy může ministerstvo rozhodnout o omezení dovozu elektřiny ze zahraničí fyzickým či právnickým osobám nebo dočasně přijmout nezbytná ochranná opatření v případě ohrožení celistvosti elektrizační soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu a je-li ohrožena fyzická bezpečnost nebo ochrana osob.

§ 45

Elektrická přípojka

(1) Elektrická přípojka musí být zřízena a provozována v souladu se smlouvou a s Pravidly provozování přenosové soustavy nebo Pravidly provozování příslušné distribuční soustavy.

(2) Náklady na zřízení elektrické přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena. Elektrickou přípojku nízkého napětí do délky 50 m sloužící pro dodávku elektřiny domácnostem pro účely bydlení hradí příslušný provozovatel distribuční soustavy.

(3) Vlastníkem přípojky je ten, kdo uhradil náklady na její zřízení.

(4) Vlastník elektrické přípojky je povinen zajistit její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života a zdraví osob či poškození majetku.

(5) Provozovatel distribuční soustavy je povinen za úplatu elektrickou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník písemně požádá.

(6) Při připojení odběrného zařízení pomocí smyčky se nejedná o přípojku.

(7) Elektrická přípojka nízkého napětí slouží k připojení jedné nemovitosti; na základě souhlasu vlastníka přípojky a provozovatele příslušné distribuční soustavy lze připojit i více nemovitostí. Elektrická přípojka nízkého napětí končí u venkovního vedení hlavní domovní pojistkovou skříň, u kabelového vedení hlavní domovní kabelovou skříň. Tyto skříně jsou součástí přípojky. Hlavní domovní pojistková skříň, popřípadě hlavní domovní kabelová skříň se umísťuje na odběratelově objektu nebo na hranici či v blízkosti hranice jeho nemovitosti.

(8) Není-li na odběratelově nemovitosti zřízena hlavní domovní pojistková skříň, končí venkovní přípojka nízkého napětí posledním kotevním bodem umístěným na této nemovitosti nebo na svorkách hlavního jističe objektu. Tento kotevní bod je součástí přípojky.

(9) Není-li na odběratelově nemovitosti zřízena hlavní domovní kabelová skříň, končí elektrická přípojka nízkého napětí na svorkách hlavního jističe objektu nebo v kabelové skříni uvnitř objektu.

(10) Elektrická přípojka jiného než nízkého napětí končí při venkovním vedení kotevními izolátory na odběratelově stanici, při kabelovém vedení kabelovou koncovkou v odběratelově stanici. Kotevní izolátory a kabelové koncovky jsou součástí přípojky.

(11) Společné domovní elektrické instalace v domech sloužící pro připojení více odběratelů z jedné elektrické přípojky nejsou součástí elektrické přípojky. Společná domovní elektrická instalace je součástí nemovitosti.

§ 46

Ochranná pásma

(1) Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy je prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu

a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí.

(2) Ochrannými pásmy jsou chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výrobní elektřiny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky.

(3) Ochranné pásmo nadzemního vedení je svislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na obě jeho strany

- | | |
|---|-------|
| a) u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně | |
| 1. pro vodiče bez izolace | 7 m, |
| 2. pro vodiče s izolací základní | 2 m, |
| 3. pro závěsná kabelová vedení | 1 m, |
| b) u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně | |
| 1. pro vodiče bez izolace | 12 m, |
| 2. pro vodiče s izolací základní | 5 m, |
| c) u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně | 15 m, |
| d) u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně | 20 m, |
| e) u napětí nad 400 kV | 30 m, |
| f) u závěsného kabelového vedení 110 kV | 2 m, |
| g) u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence | 1 m. |

(4) V lesních průsecích udržuje provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů nadzemního vedení podle odstavce 3 písm. a) bodu 1 a písm. b), c), d) a e), pokud je takový volný pruh třeba; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

(5) Ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do 110 kV včetně a vedení řídicí, měřicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu, nad 110 kV činí 3 m po obou stranách krajního kabelu.

(6) Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti

- | |
|---|
| a) u venkovních elektrických stanic a dále stanic s napětím větším než 52 kV v budovách 20 m od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdiva, |
| b) u stožárových elektrických stanic a věžových stanic s venkovním přívodem s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m, |
| c) u kompaktních a zděných elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m, |

d) u vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavení.

(7) Ochranné pásmo výroby elektřiny je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 20 m kolmo na oplocení nebo na vnější líc obvodového zdiva elektrické stanice.

(8) V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno

- a) zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umísťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky,
- b) provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce,
- c) provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob,
- d) provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

(9) V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.

(10) V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 t.

(11) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, může fyzická či právnická osoba provozující příslušné části elektrizační soustavy nebo provozovatel přímého vedení udělit písemný souhlas s činností v ochranném pásmu. Souhlas, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen, se připojuje k návrhu na územní rozhodnutí nebo k žádosti o stavební povolení; stavební úřad podmínky souhlasu nepřezkoumává.

(12) Fyzické či právnické osoby zřizující zařízení napájená stejnosměrným proudem v bezprostřední blízkosti ochranného pásma s možností vzniku bludných proudů poškozujících podzemní vedení jsou povinny tyto skutečnosti oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy a provést opatření k jejich omezení.

§ 47

Přeložky zařízení

(1) Přeložkou zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy se rozumí dílčí změna trasy vedení nebo přemístění některých prvků tohoto zařízení.

(2) Přeložku zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy zajišťuje jeho vlastník na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal.

(3) Vlastnictví zařízení přenosové soustavy a zařízení distribuční soustavy po provedení přeložky se nemění.

§ 48

Styk zařízení

(1) Zařízení přenosové soustavy, distribučních soustav a elektrických přípojek může křížit pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení nebo za předpokladu, že neohrozí život, zdraví či majetek osob, být s nimi v souběhu, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků. Souběhem se rozumí stav, kdy jedno zařízení zasahuje svým ochranným pásmem do ochranného, případně bezpečnostního pásma druhého zařízení.

(2) Při opravách poruch a při stavebních úpravách zařízení je provozovatel těchto zařízení povinen plně respektovat vyjádření ostatních uživatelů trasy, zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků zařízení a nemovitostí.

§ 49

Měření

(1) Měření v přenosové soustavě zajišťuje provozovatel přenosové soustavy a v distribuční soustavě příslušný provozovatel distribuční soustavy. Měření se zjišťuje množství dodané nebo odebrané činné nebo jalové elektřiny a jeho časový průběh. U konečných zákazníků odebírajících elektřinu ze sítí nízkého napětí může být časový průběh nahrazen typovým diagramem dodávek. Podrobnosti stanovení typového diagramu dodávek a pravidla jeho přiřazení konečnému zákazníkovi stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Výrobci a koneční zákazníci jsou povinni na svůj náklad upravit předávací místo nebo odběrné místo pro instalaci měřicího zařízení v souladu s podmínkami obsaženými v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy po předchozím projednání s provozovatelem přenosové soustavy nebo s příslušným provozovatelem distribuční soustavy.

(3) Výrobci, koneční zákazníci a obchodníci mohou se souhlasem provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy pro vlastní potřebu a na svůj náklad osadit vlastní kontrolní měřicí zařízení. Toto měřicí zařízení musí být zřetelně označeno.

(4) Výrobci a koneční zákazníci jsou povinni závady na měřicích zařízeních, včetně porušení zajištění proti neoprávněné manipulaci, které zjistí, neprodleně oznámit provozovateli přenosové soustavy nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy. Jakýkoliv

zásah do měřicího zařízení bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo příslušného provozovatele distribuční soustavy se zakazuje.

(5) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy má právo jednotlivé části měřicího zařízení zajistit proti neoprávněné manipulaci.

(6) Výrobci či koneční zákazníci jsou povinni umožnit provozovateli přenosové soustavy a provozovateli distribuční soustavy přístup k měřicímu zařízení a neměřeným částem odběrného elektrického zařízení za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

(7) Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na náklad výrobce nebo oprávněného zákazníka zajišťuje instalaci vlastního měřicího zařízení a na svůj náklad zajišťuje udržování a pravidelné ověřování správnosti měření.

(8) Má-li výrobce nebo oprávněný zákazník nebo obchodník pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí závadu na měřicím zařízení, má právo nechat je přezkoušet. Provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy je povinen na základě písemné žádosti výrobce nebo oprávněného zákazníka nebo obchodníka do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení nebo zajistit ověření správnosti měření.

(9) Je-li na měřicím zařízení, které je ve vlastnictví provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a ověřením správnosti měření provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady ten, kdo písemně požádal o přezkoušení měřicího zařízení a o ověření správnosti měření.

(10) Měření odběru elektřiny chráněnému zákazníkovi zajišťuje provozovatel příslušné distribuční soustavy včetně pravidelného ověřování správnosti měření.

(11) Má-li chráněný zákazník pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí-li závadu na měřicím zařízení, má právo nechat je přezkoušet. Provozovatel distribuční soustavy je povinen na základě jeho písemné žádosti do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení nebo zajistit ověření správnosti měření.

(12) Je-li na měřicím zařízení pro chráněného zákazníka, které je ve vlastnictví provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho výměnou, přezkoušením nebo ověřením správnosti měření provozovatel distribuční soustavy. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady chráněný zákazník. Druhy měřicích

zařízení, způsob jejich instalace a umístění stanoví Pravidla provozování distribuční soustavy.

§ 50

Smlouvy mezi účastníky trhu s elektřinou

(1) Smlouvou o dodávce elektřiny se zavazuje dodavatel dodávat elektřinu vymezenou výkonem, množstvím a časovým průběhem jinému účastníkovi trhu s elektřinou a tento jiný účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit za ni dohodnutou cenu, nebo jedná-li se o chráněného zákazníka nebo konečného zákazníka využívajícího dodavatele poslední instance cenu regulovanou. Smlouva o dodávce elektřiny musí obsahovat dobu trvání smlouvy. Nedílnou součástí smlouvy o dodávce elektřiny domácnostem a malým zákazníkům jsou obchodní podmínky, které musí obsahovat podrobnosti k zahájení, průběhu a ukončení dodávky elektřiny, k měření spotřeby elektřiny, k vyúčtování a způsobu úhrady a postupu pro řešení sporů.

(2) Smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny se zavazuje výrobce nebo obchodník s elektřinou dodávat elektřinu a zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet přenos elektřiny, distribuci elektřiny a systémové služby, a oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit dohodnutou cenu.

(3) Smlouvou o připojení se zavazuje provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy připojit k přenosové nebo distribuční soustavě zařízení výrobce, provozovatele jiné distribuční soustavy nebo konečného zákazníka a umožnit jim dodávku elektřiny; výrobce, provozovatel jiné distribuční soustavy nebo konečný zákazník se zavazuje uhradit podíl na oprávněných nákladech na připojení. Smlouva musí obsahovat podmínky připojení zařízení, včetně výše rezervovaného příkonu, termín a místo připojení.

(4) Smlouvou o přenosu elektřiny se zavazuje provozovatel přenosové soustavy dopravit pro výrobce, obchodníka s elektřinou nebo oprávněného zákazníka sjednané množství elektřiny a výrobce, obchodník s elektřinou nebo oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit regulovanou cenu.

(5) Smlouvou o distribuci elektřiny se zavazuje provozovatel distribuční soustavy dopravit pro výrobce, obchodníka s elektřinou nebo oprávněného zákazníka sjednané množství elektřiny a výrobce, obchodník s elektřinou nebo oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit regulovanou cenu.

(6) Smlouvou o dodávce regulační energie se zavazuje operátor trhu s elektřinou finančně vypořádat dodávku regulační energie uskutečněnou v rozsahu určeném provozovatelem přenosové soustavy poskytovateli regulační energie za cenu stanovenou podle Pravidel trhu s elektřinou. Nedílnou součástí smlouvy jsou schválené obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

(7) Smlouvou o přístupu na organizovaný krátkodobý trh s elektřinou se zavazuje operátor trhu s elektřinou umožnit účastníkovi trhu s elektřinou účast na organizovaném krátkodobém trhu s elektřinou a vypořádat uskutečněné obchody podle Pravidel trhu s elektřinou a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit cenu stanovenou podle Pravidel trhu s elektřinou. Nedílnou součástí smlouvy jsou schválené obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

(8) Smlouvou o přístupu na vyrovnávací trh s regulační energií se zavazuje operátor trhu s elektřinou umožnit účastníkovi trhu s elektřinou bezplatný přístup na vyrovnávací trh s regulační energií a finančně vypořádat uskutečněné obchody podle Pravidel trhu s elektřinou. Nedílnou součástí smlouvy jsou schválené obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

(9) Smlouvou o poskytování podpůrných služeb se zavazuje poskytovatel podpůrných služeb dodat sjednané množství podpůrných služeb ve stanovené kvalitě a provozovatel přenosové soustavy se zavazuje zaplatit cenu.

(10) Smlouvou o předávání technických údajů se zavazuje provozovatel přenosové soustavy a provozovatel distribuční soustavy bezúplatně předávat operátorovi trhu s elektřinou údaje potřebné k vyhodnocování a zúčtování odchylek subjektů zúčtování, a to o odběrných a předávacích místech účastníků trhu s elektřinou a o skutečných hodnotách dodávek a odběrů elektřiny a operátor trhu s elektřinou se zavazuje tyto údaje převzít. Nedílnou součástí smlouvy jsou schválené obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

(11) Smlouvou o zúčtování odchylek se zavazuje operátor trhu s elektřinou na základě vyhodnocení skutečných a sjednaných dodávek a odběrů elektřiny provádět pro účastníka trhu s elektřinou vyhodnocování, zúčtování a vypořádání odchylek a účastník trhu s elektřinou se zavazuje zaplatit regulovanou cenu. Účastník trhu s elektřinou se uzavřením smlouvy o zúčtování odchylek stává subjektem zúčtování. Nedílnou součástí smlouvy jsou schválené obchodní podmínky operátora trhu s elektřinou.

§ 51

Neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy

(1) Neoprávněným odběrem elektřiny je

- odběr bez uzavřené smlouvy o dodávce elektřiny nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou o dodávce elektřiny,
- odběr při opakovaném nedodržení smluveného způsobu platby za odebranou elektřinu včetně záloh,
- odběr při neplnění platebních povinností vyplýva-

jících z výsledků vyhodnocení a zúčtování skutečného odběru,

- odběr bez měřicího zařízení, pokud odběr bez měřicího zařízení nebyl smluvně sjednán,
- připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřená elektřina,
- odběr měřený měřicím zařízením,
 - které nezaznamenává odběr nebo zaznamenává odběr nesprávně ke škodě výrobce, obchodníka, provozovatele distribuční soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství,
 - které nebylo připojeno provozovatelem přenosové soustavy nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy nebo nesplňuje podmínky obsažené v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy,
 - na kterém bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci a měřicí zařízení vykazuje chybu spotřeby ve prospěch odběratele,
- odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém vedení či na zařízení distribuční soustavy nebo na zařízení přenosové soustavy,
- odběr bez uzavřené smlouvy, jejímž předmětem je přenos elektřiny nebo distribuce elektřiny nebo odběr v rozporu s takto uzavřenou smlouvou.

(2) Při neoprávněném odběru je odběratel povinen uhradit skutečně vzniklou škodu. Nelze-li vzniklou škodu stanovit, je náhrada škody vypočtena způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

§ 52

Neoprávněná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy

(1) Neoprávněnou dodávkou elektřiny je

- dodávka bez uzavřené smlouvy o dodávce elektřiny nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou o dodávce elektřiny,
- dodávka bez měřicího zařízení, pokud dodávka bez měřicího zařízení nebyla smluvně sjednána,
- dodávka do té části zařízení, kterou prochází neměřená elektřina,
- dodávka měřená měřicím zařízením,
 - které nezaznamenává dodávku nebo zaznamenává dodávku nesprávně v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství,
 - které nebylo připojeno provozovatelem přenosové soustavy nebo příslušným provozovatelem distribuční soustavy nebo nesplňuje podmínky obsažené v Pravidlech provozování pře-

nosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy,

3. na kterém bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci,
- e) dodávka v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém vedení či na zařízení distribuční soustavy nebo zařízení přenosové soustavy.

(2) Při neoprávněné dodávce je výrobce povinen uhradit skutečně vzniklou škodu. Nelze-li vzniklou škodu stanovit, je náhrada škody vypočtena způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

§ 53

Neoprávněný přenos a neoprávněná distribuce elektřiny

Neoprávněným přenosem a neoprávněnou distribucí elektřiny je doprava elektřiny uskutečňovaná v rozporu s podmínkami obsaženými v Pravidlech provozování přenosové soustavy nebo Pravidlech provozování příslušné distribuční soustavy nebo v rozporu s dispečerským řádem nebo doprava elektřiny vznikající v souvislosti s neoprávněnou dodávkou nebo neoprávněným odběrem elektřiny, přenos a distribuce bez licence a doprava elektřiny bez uzavřené smlouvy o dopravě elektřiny.

§ 54

Stav nouze

(1) Situací bezprostředně zamezující stavům nouze nebo stavem nouze nebo likvidací následků stavů nouze je stav, který vznikl v elektrizační soustavě v důsledku

- a) živelních událostí,
- b) opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,¹⁰⁾
- c) havárií na zařízeních pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny,
- d) smogové situace podle zvláštních předpisů,
- e) teroristického činu,
- f) ohrožení celistvosti elektrizační soustavy, její bezpečnosti, spolehlivosti provozu a je-li ohrožena fyzická bezpečnost nebo ochrana osob.

(2) Stav nouze nebo situaci bezprostředně zamezující stavům nouze pro celé území státu vyhláší provozovatel přenosové soustavy v hromadných sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení a neprodleně oznamuje ministerstvu.

(3) Týká-li se stav nouze nebo situace bezprostředně zamezující stavům nouze určité části území

státu, vyhláší jej v regionálních sdělovacích prostředcích a prostřednictvím prostředků dispečerského řízení příslušní provozovatelé distribučních soustav a neprodleně oznamují provozovateli přenosové soustavy a ministerstvu.

(4) Při stavech nouze a činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku jsou všichni odběratelé a všechny fyzické či právnické osoby podnikající v elektroenergetice povinni podřídit se omezení spotřeby nebo dodávky elektřiny.

(5) Při činnostech bezprostředně zamezujících stavu nouze, při stavech nouze a při likvidaci následků stavů nouze je provozovatel přenosové soustavy a provozovatel distribuční soustavy oprávněn využívat v nezbytném rozsahu výrobních a odběrných zařízení odběratelů bez ohledu na smlouvy uzavřené mezi účastníky trhu s elektřinou.

(6) Likvidaci následků stavu nouze v elektrizační soustavě řídí provozovatel přenosové soustavy.

(7) Likvidaci následků stavů nouze na určité části území státu řídí příslušní provozovatelé distribučních soustav.

(8) Postup v případě, že hrozí nebo existuje stav nouze, a při předcházení stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze v elektrizační soustavě stanoví prováděcí právní předpis.

(9) Při vyhlášení stavu nouze nebo předcházení jeho vzniku nebo při likvidaci následků stavu nouze je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno.

Díl 2

Plynárenství

§ 55

Trh s plynem

(1) Na území České republiky je organizován trh s plynem na základě práva přístupu třetích stran k přepravní soustavě, k distribučním soustavám, a to včetně volné akumulace, k podzemním zásobníkům plynu a těžebními plynovodům pro všechny účastníky trhu s plynem, kteří mají právo přístupu podle tohoto zákona a autorizačního přístupu k výstavbě vybraných plynových zařízení podle podmínek stanovených tímto zákonem s cílem zajistit spolehlivé a hospodárné zásobování plynem při zajištění ochrany životního prostředí.

(2) Ceny za distribuci plynu, za přepravu plynu konečným zákazníkům na území České republiky, za volnou akumulaci, za dodávku plynu chráněným zá-

¹⁰⁾ Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

kazníkům a dodávku poslední instance reguluje Energetický regulační úřad.

(3) Trh s plynem je otevírán postupně takto:

- a) od 1. ledna 2005 jsou za podmínek stanovených tímto zákonem oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci, jejichž roční spotřeba vztažená na jedno odběrné místo překročila v roce 2003 hodnotu 15 mil. m³ zemního plynu, a dále všichni držitelé licence na výrobu elektřiny spalující plyn v tepelných elektrárnách nebo při kombinované výrobě elektřiny a tepla, a to v rozsahu své spotřeby na tuto výrobu,
- b) od 1. ledna 2006 jsou za podmínek stanovených tímto zákonem oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci s výjimkou domácností,
- c) od 1. ledna 2007 jsou za podmínek stanovených tímto zákonem oprávněnými zákazníky všichni koneční zákazníci.

§ 56

Účastníci trhu s plynem

Účastníci trhu s plynem jsou

- a) výrobci,
- b) provozovatel přepravní soustavy,
- c) provozovatelé distribučních soustav,
- d) provozovatelé podzemích zásobníků plynu,
- e) obchodníci s plynem,
- f) koneční zákazníci.

§ 57

Výrobce

(1) Výrobce má právo

- a) na zřízení a provozování těžebních plynovodů a jejich připojení k přepravní nebo distribuční soustavě, pokud tyto plynovody splňují podmínky připojení stanovené Pravidly provozu přepravní soustavy a distribučních soustav v plynárenství (dále jen „Pravidla provozu“), která stanoví prováděcí právní předpis,
- b) prodávat plyn na předávacím místě na základě smlouvy provozovateli přepravní soustavy, příslušnému provozovateli distribuční soustavy, obchodníkovi s plynem,
- c) omezit nebo přerušit provoz výrobní plynu a těžebních plynovodů v nezbytném rozsahu v těchto případech:
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
 3. při vzniku a odstraňování poruch na těžebních plynovodech nebo zařízeních sloužících pro výrobu nebo těžbu plynu,

4. při provádění plánovaných rekonstrukcí a oprav těžebních plynovodů nebo zařízení sloužících pro výrobu nebo těžbu plynu,

- d) odmítnout přístup do těžebního plynovodu na základě prokazatelného nedostatku volné kapacity, s výjimkou případů, týkajících se té části kapacity těžebního plynovodu, která byla využívána pro potřeby zajištění dodávky dotčenému oprávněnému zákazníkovi v posledním roce, kdy byl zákazníkem chráněným, pokud uvedený zákazník sám nebo prostřednictvím jím pověřeného obchodníka s plynem o její další využívání projeví i nadále zájem podáním žádosti o uzavření příslušné smlouvy, a to:
 1. nejdéle do 30 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2005,
 2. nejméně 30 dnů před dnem, kdy se stanou oprávněnými, u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2006 nebo od 1. ledna 2007,
 3. nejméně 30 dnů před dnem, kdy jim skončí platnost jejich smlouvy u všech oprávněných zákazníků,

- e) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním těžebních plynovodů nebo výrobní plynu, a to i v případě rekonstrukcí a oprav,
- f) odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz těžebních plynovodů nebo výrobní plynu v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel.

(2) Příslušný výrobce je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. e) a f), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh příslušného výrobce rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv výrobce podle odstavce 1 písm. e) a f) majetková újma nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti, má právo na jednorázovou náhradu⁵⁾ včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u výrobce, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) je výrobce povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) je výrobce povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. e) a f) je výrobce povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen

uvést nemovitost do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klestu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) bodu 4 je výrobce povinen písemně oznámit svým zákazníkům započetí a skončení omezení nebo přerušení dodávky plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) je výrobce povinen obnovit dodávku plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li výrobce oznamovací povinnost podle odstavce 5.

(8) Výrobce je dále povinen

- a) zajistit na své náklady připojení těžebního plynovodu k přepravní soustavě nebo distribuční soustavě,
- b) zajistit bezpečný a spolehlivý provoz výroby plynu a těžebního plynovodu a neznevýhodňující podmínky pro přístup do těžebního plynovodu,
- c) poskytovat provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy, na kterou jsou jeho těžební plynovody napojeny, informace nutné k zajištění vzájemné provozuschopnosti,
- d) zajistit na své náklady instalaci měřicího zařízení po předchozím souhlasu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je připojen,
- e) zajistit podmínky pro měření plynu dodávaného do přepravní soustavy či distribuční soustavy a předávat data nezbytná pro zúčtování odchylek provozovateli přepravní soustavy; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem,
- f) vypracovávat denní, měsíční, roční a pětiletou bilanci výroby, vyhodnocovat ji a předávat Bilančnímu centru,
- g) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na výrobu plynu havarijní plány výroby plynu, zaslat je ministerstvu a každoročně je upřesňovat,
- h) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení výroby plynu, a řídit se Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky, který stanoví prováděcí právní předpis,
- i) vyhlášovat stav nouze v rámci výroby plynu a těžebních plynovodů,
- j) odmítnout přístup do těžebního plynovodu
 1. v případech, které jsou v rozporu s Pravidly

provozu nebo Pravidly trhu s plynem; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,

2. na základě rozhodnutí ministerstva v případech uvedených v § 75; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
- k) vést samostatné účty za výrobu plynu, a to pro účely regulace podle prováděcího právního předpisu.

§ 58

Provozovatel přepravní soustavy

(1) Provozovatel přepravní soustavy má právo

- a) odmítnout přístup do přepravní soustavy na základě prokazatelného nedostatku volné kapacity, s výjimkou případů, týkajících se té části kapacity přepravní soustavy, která byla využívána pro potřeby zajištění dodávky dotčenému oprávněnému zákazníkovi v posledním roce, kdy byl zákazníkem chráněným, pokud uvedený zákazník sám nebo prostřednictvím jím pověřeného obchodníka s plynem o její další využívání projeví i nadále zájem podáním žádosti o uzavření smlouvy o přepravě, a to:
 1. nejdéle do 30 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2005,
 2. nejméně 30 dnů před dnem, kdy se stanou oprávněnými, u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2006 nebo od 1. ledna 2007,
 3. nejméně 30 dnů před dnem, kdy jim skončí platnost jejich smlouvy o přepravě u všech oprávněných zákazníků,
- b) na přístup do podzemních zásobníků plynu za podmínek stanovených tímto zákonem, a to za účelem předání nebo převzetí plynu pro zákazníky, pro něž zajišťuje přepravu, z důvodů zajištění rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícím do plynárenské soustavy a množstvím plynu vystupujícím z plynárenské soustavy,
- c) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu plynárenské soustavy a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,
- d) v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,
- e) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, rekonstrukcemi, opravami a provozováním přepravní soustavy,
- f) odstraňovat a oklešťovat stromy a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného

stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz přepravní soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel,

- g) vstupovat v souladu se zvláštními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činnosti a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací v rozsahu i způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,
- h) při stavech nouze využívat v nezbytném rozsahu plynárenská zařízení zákazníků, pro něž přepravuje plyn,
- i) omezit nebo přerušit přepravu nebo dodávku plynu podle uzavřené smlouvy v těchto případech:
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
 3. při provádění plánovaných rekonstrukcí a plánovaných oprav na zařízení přepravní soustavy,
 4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních přepravní soustavy,
 5. při odběru plynu zařízeními, která ohrožují životy, zdraví nebo majetek osob,
 6. při neoprávněném odběru plynu nebo neoprávněné přepravě plynu,
 7. v případech stanovených smlouvou o přepravě,
- j) nakupovat a prodávat plyn pro krytí ztrát v přepravní soustavě nebo pro vlastní spotřebu nebo pro účely zajištění rovnováhy mezi množství plynu vstupujícím a vystupujícím z plynárenské soustavy v souladu s Pravidly trhu s plynem; toto není považováno za obchod s plynem.

(2) Provozovatel přepravní soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. d), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele přepravní soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 1 písm. c) až h) majetková újma, nebo je-li omezen v obvyklém užívání nemovitosti, má právo na jednorázovou náhradu⁵⁾ včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele přepravní soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo

omezení užívání nemovitosti do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až h) je provozovatel přepravní soustavy povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim bezprostředně oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitost do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromoví je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) bodu 3 je provozovatel přepravní soustavy povinen oznámit zákazníkům, pro něž přepravuje plyn, započítí a skončení omezení nebo přerušení přepravy plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je provozovatel přepravní soustavy povinen obnovit přepravu plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušení.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel přepravní soustavy oznamovací povinnost uloženou podle odstavce 5.

(8) Provozovatel přepravní soustavy odpovídá za zúčtování odchylek množství plynu vstupujícího do plynárenské soustavy a vystupujícího z plynárenské soustavy.

(9) Provozovatel přepravní soustavy je dále povinen

- a) zajistit bezpečný a spolehlivý provoz a rozvoj přepravní soustavy,
- b) do 31. prosince 2004 na základě žádosti chráněných zákazníků nebo provozovatelů distribučních soustav, jejichž zařízení jsou připojena na přepravní soustavu, zajistit v rozsahu odběru jejich chráněných zákazníků dodávku na základě uzavřených smluv za regulované ceny a ve stanovené kvalitě pro každé odběrné místo,
- c) od 1. ledna 2005 uzavřít smlouvu o zajištění přepravy plynu s držitelem licence na obchod s plynem, který vznikl oddělením souběžného držitele licence na přepravu a držitele licence na obchod s plynem podle § 58a, a to za účelem zajištění dodávky plynu pro
 1. chráněné zákazníky, jejichž odběrná zařízení jsou připojena k přepravní soustavě,
 2. souběžného držitele licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu provozujícího distribuční soustavu přímo propojenou s přepravní soustavou, který zajišťuje dodávku

- plynu pro chráněné zákazníky, jejichž odběrná zařízení jsou přímo připojena k této distribuční soustavě,
3. držitele licence na obchod s plynem, který vznikl oddělením souběžného držitele licence na obchod s plynem a licence na distribuci provozujícího distribuční soustavu přímo propojenou s přepravní soustavou podle § 59a, který dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě nebo v případě, že takovýto držitel licence na obchod s plynem nevznikl, s jiným držitelem licence na obchod s plynem, který na základě smluvního vztahu s příslušným držitelem licence na distribuci plynu dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě,
 - d) zajistit přepravu plynu na základě písemně uzavřených smluv,
 - e) připojit k přepravní soustavě každého, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení stanovené Pravidly provozu,
 - f) zajišťovat neznevýhodňující podmínky pro umožnění přístupu k přepravní soustavě za podmínek stanovených tímto zákonem; podrobnosti stanovují Pravidla provozu, Pravidla trhu s plynem a obchodní podmínky stanovené Řádem provozovatele přepravní soustavy,
 - g) poskytovat provozovatelům distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné provozuschopnosti soustav,
 - h) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb stanovené prováděcím právním předpisem,
 - i) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za přepravu plynu a údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za dodávku plynu chráněným zákazníkům,
 - j) vést samostatné účty za přepravu plynu a za dodávku plynu chráněným zákazníkům, a to pro účely regulace podle prováděcího právního předpisu,
 - k) vypracovávat denní, měsíční, roční a pětiletou bilanci distribuční soustavy, vyhodnocovat ji a předávat Bilančnímu centru,
 - l) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na přepravu plynu havarijní plán přepravní soustavy, zaslat jej ministerstvu a každoročně jej upřesňovat,
 - m) oznamovat v dostatečném předstihu účastníkům trhu, jejichž plynárenská zařízení jsou přímo připojena k přepravní soustavě, rozsah a termíny odstávky zařízení pro přepravu plynu a upozorňovat na předpokládané snížení přepravní kapacity,
 - n) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení přepravní soustavy a řídí se Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky,
 - o) zřídit a provozovat místa pro sledování kvality plynu,
 - p) vytvořit technické podmínky pro zajištění dovozu plynu z různých zdrojů,
 - q) vyhlášovat stav nouze na plynárenské soustavě České republiky nebo na zařízeních přepravní soustavy,
 - r) řídit plynárenskou soustavu České republiky za stavu nouze,
 - s) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných Bilančnímu centru,
 - t) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj přepravní soustavy včetně propojení s plynárenskými soustavami sousedních států, a to na období nejméně 5 let,
 - u) zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení Řád provozovatele přepravní soustavy a zajistit jeho zveřejnění,
 - v) odmítnout přístup do přepravní soustavy nebo k volné akumulaci
 1. v případech, které jsou v rozporu s Pravidly provozu, Pravidly trhu s plynem nebo Řádem provozovatele přepravní soustavy; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 2. na základě rozhodnutí ministerstva v případech uvedených v § 75; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 3. na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v případech uvedených v § 61a; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 - x) vypracovat havarijní plán plynárenské soustavy, každoročně jej aktualizovat a předkládat ministerstvu,
 - y) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení přepravní soustavy.

§ 58a

Oddělení provozovatele přepravní soustavy

(1) Provozovatel přepravní soustavy, pokud je součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí být od 1. ledna 2006 z hlediska své právní formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se přepravy, uskladňo-

vání a distribuce plynu. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2006 uplatní tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele přepravní soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, jenž je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby plynu nebo obchod s plynem nebo elektřinou; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele přepravní soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu plynu nebo obchod s plynem nebo elektřinou, který je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,
- b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele přepravní soustavy bylo přihlíženo způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele přepravní soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu plynu nebo obchod s plynem nebo elektřinou v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele přepravní soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,
- c) provozovatel přepravní soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji přepravní soustavy, jejichž výkon je nezávislý na vertikálně integrovaném plynárenském podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli přepravní soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu a údržby přepravní soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí přepravní soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele přepravní soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel přepravní soustavy musí přijmout vnitřním předpisem program, kterým stanoví

- a) opatření k vyloučení diskriminačního chování ve vztahu k ostatním účastníkům trhu s plynem, zejména pokud jde o přístup do jím provozované přepravní soustavy a využívání jeho služeb,
- b) pravidla pro zpřístupňování informací o provozování a rozvoji přepravní soustavy a přístupu do ní; informace, jejichž poskytnutí pouze určitým účastníkům trhu s plynem by mohlo tyto účastníky zvýhodnit na úkor ostatních, je provozovatel přepravní soustavy povinen zpřístupnit nezvýhodňujícím způsobem i ostatním účastníkům trhu s plynem.

(4) Provozovatel přepravní soustavy je povinen seznámit statutární orgán nebo jeho členy, prokuristu a všechny zaměstnance s programem podle odstavce 3 a zajistit kontrolu jeho dodržování. Provozovatel přepravní soustavy je povinen program a jeho změny předat Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu bez zbytečného odkladu po jejich přijetí a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel přepravní soustavy zpracuje každoročně zprávu o přijatých opatřeních a plnění programu za uplynulý rok, zašle ji do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu a zároveň zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele přepravní soustavy nesmí od 1. ledna 2006 nabývat ani držet podíly v jiné právnické osobě v rámci téhož integrovaného plynárenského podnikatele, která je držitelem licence na výrobu plynu, distribuci plynu nebo obchod s plynem nebo elektřinou. Pokud fyzická osoba, na kterou se vztahuje zákaz podle tohoto odstavce již takový podíl drží, je povinna do 1. ledna 2006 prodat nebo jinak zcizit nejméně takovou část svého podílu, aby nadále držela podíl, jehož výše nepřesáhne 1 % základního kapitálu daného držitele licence.

(6) Od 1. ledna 2006 nesmí provozovatel přepravní soustavy rovněž uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu plynu nebo obchod s plynem nebo elektřinou ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(7) Pokud je povinnost oddělení činností podle tohoto zákona provedena nájmem podniku nebo jeho části, je nájemce povinen převzít pronajatý podnik nebo jeho část do svého účetnictví. Pokud je povinnost oddělení podle tohoto zákona provedena nájmem jednotlivého majetku, je pronajímatel povinen sdělit nájemci informace o hodnotě pronajatého majetku v rozsahu požadovaném Energetickým regulačním úřadem pro účely cenové regulace.

(8) O možnosti zahrnutí prokazatelných mini-

málních oprávněných nákladů vzniklých držiteli licence na přepravu plynu v souvislosti s plněním povinnosti oddělení provozovatele přepravní soustavy do regulovaných cen může rozhodnout Energetický regulační úřad.

§ 59

Provozovatel distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy má právo

- a) odmítnout přístup do distribuční soustavy na základě prokazatelného nedostatku volné kapacity, s výjimkou případů, týkajících se té části kapacity distribuční soustavy, která byla využívána pro potřeby zajištění dodávky dotčenému oprávněnému zákazníkovi v posledním roce, kdy byl zákazníkem chráněným, pokud uvedený zákazník sám nebo prostřednictvím jím pověřeného obchodníka s plynem o její další využívání projeví i nadále zájem podáním žádosti o uzavření smlouvy o distribuci, a to:
 1. nejdéle do 30 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2005,
 2. nejméně 30 dnů před dnem, kdy se stanou oprávněnými, u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2006 nebo od 1. ledna 2007,
 3. nejméně 30 dnů před dnem, kdy jim skončí platnost jejich smlouvy o distribuci u všech oprávněných zákazníků,
- b) na přístup do podzemních zásobníků plynu za podmínek stanovených tímto zákonem pro uskladnění plynu pro potřeby krytí ztrát v distribuční soustavě a pro vlastní potřebu,
- c) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu distribuční soustavy a k přenosu informací pro činnosti výpočetní techniky a informačních systémů,
- d) v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,
- e) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, rekonstrukcemi, opravami a provozováním distribuční soustavy a plynovodních přípojek,
- f) odstraňovat a oklešťovat stromové a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromové a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz distribuční soustavy v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel,
- g) vstupovat v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících

k výkonu činnosti a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

- h) při stavech nouze využívat v nezbytném rozsahu plynová zařízení zákazníků, pro něž provádí distribuci a dodávku plynu,
- i) omezit nebo přerušit distribuci a dodávku plynu podle uzavřené smlouvy v těchto případech:
 1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
 2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
 3. při provádění plánovaných rekonstrukcí, přeložek a plánovaných oprav na zařízení distribuční soustavy,
 4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních distribuční soustavy,
 5. při odběru plynu zařízeními, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob,
 6. při neoprávněném odběru nebo neoprávněné distribuci plynu,
 7. v případech stanovených smlouvou o distribuci,
- j) nakupovat plyn pro krytí ztrát v distribuční soustavě nebo pro vlastní spotřebu; toto není považováno za obchod s plynem,
- k) do 31. prosince 2004 na dodávku plynu ve stanovené kvalitě za regulované ceny od provozovatele přepravní soustavy, pokud je distribuční soustava přímo připojena k přepravní soustavě, nebo od provozovatele distribuční soustavy, pokud je distribuční soustava připojena pouze k jiné distribuční soustavě, a to v rozsahu dodávek plynu chráněným zákazníkům připojeným k této distribuční soustavě,
- l) uzavřít hlavní uzávěr plynu při odvracení nebezpečí bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

(2) Provozovatel distribuční soustavy je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. d), e), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele distribuční soustavy rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 písm. c) až h) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má

právo na přiměřenou jednorázovou náhradu,⁵⁾ včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele distribuční soustavy, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až h) je provozovatel distribuční soustavy povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitost jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitost do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a bezprostředně oznámit tuto skutečnost vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého kletu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) bodu 3 je provozovatel distribuční soustavy povinen oznámit zákazníkům, pro něž provádí distribuci a dodávku plynu, započítí a skončení omezení nebo přerušování distribuce a dodávky plynu, nejméně však 30 dnů předem. Plánované rekonstrukce, přeložky a opravy v období od 1. října do 30. dubna následujícího kalendářního roku lze provádět výhradně po písemném oznámení dotčeným zákazníkům.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je provozovatel distribuční soustavy povinen obnovit distribuci a dodávku plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušování.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. i) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel distribuční soustavy oznamovací povinnost podle odstavce 5.

(8) Provozovatel distribuční soustavy je dále povinen

- a) zajistit bezpečný a spolehlivý provoz a rozvoj distribuční soustavy na území vymezeném licenci,
- b) zajistit distribuci plynu a do 31. prosince 2004 dodávku chráněným zákazníkům na základě uzavřených smluv, za regulované ceny a ve stanovené kvalitě, a to na základě uzavřené smlouvy pro každé odběrné místo,
- c) od 1. ledna 2005, pokud není souběžným držitelem licence na obchod s plynem, uzavřít za účelem zajištění dodávky plynu pro chráněné zákazníky, smlouvu o zajištění distribuce s
 1. držitelem licence na obchod s plynem, který vznikl oddělením souběžného držitele licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu podle § 59a nebo v případě, že takový držitel licence na obchod nevznikl, s jiným držitelem licence na obchod s plynem, který

z této soustavy, na základě smluvního vztahu s držitelem licence na distribuci plynu, dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě,

2. souběžným držitelem licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu, provozujícím distribuční soustavu propojenou pouze s jím provozovanou distribuční soustavou, který dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této soustavě, nebo v případě, že takový souběžný držitel licence na obchod s plynem a distribuci plynu nevznikl, s jiným držitelem licence na obchod s plynem, který z této distribuční soustavy, na základě smluvního vztahu s příslušným držitelem licence na distribuci plynu, dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě,
- d) připojit k distribuční soustavě každého, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení stanovené Pravidly provozu,
 - e) zajistit stejné podmínky pro umožnění přístupu k distribuční soustavě za podmínek stanovených tímto zákonem; podrobnosti jsou uvedeny v Pravidlech trhu s plynem a v obchodních podmínkách stanovených Řádem provozovatele distribuční soustavy,
 - f) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb stanovené prováděcím právním předpisem,
 - g) poskytovat provozovateli přepravní soustavy a provozovatelům distribučních soustav, se kterými je jeho soustava propojena, informace nezbytné k zajištění vzájemné provozuschopnosti soustav,
 - h) zajišťovat měření na úrovni distribuční soustavy, včetně jejich vyhodnocování a předávat data nezbytná pro zúčtování odchylek provozovateli přepravní soustavy; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem,
 - i) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za distribuci plynu,
 - j) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za dodávku plynu chráněným zákazníkům,
 - k) vést samostatné účty za distribuci plynu a dodávku plynu, a to pro účely regulace podle prováděcího právního předpisu,
 - l) vypracovávat denní, měsíční, roční a pětiletou bilanci distribuční soustavy a bilanci krytí dodávek chráněným zákazníkům, vyhodnocovat ji a předávat Bilančnímu centru,
 - m) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na dis-

- tribuci plynu havarijní plány distribuční soustavy, zaslat ministerstvu a každoročně je upřesňovat,
- n) oznamovat rozsah a termíny odstávek zařízení distribuční soustavy a upozorňovat na snížení distribuční kapacity,
- o) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení distribuční soustavy a řídí se Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky,
- p) zřídit a provozovat místa pro sledování kvality plynu, pokud nebudou pro sledování kvality plynu dostačovat místa zřízená a provozovaná provozovatelem přepravní soustavy,
- r) zajistit spolehlivost a kvalitu dodávek chráněným zákazníkům,
- s) vyhlášovat stav nouze v rámci své distribuční soustavy,
- t) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj distribuční soustavy, a to na období nejméně 5 let,
- u) na své náklady zajistit připojení svého zařízení k jiné distribuční soustavě,
- v) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných Bilančním centru,
- x) zpracovávat a předkládat Energetickému regulačnímu úřadu ke schválení Řád provozovatele distribuční soustavy a zajistit jeho zveřejnění,
- y) odmítnout přístup do distribuční soustavy nebo k volné akumulaci
1. v případech, které jsou v rozporu s Pravidly provozu, Pravidly trhu s plynem nebo s Řádem provozovatele distribuční soustavy; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 2. na základě rozhodnutí ministerstva v případech uvedených v § 75; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 3. na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v případech uvedených v § 61a; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
- z) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení distribuční soustavy.

§ 59a

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

(1) Provozovatel distribuční soustavy, je-li součástí vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, musí být od 1. ledna 2007 z hlediska své právní

formy, organizace a rozhodování nezávislý na jiných činnostech netýkajících se distribuce plynu, přepravy plynu a uskladňování plynu. Tento požadavek neznamená požadavek na oddělení vlastnictví majetku.

(2) K zajištění nezávislosti provozovatele distribuční soustavy podle odstavce 1 se od 1. ledna 2007 uplatní tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy se nesmí přímo ani nepřímo podílet na organizačních strukturách vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, jež je odpovědný, přímo nebo nepřímo, za běžný provoz výroby plynu a obchod s plynem nebo elektřinou; statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem provozovatele distribuční soustavy nemůže být fyzická osoba, která je současně statutárním orgánem nebo jeho členem, prokuristou nebo vedoucím zaměstnancem držitele licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo s elektřinou, který je součástí téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,
- b) musí být přijata veškerá vhodná opatření, aby k profesionálním zájmům statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucích zaměstnanců odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy bylo přihlášeno způsobem, který zajišťuje jejich nezávislé jednání; statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí přijímat žádné odměny a jiná majetková plnění od držitelů licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele; odměňování statutárního orgánu nebo jeho člena, prokuristy nebo vedoucího zaměstnance provozovatele distribuční soustavy nesmí být závislé na hospodářských výsledcích dosahovaných těmito ostatními držiteli licencí v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele,
- c) provozovatel distribuční soustavy musí disponovat skutečnými rozhodovacími právy ve vztahu k majetku nezbytnému k provozování, údržbě a rozvoji distribuční soustavy, jejichž výkon je nezávislý na vertikálně integrovaném plynárenském podnikateli; mateřská společnost nesmí udělovat provozovateli distribuční soustavy jakékoliv pokyny ohledně běžného provozu nebo údržby distribuční soustavy, a rovněž nesmí jakýmkoliv jiným způsobem zasahovat do rozhodování o výstavbě či modernizaci částí distribuční soustavy, pokud takové rozhodnutí nejde nad rámec schváleného finančního plánu, či jiného obdobného nástroje; tím není dotčeno oprávnění mateřské společnosti schvalovat roční finanční plán či jiný obdobný nástroj provozovatele distribuční soustavy a schvalovat jeho maximální limity zadlužení.

(3) Provozovatel distribuční soustavy musí přimnout vnitřním předpisem program, kterým stanoví

- a) opatření k vyloučení diskriminačního chování ve vztahu k ostatním účastníkům trhu s plynem, zejména pokud jde o přístup do jím provozované distribuční soustavy a využívání jeho služeb,
- b) pravidla pro zpřístupňování informací o provozování a rozvoji distribuční soustavy a přístupu do ní; informace, jejichž poskytnutí pouze určitým účastníkům trhu s plynem by mohlo tyto účastníky zvýhodnit na úkor ostatních, je provozovatel distribuční soustavy povinen zpřístupnit neznevýhodňujícím způsobem i ostatním účastníkům trhu s plynem,
- c) opatření k zajištění organizačního a informačního oddělení distribuce plynu od výroby plynu, obchodu s plynem nebo obchodu s elektřinou, je-li zároveň vertikálně integrovaným plynárenským podnikatelem, a to do doby právního oddělení činností podle odstavce 1.

(4) Provozovatel distribuční soustavy je povinen seznámit statutární orgán nebo jeho členy, prokuristu a všechny zaměstnance s programem podle odstavce 3 a zajistit kontrolu jeho dodržování. Provozovatel distribuční soustavy je povinen program a jeho změny předat Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu bez zbytečného odkladu po jejich přijetí a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provozovatel distribuční soustavy je povinen zpracovat každoročně zprávu o přijatých opatřeních a plnění programu za uplynulý rok, zaslat ji do 30. dubna následujícího kalendářního roku Energetickému regulačnímu úřadu a ministerstvu a zároveň zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Provozovatel distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly v jiné právnické osobě, která je držitelem licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou.

(6) Statutární orgán nebo jeho člen, prokurista nebo vedoucí zaměstnanec provozovatele distribuční soustavy nesmí od 1. ledna 2007 držet podíly převyšující 1 % základního kapitálu v jiné právnické osobě v rámci téhož vertikálně integrovaného plynárenského podnikatele, která je držitelem licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo s elektřinou.

(7) Od 1. ledna 2007 nesmí provozovatel distribuční soustavy uzavírat ovládací smlouvy k podrobení jednotnému řízení jiného držitele licence na výrobu plynu, obchod s plynem nebo elektřinou ani v takovém řízení podle již uzavřených ovládacích smluv pokračovat.

(8) Pokud je povinnost oddělení činností podle tohoto zákona provedena nájmem podniku nebo jeho části, je nájemce povinen převzít pronajatý podnik nebo jeho část do svého účetnictví. Pokud je povinnost

oddělení podle tohoto zákona provedena nájmem jednotlivého majetku, je pronajímatel povinen sdělit nájemci informace o hodnotě pronajatého majetku v rozsahu požadovaném Energetickým regulačním úřadem pro účely cenové regulace.

(9) Oddělení činností podle tohoto zákona je nutno provést nejpozději do 31. prosince 2006 mimo vertikálně integrované plynárenské podnikatele, kteří poskytují služby pro méně než 90 000 připojených konečných zákazníků.

(10) O možnosti zahrnutí prokazatelných minimálních oprávněných nákladů vzniklých držiteli licence na distribuci plynu v souvislosti s plněním povinnosti oddělení provozovatele distribuční soustavy do regulovaných cen může rozhodnout Energetický regulační úřad.

(11) Vertikálně integrovaný plynárenský podnikatel může požádat Komisi o výjimku z povinnosti oddělení provozovatele distribuční soustavy podle tohoto zákona, pokud na základě jím zpracované a Energetickým regulačním úřadem schválené zprávy prokáže plně funkční a neznevýhodňující přístup do své distribuční soustavy všem účastníkům trhu s plynem týkající se podmínek připojení a distribuce plynu, včetně průhledné tvorby cen za jím poskytované služby.

§ 60

Provozovatel podzemního zásobníku plynu

(1) Provozovatel podzemního zásobníku plynu má právo

- a) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť k řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu podzemního zásobníku plynu a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů,
- b) v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení,
- c) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozováním podzemního zásobníku plynu,
- d) odstraňovat a oklešťovat stromoví a jiné porosty, provádět likvidaci odstraněného a okleštěného stromoví a jiných porostů ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz podzemního zásobníku plynu v případech, kdy tak po předchozím upozornění neučinil sám vlastník či uživatel,
- e) vstupovat v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činnosti a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva spravedlnosti a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat do nemovitostí, kde jsou umístěna zvláštní zařízení telekomunikací v roz-

sahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,

f) omezit nebo přerušit v nezbytném rozsahu činnosti spojené s uskladňováním plynu v těchto případech

1. při bezprostředním ohrožení života, zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
2. při stavech nouze nebo při činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
3. při provádění plánovaných rekonstrukcí a plánovaných oprav na zařízení pro uskladňování plynu,
4. při vzniku a odstraňování poruch na zařízeních pro uskladňování plynu,
5. při neoprávněném odběru nebo neoprávněném uskladnění plynu,

g) na vlastní náklady připojit své zařízení k přepravní soustavě nebo k distribuční soustavě za podmínek stanovených Pravidly provozu,

h) odmítnout přístup do podzemního zásobníku plynu na základě prokazatelného nedostatku volné kapacity, s výjimkou případů, týkajících se té části kapacity podzemního zásobníku plynu, která byla využívána pro potřeby zajištění dodávky dotčenému oprávněnému zákazníkovi v posledním roce, kdy byl zákazníkem chráněným, pokud uvedený zákazník sám nebo prostřednictvím jím pověřeného obchodníka s plynem o její další využívání projeví i nadále zájem podáním žádosti o uzavření smlouvy o uskladnění plynu, a to:

1. nejdéle do 30 dnů od nabytí účinnosti tohoto zákona u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2005,
2. nejméně 30 dnů před dnem, kdy se stanou oprávněnými, u zákazníků, kteří se stanou oprávněnými zákazníky od 1. ledna 2006 nebo 1. ledna 2007,
3. nejméně 30 dnů před dnem, kdy jim skončí platnost jejich smlouvy o uskladnění plynu u všech oprávněných zákazníků,

i) nakupovat plyn pro krytí vlastních ztrát v podzemním zásobníku plynu nebo pro vlastní spotřebu nebo za účelem vytváření a udržování základní náplně podzemního zásobníku plynu; toto není považováno za obchod s plynem.

(2) Jestliže není možné písemnou dohodou s vlastníkem nemovitosti zajistit umístění zařízení podzemního zásobníku plynu na jeho nemovitosti, protože vlastník dotčené nemovitosti není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, příslušný stavební úřad vydá na návrh provozovatele podzemního zásobníku plynu rozhodnutí o zřízení věcného

břemene umožňujícího využití této nemovitosti nebo jeho části pro účely uvedené v odstavci 1 písm. b).

(3) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti v důsledku výkonu práv provozovatele podzemního zásobníku plynu podle odstavce 1 písm. a) až e) majetková újma nebo je-li omezen v užívání nemovitosti, má právo na přiměřenou jednorázovou náhradu⁵⁾ včetně úhrady nákladů na vypracování znaleckého posudku. Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u provozovatele podzemního zásobníku plynu, který způsobil majetkovou újmu nebo omezení užívání nemovitosti, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(4) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je provozovatel podzemního zásobníku plynu povinen co nejvíce šetřit práv vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést nemovitosti do předchozího stavu, nebo není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu či užívání dotčené nemovitosti a oznámit tuto skutečnost bezprostředně vlastníku nemovitosti. Po provedení odstranění nebo okleštění stromů je povinen na svůj náklad provést likvidaci vzniklého klesu a zbytků po těžbě.

(5) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) bodu 3 je provozovatel podzemního zásobníku plynu povinen písemně oznámit zákazníkům, pro něž uskladňuje plyn, započítí a skončení omezení nebo přerušování činností spojených s uskladňováním plynu, nejméně však 30 dnů předem.

(6) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) je provozovatel podzemního zásobníku plynu povinen obnovit činnosti spojené s uskladňováním plynu bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu omezení nebo přerušování.

(7) V případech uvedených v odstavci 1 písm. f) je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. To neplatí, nesplní-li provozovatel podzemního zásobníku plynu oznamovací povinnost podle odstavce 5.

(8) Provozovatel podzemního zásobníku plynu je dále povinen

- a) zajistit bezpečný a spolehlivý provoz podzemního zásobníku plynu,
- b) zajistit uskladňování plynu na základě uzavřených smluv,
- c) poskytovat provozovateli přepravní nebo provozovateli distribuční soustavy, na kterou jsou jeho zařízení pro uskladňování plynu napojena, informace nutné k zajištění vzájemné provozuschopnosti,
- d) zajistit měření množství předávaného a přebíraného plynu a předávat data nezbytná pro zúčto-

- vaní odchylek provozovateli přepravní soustavy; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem,
- e) vést samostatné účty za uskladňování plynu, a to pro účely regulace podle prováděcího právního předpisu,
- f) vypracovávat denní, měsíční, roční a pětiletou bilanci kapacit a výkonů podzemního zásobníku plynu, vyhodnocovat ji a předávat Bilančnímu centru,
- g) vypracovat do 6 měsíců po udělení licence na uskladňování plynu havarijní plán podzemního zásobníku plynu podle tohoto zákona, zaslat jej ministerstvu a každoročně upřesňovat,
- h) zveřejňovat rozsah a termíny odstávek zařízení pro uskladňování plynu a upozorňovat na předpokládané snížení uskladňovací kapacity,
- i) zřídit a provozovat technický dispečink, který odpovídá za dispečerské řízení podzemního zásobníku plynu a řídí se Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky,
- j) umožnit přístup do podzemního zásobníku plynu za podmínek stanovených tímto zákonem; podrobnosti jsou uvedeny v Pravidlech trhu s plynem a v obchodních podmínkách stanovených Řádem provozovatele podzemního zásobníku plynu,
- k) vyhlášovat stav nouze v rámci podzemního zásobníku plynu,
- l) každoročně zpracovávat a zveřejňovat předpokládaný rozvoj podzemního zásobníku plynu, a to na období nejméně 5 let,
- m) zajišťovat ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství, které získává při výkonu své činnosti, včetně zajištění ochrany údajů předávaných Bilančnímu centru,
- n) odmítnout přístup k podzemnímu zásobníku plynu
1. v případech, které jsou v rozporu s Pravidly provozu nebo Pravidly trhu s plynem nebo Řádem provozovatele podzemního zásobníku plynu; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 2. na základě rozhodnutí ministerstva v případech uvedených v § 75; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
 3. na základě rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v případech uvedených v § 61a; odmítnutí přístupu musí mít písemnou formu a musí být odůvodněno,
- o) zpracovávat Řád provozovatele podzemního zásobníku plynu a zajistit jeho zveřejnění,
- p) zpracovávat a předávat ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu jednou ročně, nejpozději do 1. března následujícího kalendářního roku, zprávu o kvalitě a úrovni údržby zařízení podzemního zásobníku plynu,

- q) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 61

Obchodník s plynem

(1) Obchodník s plynem má právo

- a) nakupovat plyn a prodávat jej ostatním účastníkům trhu s plynem, s výjimkou chráněných zákazníků; tato výjimka končí 1. ledna 2005,
- b) na dodávku plynu za regulované ceny za účelem dodávek chráněným zákazníkům,
- c) na přepravu, distribuci a uskladnění dohodnutého množství plynu, pokud má na tyto činnosti uzavřeny písemné smlouvy s příslušnými provozovateli,
- d) na přístup do přepravní soustavy, distribučních soustav, podzemních zásobníků plynu nebo k volné akumulaci plynu za podmínky stanovených tímto zákonem za předpokladu, že má uzavřenu písemnou smlouvu, jejímž předmětem je dodání plynu; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem, Řád provozovatele přepravní soustavy a Řády provozovatelů distribučních soustav a Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu,
- e) na ukončení nebo přerušování dodávky při neoprávněném odběru plynu.

(2) Obchodník s plynem je povinen

- a) řídit se Pravidly provozu a Pravidly trhu s plynem, Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky, Řádem provozovatele přepravní soustavy, Řády provozovatelů distribučních soustav a Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu,
- b) vypracovávat denní, měsíční, roční a pětiletou bilanci týkající se obchodu s plynem, a to včetně údajů o vývozech plynu z České republiky a dovozech plynu do České republiky s uvedením zdrojů plynu, vyhodnocovat je a předávat Bilančnímu centru,
- c) řídit se v případě vyhlášení stavu nouze pokyny dispečinků příslušných provozovatelů,
- d) dodržovat rovnováhu mezi množstvím plynu vstupujícím do plynárenské soustavy a množstvím plynu současně z plynárenské soustavy vystupujícím; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem, Řád provozovatele přepravní soustavy, Řády provozovatelů příslušných distribučních soustav a Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu,
- e) zajistit konečným zákazníkům, kterým dodává plyn, jeho bezpečnou a spolehlivou dodávku při dodržení bezpečnostního standardu stanoveného prováděcím právním předpisem,

- f) poskytovat provozovateli přepravní soustavy, provozovateli příslušné distribuční soustavy nebo provozovateli podzemního zásobníku plynu informace nezbytné pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy,
- g) upozornit domácnosti a malé podnikatele, kterým na základě smlouvy dodává plyn, na záměr změnit smluvní podmínky dodávky a seznámit je s návrhem změn, a to nejpozději 1 měsíc předem dnem, od kterého by změny smluvních podmínek měly platit,
- h) zpracovávat a předávat Energetickému regulačnímu úřadu údaje potřebné pro rozhodnutí o cenách za dodávku plynu chráněným zákazníkům nebo za dodávku poslední instance,
- i) vést samostatné účty za dodávku plynu oprávněným zákazníkům, chráněným zákazníkům a dodávku plynu poslední instance,
- j) dodržovat parametry a zveřejňovat ukazatele kvality dodávek plynu a souvisejících služeb stanovené prováděcím právním předpisem.

(3) Držitel licence na obchod s plynem, který vznikl oddělením souběžného držitele licence na přepravu plynu a držitele licence na obchod s plynem podle § 58a, je povinen dodávat od 1. ledna 2005 plyn za ceny regulované Energetickým regulačním úřadem

- a) chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k přepravní soustavě,
- b) souběžnému držiteli licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu provozujícímu distribuční soustavu přímo propojenou s přepravní soustavou, který dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě,
- c) držiteli licence na obchod s plynem, který vznikl podle § 59a oddělením souběžného držitele licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu provozujícího distribuční soustavu přímo propojenou s přepravní soustavou a který dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě, nebo v případě, že takový souběžný držitel licence na obchod s plynem a distribuci plynu nevznikl, jinému držiteli licence na obchod s plynem, který na příslušné soustavě, na základě smluvního vztahu s příslušným držitelem licence na distribuci, dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě.

(4) Držitel licence na obchod s plynem, který je souběžným držitelem licence na distribuci plynu, je povinen dodávat od 1. ledna 2005 plyn za ceny regulované Energetickým regulačním úřadem

- a) chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě,

- b) souběžnému držiteli licence na obchod s plynem a licence na distribuci plynu, provozujícímu distribuční soustavu propojenou pouze s touto distribuční soustavou a dodávajícímu plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě, nebo v případě, že takovýto souběžný držitel licence na obchod s plynem a distribuci plynu nevznikl, jinému držiteli licence na obchod s plynem, který na základě smluvního vztahu s příslušným držitelem licence na distribuci plynu dodává plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě.

(5) Držitel licence na obchod s plynem, který na základě smluvního vztahu s příslušným držitelem licence na distribuci plynu dodává od 1. ledna 2005 plyn chráněným zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k této distribuční soustavě, je povinen zajistit tuto dodávku za ceny regulované Energetickým regulačním úřadem.

§ 61a

Dočasné pozastavení povinnosti umožnit přístup třetích stran

(1) Mohou-li obchodníkovi s plynem v důsledku použití ustanovení tohoto zákona, které se týkají povinnosti držitele licence na výrobu plynu, přepravu plynu, distribuci plynu, uskladňování plynu, umožnit přístup třetích stran k zařízením, na kterých vykonává licencovanou činnost, vzniknout závažné ekonomické problémy, jež mají původ v jím uzavřené smlouvě, ve které se obchodník s plynem zavazuje uhradit nasmlouvané množství plynu bez ohledu na to, jestli je skutečně odebral (dále jen „smlouva odeber nebo plat“), má právo podat Energetickému regulačnímu úřadu žádost o vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení povinnosti provozovatele přepravní soustavy, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele podzemního zásobníku plynu nebo výrobce umožnit přístup třetích stran do přepravní soustavy, distribuční soustavy, podzemního zásobníku plynu nebo do těžebního plynovodu (dále jen „dočasné pozastavení“).

(2) Písemná žádost o dočasné pozastavení musí obsahovat

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení, nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození, a bydliště,
- b) označení zařízení nebo určení vymezeného území, pro něž je vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení požadováno, rozsah, v jakém je pro označené zařízení nebo vymezené území vydání rozhodnutí o dočasném pozastavení požadováno

a požadovanou dobu platnosti rozhodnutí o dočasném pozastavení,

- c) úředně ověřenou kopii příslušné smlouvy odeber nebo plať,
- d) specifikaci ekonomických a finančních problémů, které pro žadatele o dočasné pozastavení vyplývají nebo by mohly vyplynout ze smlouvy odeber nebo plať,
- e) popis kroků, které žadatel o dočasné pozastavení učinil před podáním žádosti, aby snížil nebo odvrátil nebezpečí ekonomických a finančních problémů, které pro něj vyplývají nebo by mohly vyplynout ze smlouvy odeber nebo plať.

(3) Žadatel o dočasné pozastavení je povinen předložit Energetickému regulačnímu úřadu písemnou žádost podle odstavce 2 nejpozději 4 měsíce před požadovaným termínem uplatnění dočasného pozastavení. U každé smlouvy odeber nebo plať může Energetický regulační úřad po posouzení žádosti rozhodnout o dočasném pozastavení pouze jednou. Vzniknou-li však nebo mohou-li vzniknout závažné ekonomické nebo finanční problémy jiného charakteru, jež mají původ v téže smlouvě odeber nebo plať, pro kterou bylo dočasné pozastavení již uděleno, může Energetický regulační úřad rozhodnout o dočasném pozastavení pro jednu smlouvu odeber nebo plať i vícekrát.

(4) Na udělení dočasného pozastavení není právní nárok. Energetický regulační úřad při posuzování žádosti přihlíží vždy k těmto kritériím:

- a) souladu se státní energetickou koncepcí,
- b) závažnosti hospodářských a finančních obtíží, kterým žadatel o dočasné pozastavení čelí,
- c) cíli dosáhnout konkurenčního prostředí na trhu s plynem v České republice, skutečnému stavu hospodářské soutěže na tomto trhu a vlivu, který by případné rozhodnutí o dočasném pozastavení mělo na otevírání trhu s plynem v České republice,
- d) postavení žadatele o dočasné pozastavení na plynárenském trhu,
- e) datu podpisu a podmínkám dotčené smlouvy odeber nebo plať, včetně rozsahu, v němž tato smlouva pamatuje na možné změny na trhu s plynem v České republice,
- f) krokům žadatele o dočasné pozastavení vedoucím k odvrácení nebezpečí ekonomických a finančních problémů, vyplývajících ze smlouvy odeber nebo plať,
- g) rozsahu, v němž v době uzavírání smlouvy odeber nebo plať mohl žadatel o dočasné pozastavení předpokládat vznik závažných ekonomických nebo finančních problémů z ní vyplývajících,
- h) stupni technického a funkčního propojení dotčené soustavy nebo podzemního zásobníku plynu nebo

těžebního plynovodu s ostatními částmi plynárenské soustavy České republiky,

- i) stanoviskům ministerstva, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a provozovatelů dotčených soustav, podzemních zásobníků plynu a těžebních plynovodů, kteří jsou neopomenutelnými účastníky správního řízení ve věci dočasného pozastavení.

(5) Rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení musí mít formu správního rozhodnutí a musí obsahovat zejména:

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození a bydliště,
- b) dobu platnosti dočasného pozastavení,
- c) rozsah uplatnění dočasného pozastavení,
- d) odůvodnění dočasného pozastavení.

(6) Rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení oznamuje Energetický regulační úřad účastníkům řízení a Komisi.

(7) Požádá-li Komise do 8 týdnů ode dne doručení rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení o jeho změnu nebo zrušení, Energetický regulační úřad takové rozhodnutí o udělení dočasného pozastavení zruší nebo změní. Při zrušení nebo změně rozhodnutí dbá Energetický regulační úřad na to, aby práva nabytá v dobré víře byla co nejméně dotčena.

§ 62

Oprávněný zákazník

(1) Oprávněný zákazník má právo na

- a) připojení svého odběrného plynového zařízení k přepravní nebo příslušné distribuční soustavě při dodržení podmínek Pravidel provozu,
- b) volbu dodavatele plynu,
- c) dopravu dohodnutého množství plynu, pokud jej má smluvně zajištěn a pokud má na tuto činnost uzavřenu smlouvu s provozovatelem přepravní soustavy nebo příslušné distribuční soustavy a pokud to technické podmínky přepravní nebo příslušné distribuční soustavy umožňují,
- d) zřízení přímého plynovodu za podmínek stanovených tímto zákonem,
- e) přístup do přepravní soustavy, distribuční soustavy, k podzemnímu zásobníku plynu a volné akumulaci za podmínek stanovených tímto zákonem, podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem, Řád provozovatele přepravní soustavy nebo Řády provozovatelů distribučních soustav nebo Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu,

- f) v případě malých zákazníků a domácností na dodávku plynu v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem za regulované ceny od dodavatele poslední instance v případě, že o ni požádá,
- g) bezplatnou změnu dodavatele plynu; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem.

(2) Oprávněný zákazník je povinen

- a) zajistit na své náklady připojení svého odběrného plynového zařízení k přepravní nebo příslušné distribuční soustavě,
- b) řídit se při připojení k přepravní soustavě nebo příslušné distribuční soustavě Pravidly provozu,
- c) umožnit a uhradit instalaci měřicího zařízení provozovateli přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je připojen; druhy měřicího zařízení, způsob jeho instalace, umístění a další podrobnosti měření stanoví Pravidla provozu,
- d) zajistit přístup k měřicím zařízením provozovateli příslušné soustavy, ke které je připojen,
- e) řídit se pokyny technických dispečinků,
- f) předávat Bilančnímu centru měsíční údaje o dodávce plynu v případě, že si ji zajišťuje sám, a to včetně dovozu plynu ze zahraničí,
- g) udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob, a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit,
- h) řídit se Pravidly provozu, Pravidly trhu s plynem, Dispečerským řádem plynárenské soustavy České republiky, Řádem provozovatele přepravní soustavy nebo Řády provozovatelů distribučních soustav nebo Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu,
- i) při rekonstrukci distribuční soustavy včetně připojek respektovat nové místo připojení stanovené provozovatelem příslušné distribuční soustavy, včetně změny umístění hlavního uzávěru plynu a měřicího zařízení na veřejně přístupná místa,
- j) v případě, že si zajišťuje dodávku plynu sám a nejdá se o domácnost či malého zákazníka poskytovat provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli podzemního zásobníku plynu informace nezbytné pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem.

(3) Oprávněný zákazník, který využije svého práva a změní dodavatele plynu, je povinen

- a) hlásit Bilančnímu centru každou změnu dodavatele plynu; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- b) pokud si plyn obstarává sám, dodržovat rovnováhu mezi množstvím plynu vstupujícím do plynárenské soustavy a množstvím plynu současně

z plynárenské soustavy vystupujícím; podrobnosti stanoví Pravidla trhu s plynem, Řád provozovatele přepravní soustavy, Řády provozovatelů distribučních soustav a Řády provozovatelů podzemních zásobníků plynu.

(4) Vlastník dotčené nemovitosti, do které je oprávněným zákazníkům v této nemovitosti dodáván plyn na základě smlouvy, je povinen

- a) tuto dodávku oprávněným zákazníkům umožnit,
- b) udržovat společné odběrné plynové zařízení sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá právním předpisům, technickým normám a technickým pravidlům a umožňuje bezpečnou a spolehlivou dodávku plynu tak, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob a v případě zjištění závady tuto neprodleně odstranit; zásady tvorby technických pravidel stanoví prováděcí právní předpis,
- c) umožnit příslušnému provozovateli distribuční soustavy přístup k tomuto odběrnému zařízení.

(5) Společné odběrné plynové zařízení pro dodávku plynu v jedné nemovitosti je součástí této nemovitosti.

§ 63

Chráněný zákazník

(1) Chráněný zákazník má právo

- a) na připojení svého odběrného plynového zařízení k distribuční soustavě, splní-li podmínky připojení a dodávek pro chráněné zákazníky, které stanoví Pravidla provozu,
- b) na zajištění dodávky plynu za regulované ceny; do 31. prosince 2004 je dodávka chráněnému zákazníkovi uskutečňována na základě licence na přepravu plynu nebo licence na distribuci plynu a od 1. ledna 2005 je uskutečňována na základě licence na obchod s plynem,
- c) na zajištění dodávky plynu v kvalitě stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Chráněný zákazník je povinen

- a) řídit se při připojení k distribuční soustavě Pravidly provozu,
- b) udržovat odběrné plynové zařízení v takovém stavu, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob a v případě zjištění závady tuto bez zbytečného odkladu odstranit,
- c) umožnit provozovateli distribuční soustavy, ke které je připojen, instalaci měřicího zařízení a zajistit mu k němu přístup,
- d) při rekonstrukci distribuční soustavy včetně připojek respektovat nové místo připojení stanovené provozovatelem příslušné distribuční soustavy včetně změny umístění hlavního uzávěru plynu

a měřicího zařízení na veřejně přístupná místa; náklady na rekonstrukci hradí ten, kdo ji vyvolal.

(3) Vlastník dotčené nemovitosti, do které je chráněným zákazníkům v této nemovitosti dodáván plyn na základě smlouvy, je povinen

- a) tuto dodávku chráněným zákazníkům umožnit,
- b) udržovat společně odběrné plynové zařízení sloužící pro tuto dodávku ve stavu, který odpovídá právním předpisům a technickým normám a technickým pravidlům a umožňuje bezpečnou a spolehlivou dodávku plynu tak, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob a v případě zjištění závady tuto neprodleně odstranit,
- c) umožnit příslušnému provozovateli distribuční soustavy přístup k tomuto odběrnému zařízení.

(4) Společně odběrné plynové zařízení pro dodávku plynu v jedné nemovitosti je součástí této nemovitosti.

§ 64

Plynárenské dispečinky a Bilanční centrum

(1) Sledování plánování, výroby, dodávek a spotřeb plynu, kapacit a výkonů přepravní soustavy a distribučních soustav a podzemních zásobníků plynu, volné akumulace a jejich zpracování ve formě souhrnných bilancí plynárenské soustavy zajišťuje Bilanční centrum.

(2) Bilanční centrum jsou povinni vytvořit provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé podzemních zásobníků plynu a provozovatelé těch distribučních soustav, k jejichž distribuční soustavě jsou připojena odběrná plynová zařízení více než 90 000 zákazníků. Bilanční centrum je právnickou osobou, pro jejíž vznik a zánik se použijí přiměřeně příslušná ustanovení občanského zákoníku^{10a)} s tím, že členy tohoto sdružení mohou být i fyzické osoby.

(3) Bilanční centrum

- a) sleduje plánování dodávek a kapacit plynárenské soustavy,
- b) zpracovává na základě denních, měsíčních, ročních a pětiletých bilancí o přepravě, distribuci, výrobě, dodávkách, uskladnění plynu provozovatele přepravní soustavy, provozovatelů podzemních zásobníků plynu, výrobců a obchodníků s plynem, dodavatelů plynu a vlastních analýz celkové bilance plynárenské soustavy a jejich vyhodnocení a předává je ministerstvu a Energetickému regulačnímu úřadu; současně bilance plynárenské soustavy zveřejňuje,

- c) zpracovává statistiku dovozu plynu ze zahraničí a jeho vývozu do zahraničí,
- d) zpracovává statistiku oprávněných zákazníků, kteří změnili dodavatele plynu.

(4) Bilanční centrum má právo vyžadovat

- a) od plynárenských podnikatelů a obchodníků s plynem bilance podle odstavce 3 písm. b), a to včetně vyhodnocení,
- b) od oprávněných zákazníků informace o změnách dodavatele plynu,
- c) od plynárenských podnikatelů jednou až dvakrát ročně podklady ke zpracování kontrolního hodinového odečtu a spotřeb plynárenské soustavy.

(5) Bilanční centrum je povinno

- a) zajistit ochranu skutečností majících povahu obchodního tajemství,
- b) poskytovat na vyžádání ministerstva nebo Energetického regulačního úřadu informace nezbytné pro výkon jejich práv a povinností vyplývajících z tohoto zákona,
- c) informovat ministerstvo alespoň jednou měsíčně o dovozech plynu do České republiky a vývozech plynu z České republiky, a to včetně zdrojů plynu,
- d) zpracovávat a předávat ministerstvu alespoň jednou měsíčně zprávu o bilancích plynárenské soustavy.

(6) Podrobnosti o činnostech Bilančního centra včetně obsahu předávaných a přebíraných bilancí stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Rovnováhu mezi zdroji a spotřebou plynu a bezpečný a spolehlivý provoz plynárenské soustavy zajišťují dispečinky plynárenských podnikatelů.

(8) Dispečinky plynárenských podnikatelů jsou povinny vzájemně spolupracovat podle Dispečerského řádu plynárenské soustavy České republiky.

(9) Při stavech nouze na celém území státu podle § 73 a činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku jsou pokyny dispečinku provozovatele přepravní soustavy nadřazeny pokynům dispečinků provozovatelů distribučních soustav a provozovatelů podzemních zásobníků a dispečinků výrobců.

§ 65

Přímý plynovod

(1) Oprávněnému zákazníkovi je možné dodávat plyn přímo z přepravní soustavy nebo výroby plynu nebo z plynárenského zařízení mimo plynárenskou soustavu České republiky, a to přímým plynovodem.

^{10a)} § 20f a násl. občanského zákoníku.

(2) Oprávněný zákazník je oprávněn zřizovat přímé plynovody pouze tehdy, pokud mu byl odmítnut přístup k distribuční soustavě nebo přepravní soustavě.

(3) Provozovatel přímého plynovodu je povinen

- a) mít na výstavbu přímého plynovodu státní autorizaci podle tohoto zákona,
- b) řídit se Pravidly provozu a Pravidly trhu s plynem,
- c) instalovat na své náklady měřicí zařízení po předchozím souhlasu provozovatele příslušné soustavy,
- d) řídit se pokyny technických dispečinků,
- e) předávat Bilančnímu centru údaje z technických částí smluv,
- f) zajistit provoz, údržbu a opravy přímého plynovodu tak, aby se nestal příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

§ 66

Plynovodní přípojka

(1) Plynovodní přípojka musí být zřízena a provozována v souladu se smlouvou o připojení a s Pravidly provozu.

(2) Náklady na zřízení plynovodní přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena, nedojde-li k jiné dohodě. Vlastníkem přípojky je ten, kdo uhradil náklady na její zřízení.

(3) Vlastník plynovodní přípojky je povinen zajistit její provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestala příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

(4) Provozovatel příslušné distribuční soustavy je povinen za úplatu plynovodní přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud jej o to její vlastník písemně požádá.

§ 67

Výstavba vybraných plynových zařízení

(1) Výstavba vybraných plynových zařízení je možná pouze na základě státní autorizace (dále jen „autorizace“), o jejímž udělení rozhoduje ministerstvo.

(2) Vybranými plynovými zařízeními jsou

- a) přímé plynovody,
- b) podzemní zásobníky plynu,
- c) plynovody spojující plynárenskou soustavu se zahraničními plynárenskými soustavami,
- d) plynovody o tlakové úrovni vyšší než 0,4 MPa,
- e) zásobníky zkapalněného zemního plynu o obsahu větším než 10 m³.

(3) Autorizace je nepřenosná na jinou právnickou či fyzickou osobu a uděluje se na dobu uvedenou v žá-

dosti, maximálně však na 5 let ode dne udělení s možností jejího prodloužení na základě žádosti držitele. Žádost o prodloužení platnosti autorizace je nutné podat nejméně 6 měsíců před skončením její platnosti.

(4) Na udělení autorizace na výstavbu vybraných plynových zařízení není právní nárok. Při udělování autorizace se posuzuje zejména efektivnost a hospodárnost dostupných energetických zdrojů.¹¹⁾

(5) Ministerstvo je ve věcech udělování autorizace účastníkem územního řízení a dotčeným orgánem ve stavebním řízení podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

(6) Písemná žádost o udělení autorizace, kterou předkládá ministerstvu žadatel o udělení autorizace, musí obsahovat

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození a bydliště,
- b) požadovanou dobu platnosti autorizace,
- c) požadovanou charakteristiku vybraného plynového zařízení,
- d) předpokládané umístění vybraného plynového zařízení,
- e) stanovisko Ministerstva životního prostředí, že vybrané plynové zařízení odpovídá, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis, předpisům na ochranu životního prostředí,⁸⁾
- f) stanovisko příslušného provozovatele přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, že jsou dohodnuty podmínky připojení k této soustavě,
- g) prokázání odmítnutí přístupu do přepravní soustavy nebo distribuční soustavy v případě výstavby přímého plynovodu,
- h) doklady prokazující finanční předpoklady k výstavbě vybraného plynového zařízení.

(7) Ve výjimečných případech, kdy vybrané plynové zařízení zvyšuje bezpečnost a spolehlivost dodávek plynu a kdy nebezpečí závažných ekonomických či finančních problémů spojených s výstavbou tohoto zařízení je takové, že by jeho výstavba nemohla být realizována za podmínky, že ceny za distribuci plynu, za přepravu plynu konečným zákazníkům na území České republiky musí být regulovány Energetickým regulačním úřadem, může žadatel o udělení autorizace svoji žádost podle odstavce 6 doplnit o dočasné vyjmutí provozovatele vybraného plynového zařízení z povinnosti umožnit k dotčenému plynovému zařízení přístup třetích stran za regulované ceny (dále jen „dočasné vyjmutí“). Doplnění žádosti musí obsahovat

- a) podrobný popis přínosu vybraného plynového zařízení ke zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek plynu,

- b) specifikaci ekonomických či finančních problémů, které pro žadatele vyplývají z výstavby vybraného plynového zařízení,
- c) dobu trvání a rozsah dočasného vyjmutí,
- d) vyjádření Energetického regulačního úřadu a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kteří jsou neopomenutelnými účastníky řízení; Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se vyjadřuje ke skutečnému stavu hospodářské soutěže na trhu s plynem v České republice a vlivu, který by na něj mělo případné rozhodnutí o dočasném vyjmutí,
- e) v případě, že se jedná o plynovod spojující plynárenskou soustavu se zahraničím, stanovisko příslušného orgánu státní správy dotčeného státu.

(8) Finančními předpoklady je schopnost fyzické či právnické osoby žádající o udělení autorizace zabezpečit řádné zahájení a dokončení výstavby vybraného plynového zařízení a schopnost zabezpečit plnění z toho plynoucích závazků.

(9) Finanční předpoklady se prokazují zejména obchodním majetkem a objemem dostupných finančních prostředků, účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v plném rozsahu v případě, že fyzická nebo právnická osoba v předchozím účetním období vykonávala podnikatelskou činnost.

(10) Držitel autorizace je povinen bezodkladně písemně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v rozhodnutí o udělení autorizace či jiné závažné údaje vztahující se k autorizaci.

(11) Rozhodnutí o udělení autorizace musí mít formu správního rozhodnutí a musí obsahovat zejména

- a) obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a údaje o jejím statutárním orgánu, u fyzické osoby jméno a příjmení nebo obchodní firmu, rodné číslo a identifikační číslo, pokud byla přidělena, nebo datum narození, a bydliště,
- b) dobu platnosti autorizace,
- c) dobu výstavby a předpokládaný termín zahájení provozu,
- d) základní údaje o vybraném plynovém zařízení,
- e) umístění vybraného plynového zařízení,
- f) dobu platnosti dočasného vyjmutí v případě, že byla takováto žádost předložena.

(12) Ministerstvo vede evidenci udělených autorizací. Pokud bude udělena autorizace na výstavbu vybraného plynového zařízení žadatelem, který žádal o dočasné vyjmutí, je povinno ministerstvo oznámit své rozhodnutí včetně potřebných informací vztahujících se k žádosti Komisi. Požádá-li Komise do 3 měsíců ode dne doručení rozhodnutí o udělení autorizace o jeho zrušení, ministerstvo takovéto rozhodnutí o vydání au-

torizace zruší. Při zrušení dbá na to, aby práva nabytá v dobré víře, byla co nejméně dotčena.

(13) Autorizace zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,
- b) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením za mrtvého držitele autorizace,
- c) prohlášením konkurzu na držitele autorizace nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu na držitele autorizace pro nedostatek majetku,
- d) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace,
- e) na základě žádosti držitele autorizace o zrušení udělené autorizace,
- f) rozhodnutím ministerstva o odnětí autorizace pro závažné neplnění podmínek pro udělení této autorizace včetně vstupu držitele autorizace do likvidace.

(14) Náležitosti žádostí o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace včetně vzorů žádostí a podrobnosti o podmínkách pro posuzování těchto žádostí stanoví prováděcí právní předpis.

§ 68

Ochranná pásma

(1) Plynárenská zařízení jsou chráněna ochrannými pásmy k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí.

(2) Ochranným pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od jeho půdorysu.

(3) Ochranná pásma činí

- a) u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastaveném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu,
- b) u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany od půdorysu,
- c) u technologických objektů 4 m na všechny strany od půdorysu.

(4) Ve zvláštních případech, zejména v blízkosti těžebních objektů, vodních děl a rozsáhlých podzemních staveb, které mohou ovlivnit stabilitu uložení plynárenských zařízení, může ministerstvo stanovit rozsah ochranných pásem až na 200 m.

(5) V ochranném pásmu zařízení, které slouží pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladňování plynu, i mimo něj je zakázáno provádět činnosti, které by ve

svých důsledcích mohly ohrozit toto zařízení, jeho spolehlivost a bezpečnost provozu.

(6) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde-li k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, může fyzická či právnická osoba provozující příslušnou plynárenskou soustavu či podzemní zásobník plynu nebo přímý plynovod či plynovodní přípojku udělit písemný souhlas se stavební činností, umísťováním konstrukcí, zemními pracemi, zřizováním skládek a uskladňováním materiálu v ochranném pásmu. Souhlas, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen, se připojuje k návrhu na územní rozhodnutí nebo k žádosti o stavební povolení; stavební úřad podmínky souhlasu nepřezkoumává.

(7) V lesních průsecích udržuje provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků o šířce 2 m na obě strany od osy plynovodu; vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit.

§ 69

Bezpečnostní pásma

(1) Bezpečnostní pásma jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Bezpečnostní pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí.

(2) Bezpečnostním pásmem se pro účely tohoto zákona rozumí prostor vymezený vodorovnou vzdáleností od půdorysu plynového zařízení měřeno kolmo na jeho obrys.

(3) Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, lze zřizovat stavby v bezpečnostním pásmu pouze s předchozím písemným souhlasem fyzické či právnické osoby, která odpovídá za provoz příslušného plynového zařízení.

(4) Rozsah bezpečnostních pásem je uveden v příloze tohoto zákona.

§ 70

Přeložky plynárenských zařízení

(1) Přeložkou plynárenských zařízení se pro účely tohoto zákona rozumí dílčí změna trasy plynovodu nebo přípojky či přemístění plynárenského zařízení nebo některých jeho prvků.

(2) Přeložky zajišťuje vlastník plynárenského zařízení na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, pokud se smluvně nedohodnou jinak.

(3) Vlastnictví plynárenského zařízení se po provedení přeložky nemění.

§ 71

Měření

(1) Odběr plynu je měřen měřicím zařízením.

(2) Provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé distribučních soustav jsou povinni vybavit všechny konečné zákazníky, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno na jimi provozovanou soustavu, měřicím zařízením. U oprávněných zákazníků je zjišťován i časový průběh měření.

(3) Provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé distribučních soustav jsou povinni do 31. prosince 2004 vybavit všechny konečné zákazníky, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno na jimi provozovanou soustavu a jejichž odběr plynu na příslušném odběrném místě byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 15 mil. m³, průběhovými měřeními s dálkovým přenosem dat.

(4) Provozovatel přepravní soustavy a provozovatelé distribučních soustav jsou povinni do 31. prosince 2005 vybavit všechny konečné zákazníky, jejichž odběrné plynové zařízení je připojeno na jimi provozovanou soustavu a jejichž odběr plynu na příslušném odběrném místě byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 400 tis. m³, průběhovými měřeními.

(5) Všichni koneční zákazníci, s výjimkou domácností, mají právo požádat příslušného provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, aby je vybavit průběhovými měřeními s dálkovým přenosem dat nebo průběhovými měřeními. Provozovatel příslušné soustavy je povinen jejich žádosti vyhovět, pokud je to technicky možné. Pokud se však nejedná o konečné zákazníky uvedené v odstavci 3 v případě průběhového měření s dálkovým přenosem dat nebo o konečné zákazníky uvedené v odstavci 4 v případě průběhového měření, jsou koneční zákazníci povinni uhradit příslušnému provozovateli náklady na vybavení tímto měřením.

(6) Měřicí zařízení i jeho instalace musí být v souladu s Pravidly provozu.

(7) Výrobci a koneční zákazníci a provozovatelé podzemních zásobníků plynu jsou povinni na svůj náklad upravit odběrné místo pro instalaci měřicího zařízení v souladu s Pravidly provozu po předchozím projednání s příslušným provozovatelem přepravní soustavy nebo provozovatelem distribuční soustavy, ke které jsou připojeni.

(8) Jakýkoliv zásah do měřicího zařízení bez souhlasu příslušného provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, ke které je měřicí zařízení připojeno, se zakazuje.

(9) Výrobci, koneční zákazníci a provozovatelé podzemních zásobníků plynu jsou povinni umožnit provozovateli přepravní soustavy a provozovateli distribuční soustavy kdykoliv přístup k měřicímu zařízení

za účelem provedení kontroly, odečtu, údržby, výměny či odebrání měřicího zařízení.

(10) Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy má právo jednotlivé části měřicího zařízení zajistit proti neoprávněné manipulaci. Zjistí-li zákazník porušení měřicího zařízení nebo jeho zajištění, je povinen neprodleně to oznámit provozovateli přepravní soustavy nebo provozovateli příslušné distribuční soustavy.

(11) Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel distribuční soustavy na náklad výrobce, oprávněného zákazníka nebo provozovatele podzemního zásobníku plynu zajišťuje instalaci vlastního měřicího zařízení, na svůj náklad jej udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření.

(12) Má-li výrobce, konečný zákazník či provozovatel podzemního zásobníku plynu pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí závadu na měřicím zařízení, má právo nechat jej přezkoušet. Provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy je povinen na základě písemné žádosti výrobce, konečného zákazníka či provozovatele podzemního zásobníku plynu do 15 dnů od jejího doručení vyměnit měřicí zařízení nebo zajistit ověření správnosti měření.

(13) Je-li na měřicím zařízení zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a ověřením správnosti měření provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady výrobce, konečný zákazník či provozovatel podzemního zásobníku plynu.

(14) Odběr plynu chráněnému zákazníkovi měří provozovatel soustavy, ke které je odběrné plynové zařízení tohoto zákazníka připojeno, vlastním měřicím zařízením, zajišťuje na svůj náklad jeho instalaci, zapojení a pravidelnou údržbu a ověření správnosti měření.

(15) V případě závady měřicího zařízení se určí množství odebraného plynu podle Pravidel provozu.

(16) Na odběrném plynovém zařízení, kterým prochází neměřený plyn, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele příslušné distribuční soustavy.

(17) U oprávněných zákazníků, jejichž roční odběr plynu na jednom odběrném místě nepřesáhne 400 tis. m³, je časový průběh měření, pokud nemají instalováno průběhové měření, nahrazen typovým diagramem dodávek. Podrobnosti stanovení typového diagramu dodávek a pravidla jeho přiřazení konečnému zákazníkovi stanoví Pravidla trhu s plynem.

§ 72

Smlouvy mezi účastníky trhu s plynem

(1) Smlouvou o dodávce plynu se zavazuje doda-

vatel dodávat jinému účastníkovi trhu s plynem plyn, vymezený množstvím a časovým průběhem odběru plynu, jinak typovým diagramem, a tento jiný účastník trhu s plynem se zavazuje zaplatit za něj dohodnutou cenu, jinak cenu regulovanou, jedná-li se o chráněného zákazníka nebo konečného zákazníka využívajícího dodavatele poslední instance. Smlouva o dodávce plynu musí dále obsahovat způsob platby za odebraný plyn, dobu trvání smlouvy, podmínky odstoupení od smlouvy, přerušování nebo ukončení dodávky plynu, způsob řešení sporů, způsob měření odebraného plynu, a souhlas vlastníka dotčené nemovitosti v případě, že se jedná o nově zřízené odběrné zařízení. Nedílnou součástí smlouvy o dodávce plynu domácnostem a malým zákazníkům jsou schválené obchodní podmínky.

(2) Smlouvou o sdružených službách dodávky plynu se zavazuje výrobce nebo obchodník s plynem dodávat plyn a zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet přepravu plynu, distribuci plynu, uskladnění plynu a oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit dohodnutou cenu.

(3) Smlouvou o připojení se zavazuje provozovatel přepravní soustavy, distribuční soustavy nebo podzemního zásobníku plynu připojit k přepravní nebo distribuční soustavě nebo podzemnímu zásobníku plynu zařízení výrobce, provozovatele jiné distribuční soustavy, provozovatele podzemního zásobníku plynu nebo konečného zákazníka a umožnit dodávku plynu; výrobce, provozovatel jiné distribuční soustavy, provozovatel podzemního zásobníku plynu nebo konečný zákazník se zavazuje uhradit mu podíl na oprávněných nákladech na připojení. Smlouva musí obsahovat podmínky připojení zařízení, přesné označení zařízení, termín a místo připojení.

(4) Smlouvou o přepravě plynu konečným zákazníkům na území České republiky se zavazuje provozovatel přepravní soustavy dopravit pro výrobce, obchodníka s plynem nebo oprávněného zákazníka na území České republiky sjednané množství plynu a výrobce, obchodník s plynem nebo oprávněný zákazník na území České republiky se zavazuje zaplatit za ni regulovanou cenu.

(5) Smlouvou o distribuci plynu se zavazuje provozovatel distribuční soustavy dopravit pro výrobce, obchodníka s plynem nebo oprávněného zákazníka sjednané množství plynu; výrobce, obchodník s plynem nebo oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit za ni regulovanou cenu.

(6) Smlouvou o uskladňování plynu se zavazuje provozovatel podzemního zásobníku plynu uskladnit pro provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, obchodníka s plynem nebo oprávněného zákazníka dohodnuté množství plynu na dohodnutou dobu a provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy, ob-

chodník s plynem nebo oprávněný zákazník se zavazuje zaplatit za uskladnění smluvní cenu.

(7) Podrobnosti k uzavírání smluv stanoví Pravidla trhu s plynem.

§ 73

Stav nouze

(1) Situací bezprostředně předcházející stavům nouze nebo stavem nouze je stav, který vznikl v plynárenské soustavě nebo její části v důsledku

- a) živelních událostí,
- b) opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,¹⁰⁾
- c) havárií na zařízeních pro výrobu, přepravu, distribuci a uskladňování plynu,
- d) dlouhodobého nedostatku zdrojů plynu,
- e) teroristického činu,
- f) ohrožení celistvosti plynárenské soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti.

(2) Vyhlášení a ukončení stavu nouze pro celé území státu vyhláší provozovatel přepravní soustavy v hromadných sdělovacích prostředcích nebo jiným vhodným způsobem a písemně je oznamuje ministerstvu a Správě státních hmotných rezerv.

(3) Týká-li se stav nouze pouze určité části území státu, vyhlášení a ukončení takového stavu nouze vyhláší příslušný provozovatel distribuční soustavy nebo podzemního zásobníku plynu nebo výroby plynu v hromadných sdělovacích prostředcích nebo jiným vhodným způsobem a písemně je neprodleně oznamuje ministerstvu, provozovateli přepravní soustavy a Správě státních hmotných rezerv.

(4) Při stavech nouze a činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku jsou všichni zákazníci a všichni držitelé licencí v plynárenství povinni podřídit se omezení spotřeby plynu podle pokynů provozovatele přepravní soustavy v případě podle odstavce 2 nebo provozovatele distribuční soustavy v případě podle odstavce 3.

(5) Obchodníci s plynem, kteří dodávají plyn konečným zákazníkům a ti koneční zákazníci, s výjimkou domácností a malých zákazníků, kteří si obstarávají plyn sami, jsou z důvodů předcházení a řešení stavů nouze povinni zajistit bezpečnostní standard požadované dodávky stanovený prováděcím právním předpisem.

(6) Dojde-li v důsledku stavu nouze k závažnému narušení zásobování plynem, zejména při rozsáhlých haváriích zařízení pro jeho výrobu, přepravu, distribuci a uskladnění, jsou plynárenští podnikatelé, jejichž technické podmínky to umožňují, povinni podílet se na odstranění havárií a obnovení dodávek, a to bez ohledu na smlouvy uzavřené mezi účastníky trhu s plynem.

(7) Plynárenští podnikatelé jsou povinni bezprostředně po vzniku havárie či vyhlášení stavu nouze zahájit likvidaci následků v souladu s havarijními plány.

(8) Dojde-li v důsledku stavu nouze k závažnému narušení zásobování plynem, zejména při rozsáhlých haváriích zařízení pro jeho výrobu, přepravu a distribuci, jsou plynárenští podnikatelé, jejichž technické podmínky to umožňují, povinni podílet se na odstranění havárií a obnovení dodávek.

(9) Odstranění havárií a obnovení dodávek podle předchozího odstavce koordinuje provozovatel přepravní soustavy v případě podle odstavce 2 nebo provozovatel distribuční soustavy v případě podle odstavce 3.

(10) Podrobnosti postupu při předcházení, vzniku a odstraňování následků stavu nouze, rozsah a způsob omezení spotřeby plynu a obsah havarijních plánů stanoví prováděcí právní předpis.

(11) Při vyhlášení stavu nouze nebo předcházení jeho vzniku je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno.

§ 74

Neoprávněný odběr, neoprávněná přeprava, neoprávněná distribuce a neoprávněné uskladnění plynu

(1) Neoprávněným odběrem plynu je

- a) odběr bez uzavřené smlouvy na dodávku plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na dodávku plynu,
- b) odběr při opakovaném neplacení smluvených záloh nebo nezaplacení vyúčtování za odebraný plyn,
- c) odběr bez měřicího zařízení,
- d) připojení nebo odběr z té části zařízení, kterou prochází neměřený plyn,
- e) odběr měřicím zařízením,
 1. které nezaznamenává odběr nebo zaznamenává odběr nesprávně ke škodě plynárenského podnikatele nebo obchodníka s plynem, v důsledku neoprávněného zásahu do tohoto měřicího zařízení nebo do jeho součásti či příslušenství,
 2. které nebylo připojeno příslušným plynárenským podnikatelem nebo jehož připojení jím nebylo schváleno,
 3. na kterém bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci a nebyla splněna povinnost podle § 71 odst. 10,
- f) odběr v přímé souvislosti s neoprávněným zásahem na přímém plynovodu či na zařízení distribuční soustavy, zařízení přepravní soustavy, zařízení pro výrobu nebo těžbu plynu či zařízení pro uskladňování plynu.

(2) Neoprávněnou přepravou plynu je

- a) přeprava bez uzavřené smlouvy na přepravu plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na přepravu plynu,
- b) odběr při opakovaném nedodržení smluveného způsobu platby za přepravu plynu včetně záloh.

(3) Neoprávněnou distribucí plynu je

- a) distribuce bez uzavřené smlouvy na distribuci plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na distribuci plynu,
- b) odběr při opakovaném nedodržení smluveného způsobu platby za distribuci plynu včetně záloh.

(4) Neoprávněným uskladněním plynu je

- a) uskladnění bez uzavřené smlouvy na uskladnění plynu nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou na uskladnění plynu,
- b) odběr při opakovaném nedodržení smluveného způsobu platby za uskladnění plynu včetně záloh.

(5) Při neoprávněném odběru nebo neoprávněné přepravě, nebo neoprávněné distribuci nebo neoprávněném uskladnění plynu je zákazník povinen uhradit skutečně vzniklou škodu. Nelze-li vzniklou škodu prokazatelně stanovit, je náhrada škody vypočtena podle Pravidel provozu.

§ 75

Omezení dovozu a vývozu plynu

(1) Ministerstvo může rozhodnout o omezení dovozu plynu ze zahraničí fyzickým nebo právnickým osobám v případě, že

- a) může dojít k přímému nebo nepřímému ohrožení osob nebo věcí na území České republiky, či k ohrožení bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy,
- b) práva a povinnosti dodavatelů plynu a oprávněných zákazníků nejsou v zemi, odkud se dovoz uskutečňuje, srovnatelná s právy a povinnostmi dodavatelů plynu a oprávněných zákazníků v České republice, jedná-li se o dovoz plynu ze zemí, jež nejsou členskými státy Evropské unie.

(2) Ministerstvo může rozhodnout o omezení vývozu plynu do zahraničí fyzickým nebo právnickým osobám v případě, že byl vyhlášen stav nouze podle § 73 odst. 1 písm. d) na území celého státu nebo jeho části v případě, že se stav nouze dotýká území nejméně 3 krajů.

Díl 3

Teplárenství

§ 76

Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie

(1) Držitel licence na výrobu nebo rozvod tepelné

energie je povinen zajistit dodávku tepelné energie, pokud je to technicky možné, každému odběrateli, který

- a) o to požádá a dodávka je v souladu s územní energetickou koncepcí,¹¹⁾
- b) má rozvodné tepelné zařízení nebo tepelnou přípojku a odběrné tepelné zařízení v souladu s technickými a bezpečnostními předpisy,
- c) splňuje podmínky týkající se místa, způsobu a termínu připojení stanovené držitelem licence,
- d) má uzavřenou smlouvu o dodávce tepelné energie.

(2) Dodávat tepelnou energii jiné fyzické či právnické osobě lze pouze na základě smlouvy o dodávce tepelné energie nebo jako plnění poskytované v rámci smlouvy jiné.

(3) Držitel licence je dále povinen s každou fyzickou či právnickou osobou, která o to požádá a splňuje podmínky pro výrobu nebo rozvod podle odstavce 1 a § 77 odst. 1 nebo § 80, uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie. Smlouva o dodávce tepelné energie musí být písemná a musí obsahovat pro každé odběrné místo

- a) výkon, množství, časový průběh odběru tepelné energie a místo předání,
- b) základní parametry dodávané a vrácené teplosnosné látky, kterými jsou teplota, tlak a hmotnostní nebo objemový průtok,
- c) místo a způsob měření a náhradní způsob vyhodnocení dodávky tepelné energie, dojde-li k poruše měřicího zařízení, a dohodu o přístupu k měřicím a ovládacím zařízením,
- d) cenu stanovenou v místě měření nebo způsob jejího stanovení, termíny a způsob platby za odebranou tepelnou energii včetně záloh,
- e) při společném měření množství odebrané tepelné energie na přípravu teplé užitkové vody pro více odběrných míst způsob rozdělení nákladů za dodávku tepelné energie na jednotlivá odběrná místa včetně získávání a ověřování vstupních údajů pro toto rozdělení. Nedojde-li k dohodě o způsobu rozdělení nákladů na jednotlivá odběrná místa, rozdělí dodavatel náklady způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

(4) Dodavatel má právo přerušit nebo omezit dodávku tepelné energie v nezbytném rozsahu a na nezbytně nutnou dobu v těchto případech:

- a) při bezprostředním ohrožení zdraví nebo majetku osob a při likvidaci těchto stavů,
- b) při stavech nouze nebo činnostech bezprostředně zamezujících jejich vzniku,
- c) při provádění plánovaných rekonstrukcí, oprav, údržbových a revizních prací, pokud jsou oznámeny nejméně 15 dní předem,

- d) při provádění nezbytných provozních manipulací na dobu 4 hodin,
- e) při havarijním přerušení či omezení nezbytných provozních dodávek teplotně látky nebo paliv a energií poskytovaných jinými dodavateli,
- f) při nedodržení povinností odběratele podle § 77 odst. 4,
- g) při vzniku a odstraňování havárií a poruch na zařízeních pro rozvod a výrobu tepelné energie na dobu nezbytně nutnou,
- h) jestliže odběratel používá zařízení, která ohrožují život, zdraví nebo majetek osob nebo ovlivňují kvalitu dodávek v neprospěch dalších odběratelů,
- i) při neoprávněném odběru.

(5) Držitel licence na rozvod má právo

- a) v rozsahu podmínek stanovených územním rozhodnutím a stavebním povolením⁷⁾ zřizovat a provozovat ve veřejném zájmu na cizích nemovitostech rozvodná tepelná zařízení, stavět podpěrné body a přetínat tyto nemovitosti potrubními trasami,
- b) vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním a provozem rozvodných zařízení,
- c) odstraňovat porosty ohrožující provoz rozvodných zařízení, pokud tak neučinil po předchozím upozornění vlastníků dotčené nemovitosti,
- d) vstupovat a vjíždět v souladu se zvláštními právními předpisy do uzavřených prostor a zařízení sloužících k výkonu činností a služeb orgánů Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Bezpečnostní informační služby a do obvodu dráhy, jakož i vstupovat na nemovitosti, kde jsou umístěna zařízení telekomunikací, v rozsahu a způsobem nezbytným pro výkon licencované činnosti,
- e) vyžadovat zabezpečení ochrany rozvodných tepelných zařízení při provádění prací ohrožujících jejich bezpečný provoz; v případě poškození žádat náhradu veškerých nákladů spojených s neprodleným provedením oprav a uvedení do provozu,
- f) na náhradu škody při nedodržení základních parametrů dodávky tepelné energie podle odstavce 3 písm. b),
- g) zřizovat a provozovat vlastní telekomunikační síť řízení, měření, zabezpečování a automatizaci provozu tepelných sítí a k přenosu informací pro činnost výpočetní techniky a informačních systémů.

(6) Škoda podle odstavce 5 písm. f) musí být prokázána. Právo na náhradu škody nevzniká v zákonem vyjmenovaných případech přerušení výroby či distribuce tepelné energie podle odstavce 4.

(7) Provozovatel rozvodného tepelného zařízení je povinen zřídit věčné břemeno umožňující využití

cizí nemovitosti nebo její části pro účely uvedené v odstavci 5 písm. a), a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele tepelného zařízení rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

(8) Držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen při výkonu předcházejících oprávnění co nejvíce šetřit práva vlastníků dotčených nemovitostí a vstup na jejich pozemky a nemovitosti jim oznámit. Po skončení prací je povinen uvést dotčené pozemky a nemovitosti nebo jejich části do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání dotčené nemovitosti.

(9) Držitel licence na výrobu tepelné energie a držitel licence na rozvod tepelné energie je povinen

- a) provádět činnosti spojené s udělenou licencí a vyžadující odbornou způsobilost podle zvláštních právních předpisů pouze kvalifikovanými pracovníky,
- b) zřizovat, provozovat a udržovat zařízení pro dodávky tepelné energie tak, aby splňovala požadavky stanovené pro zajištění bezpečného, hospodárného a spolehlivého provozu a ochrany životního prostředí,
- c) poskytovat na vyžádání pověřeným pracovníkům ministerstva, Energetického regulačního úřadu a inspekce pravdivé informace nezbytné pro výkon jejich práv a povinností a umožnit jim přístup k zařízením, která k výkonu licencované činnosti slouží,
- d) bilancovat pro každou teplotně látku výrobu, náklady, ztráty, vlastní spotřebu a dodávky odděleně pro výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie a poskytovat údaje pro účely regulace podle tohoto zákona a statistiky,
- e) stanovit podmínky připojení k rozvodnému tepelnému zařízení nebo zdroji tepelné energie,
- f) v případech podle odstavce 4 obnovit dodávku tepelné energie bezprostředně po odstranění příčin, které vedly k jejímu přerušení či omezení,
- g) vypracovat havarijní plán pro předcházení a řešení stavů nouze s výjimkou soustav zásobování tepelnou energií do výkonu 10 MW do 6 měsíců po obdržení licence.

(10) Vznikla-li vlastníku nebo nájemci nemovitosti nebo zařízení majetková újma v důsledku výkonu práv dodavatele nebo je-li omezen ve výkonu vlastnických práv, vzniká mu právo na jednorázovou náhradu.⁵⁾ Právo na tuto náhradu je nutno uplatnit u dodavatele, který způsobil majetkovou újmu, do 6 měsíců ode dne, kdy se o tom vlastník nebo nájemce dozvěděl.

(11) Rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část

může za předpokladu, že neohrozí jejich spolehlivost nebo bezpečnost provozu nebo že neohrozí život, zdraví či majetek osob, křížit pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení nebo s nimi být v souběhu, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků. Souběhem je, když jedno zařízení zasahuje svým ochranným pásmem do ochranného, případně bezpečnostního pásma druhého zařízení. Při opravách poruch a při stavebních úpravách zařízení je provozovatel rozvodného tepelného zařízení povinen respektovat vyjádření ostatních uživatelů trasy, zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků.

§ 77

Odběratel tepelné energie

(1) Odběratel má právo na připojení ke zdroji tepla nebo rozvodnému tepelnému zařízení v případě, že

- se nachází v místě výkonu licencované činnosti,
- má zřízenou tepelnou přípojku a odběrné tepelné zařízení v souladu s technickými předpisy,
- splňuje podmínky týkající se výkonu, místa, způsobu, základních parametrů teplotnosné látky a termínu připojení stanovené dodavatelem, a
- dodávka tepelné energie je v souladu se schválenou územní energetickou koncepcí.¹¹⁾

(2) Odběratel má právo na náhradu škody při nedodržení základních parametrů dodávky tepelné energie podle § 76 odst. 3 písm. b). Škoda musí být prokázána. Právo na náhradu škody a ušlého zisku nevzniká v zákonem vyjmenovaných případech přerušení nebo omezení dodávky tepelné energie podle § 76 odst. 4.

(3) Odběratel je povinen při změně teplotnosné látky v zájmu snižování spotřeby energie upravit na svůj náklad své odběrné tepelné zařízení tak, aby odpovídalo uvedeným změnám, nebo včas vypovědět smlouvu o dodávce tepelné energie. Jiné úpravy odběrných tepelných zařízení zajišťuje jejich vlastník na náklady toho, kdo potřebu změn vyvolal, a to po předchozím projednání s držitelem licence. Změnu parametrů vyžadující úpravu odběrného tepelného zařízení je povinen držitel licence oznámit písemně nejméně 12 měsíců předem.

(4) Odběratel může provozovat vlastní náhradní či jiný zdroj, který je spojen s rozvodným zařízením, jakož i dodávat do tohoto zařízení tepelnou energii, pouze po dohodě s držitelem licence.

(5) Změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí. Veškeré vyvolané jednorázové náklady na provedení těchto změn a rovněž takové náklady, spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení uhradí ten, kdo změnu nebo odpojení od rozvodného tepelného zařízení požaduje.

(6) Vlastníci nemovitostí, v nichž je umístěno rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část nezbytná pro dodávku třetím osobám, jsou povinni umístění a provozování tohoto zařízení nadále strpět.

(7) Na odběrném tepelném zařízení nebo jeho částech, kterými prochází neměřená dodávka tepelné energie, je zakázáno provádět jakékoliv úpravy bez souhlasu držitele licence na výrobu tepelné energie nebo rozvod tepelné energie.

§ 78

Měření

(1) Povinností držitele licence na výrobu a držitele licence na rozvod je dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem.¹²⁾ Odběratel má právo na ověření správnosti odečtu naměřených hodnot.

(2) Má-li odběratel pochybnosti o správnosti údajů měření nebo zjistí-li závadu na měřicím zařízení, má právo požadovat jejich přezkoušení. Držitel licence je povinen na základě odběratelovy písemné žádosti měřicí zařízení do 30 dnů přezkoušet, a je-li vadné, vyměnit. Odběratel je povinen poskytnout k výměně měřicího zařízení nezbytnou součinnost. Je-li na měřicím zařízení zjištěna závada, hradí náklady spojené s jeho přezkoušením a výměnou držitel licence. Není-li závada zjištěna, hradí tyto náklady odběratel.

(3) Jakýkoli zásah do měřicího zařízení bez souhlasu jeho vlastníka se zakazuje.

(4) Držitel licence má právo měřicí zařízení osadit a zajistit proti neoprávněné manipulaci a provádět pravidelné odečty naměřených hodnot, odběratel je povinen to umožnit. Zjistí-li odběratel porušení měřicího zařízení nebo jeho zajištění, je povinen to neprodleně oznámit dodavateli.

(5) Hodnoty naměřené a zjištěné dodavatelem a ceny v místě měření tvoří náklady na tepelnou energii, které se rozúčtují mezi konečné spotřebitele, jimiž jsou uživatelé bytů a nebytových prostorů. Pravidla

¹²⁾ Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.

pro rozdělení těchto nákladů na služby vytápění a poskytování teplé užitkové vody stanoví prováděcí právní předpis.

(6) Při dodávce teplé užitkové vody společně připravované pro více odběrných míst zajistí držitel licence do 5 let po nabytí účinnosti tohoto zákona v každém odběrném místě dodávky měření dodaného množství teplé užitkové vody pro účely poměrného rozúčtování nákladů na tepelnou energii na její přípravu a rozvod na jednotlivá odběrná místa podle § 76 odst. 3 písm. e). Dojde-li k dohodě o způsobu rozúčtování na jednotlivá odběrná místa mezi všemi odběrateli a dodavatelem, povinnost tohoto měření nevzniká.

(7) Pokud držitel licence instaluje v každém odběrném místě kromě měření podle odstavce 6 též měření dodané tepelné energie v teplé užitkové vodě nebo souhrnné měření tepelné energie dodané pro vytápění a přípravu teplé užitkové vody, účtuje se dodávka tepelné energie pro každé odběrné místo podle údajů těchto měření.

(8) Při společné přípravě teplé užitkové vody pro více odběratelů nelze měření instalované odběrateli použít pro stanovení množství dodávané tepelné energie. Hodnoty získané od odběratelů může dodavatel využít pro rozúčtování dodávky tepelné energie spotřebované na centrální přípravu teplé užitkové vody.

§ 79

Tepelná přípojka

(1) Tepelná přípojka je zařízení, které vede teplosnosnou látku ze zdroje nebo rozvodného tepelného zařízení k odběrnému tepelnému zařízení pouze pro jednoho odběratele.

(2) Tepelná přípojka začíná na zdroji tepelné energie nebo odbočením od rozvodného tepelného zařízení a končí vstupem do odběrného tepelného zařízení.

(3) Opravy a údržbu tepelné přípojky zajišťuje její vlastník.

(4) Dodavatel je povinen za úhradu tepelnou přípojku provozovat, udržovat a opravovat, pokud o to její vlastník požádá.

(5) Náklady na zřízení přípojky hradí ten, v jehož prospěch byla zřízena, pokud se s dodavatelem nedohodne jinak.

§ 80

Výkup tepelné energie

(1) Držitel licence na rozvod tepelné energie, který má vhodné technické podmínky, je povinen vykupovat

- a) tepelnou energii

1. získanou z obnovitelných zdrojů podle § 31 odst. 1 a z tepelných čerpadel,
 2. získanou z druhotných energetických zdrojů,
- b) tepelnou energii z kombinované výroby elektřiny a tepla.

(2) Povinnost výkupu tepelné energie nevzniká

- a) je-li potřeba tepelné energie uspokojena podle odstavce 1,
- b) pokud by došlo ke zvýšení celkových nákladů na pořízení tepelné energie pro soubor stávajících odběratelů,
- c) pokud parametry teplotnosné látky neodpovídají parametrům v rozvodném tepelném zařízení v místě připojení.

(3) Vynaložené náklady spojené s připojením zdroje tepelné energie podle odstavce 1 hradí vlastník tohoto zdroje.

§ 81

Výstavba zdrojů tepelné energie

(1) Výstavba nových zdrojů tepelné energie pro dodávku do rozvodného tepelného zařízení o celkovém instalovaném tepelném výkonu 30 MW_t a více je možná pouze na základě státní autorizace (dále jen „autorizace“), o jejímž udělení rozhoduje ministerstvo.

(2) Novým zdrojem tepelné energie se pro účely autorizace rozumí

- a) výstavba zcela nové výrobní jednotky, nebo
- b) rekonstrukce technologické části stávajícího zdroje, která přináší změnu paliva nebo základních technických parametrů, instalovaného výkonu či druhu výstupní teplotnosné látky.

(3) Na výstavbu zdrojů tepelné energie pro individuální vytápění a přípravu teplé užitkové vody v bytech a rodinných domcích se autorizace neuděluje.

(4) Na udělení autorizace není právní nárok.

(5) Státní autorizace se nevyžaduje na výstavbu zdrojů dočasně vybudovaných ve stavech nouze.

§ 82

Autorizace na výstavbu zdrojů

(1) O udělení autorizace rozhoduje ministerstvo podle § 81 na základě písemné žádosti.

(2) Předpokladem pro udělení autorizace je posouzení

- a) souladu s územní energetickou koncepcí,¹¹⁾
- b) vlivu zdroje na životní prostředí,
- c) využití místních a tuzemských palivových a energetických zdrojů,
- d) energetické účinnosti,

- e) zajištění finančních předpokladů na výstavbu,
- f) efektivnosti a hospodárnosti dostupných energetických zdrojů.¹¹⁾

(3) Autorizace se uděluje na dobu 5 let a na základě žádosti držitele autorizace se může prodloužit. Žádost o prodloužení platnosti autorizace na výstavbu zdroje tepelné energie s odůvodněním je nutno podat nejméně 6 měsíců před skončením její platnosti.

(4) Ministerstvo je účastníkem územního řízení a dotčeným orgánem při stavebním řízení podle zvláštního právního předpisu.⁷⁾

(5) Autorizace na výstavbu zdroje tepelné energie je nepřenosná na jinou osobu.

(6) V případě neudělení autorizace na výstavbu nového zdroje tepelné energie musí být žadatel seznámen s důvody neudělení autorizace a poučen o odvolání.

§ 83

Žádost o udělení autorizace

(1) Písemná žádost o udělení autorizace obsahuje

- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno, příjmení a rodné číslo nebo datum narození, u právnické osoby údaje o jejím statutárním orgánu,
- b) základní údaje o zdroji včetně technické koncepce, instalovaného výkonu, energetické účinnosti a předpokládaného odběru tepelné energie,
- c) předpokládané umístění zdroje tepelné energie,
- d) požadovanou dobu platnosti autorizace, termín zahájení a ukončení výstavby a předpokládaný termín uvedení do provozu,
- e) posouzení vlivu na životní prostředí⁸⁾ a souladu s územní energetickou koncepcí,¹¹⁾
- f) souhlas orgánu ochrany ovzduší,⁹⁾
- g) údaje o palivových či jiných zdrojích,
- h) vyhodnocení využití místních a tuzemských palivových či jiných zdrojů energie, zejména obnovitelných,
- i) průkaz finančních předpokladů k výstavbě zdroje tepelné energie.

(2) K žádosti připojí žadatel stanovisko správního úřadu vykonávajícího státní správu v místě stavby a odpovědného za územní energetickou koncepci¹¹⁾ příslušného územního obvodu.

(3) Finančními předpoklady se rozumí schopnost fyzické či právnické osoby žádající o udělení autorizace zabezpečit řádné zahájení a dokončení stavby zdroje tepelné energie a schopnost zabezpečit plnění z toho vyplývajících závazků. Finanční předpoklady prokazuje žadatel zejména obchodním majetkem, ob-

jemem dostupných finančních prostředků, úplnou účetní závěrkou ověřenou auditorem včetně její přílohy v úplném rozsahu, pokud žadatel v předchozím ročním období vykonával podnikatelskou činnost.

(4) Náležitosti žádostí o udělení, změnu, prodloužení a zrušení autorizace, včetně vzorů žádostí, a podrobnosti o podmínkách pro posuzování těchto žádostí stanoví prováděcí právní předpis.

§ 84

Rozhodnutí o udělení autorizace

(1) Rozhodnutí o udělení autorizace na výstavbu zdroje obsahuje zejména

- a) obchodní firmu fyzické či právnické osoby, trvalý pobyt či sídlo, identifikační číslo, u fyzické osoby dále jméno a příjmení, rodné číslo nebo datum narození,
- b) základní údaje o zdroji včetně technické koncepce, instalovaného výkonu, energetické účinnosti a předpokládaného odběru tepelné energie a jejich závaznost,
- c) umístění zdroje tepelné energie,
- d) dobu platnosti autorizace, termín zahájení a ukončení výstavby, předpokládaný termín uvedení do provozu,
- e) podmínky ochrany životního prostředí,
- f) údaje o palivových či jiných zdrojích,
- g) podmínky pro využití místních a tuzemských palivových zdrojů energie, zejména obnovitelných.

(2) Držitel autorizace na výstavbu zdroje je povinen neprodleně oznámit ministerstvu veškeré změny údajů uvedených v žádosti o udělení autorizace či jiné závažné údaje, které mají vliv na udělenou autorizaci.

(3) Ministerstvo a správní úřad vykonávající státní správu v daném územním obvodu vedou evidenci udělených autorizací na výstavbu zdrojů tepelné energie.

§ 85

Zánik autorizace

Autorizace na výstavbu zdroje zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena,
- b) u fyzických osob smrtí držitele autorizace nebo prohlášením za mrtvého,
- c) prohlášením konkurzu na držitele autorizace nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu na držitele autorizace pro nedostatek majetku,
- d) zánikem právnické osoby, která je držitelem autorizace,
- e) na základě žádosti držitele autorizace o zrušení udělené autorizace,
- f) rozhodnutím vydavatele autorizace na výstavbu

zdroje pro závažné neplnění podmínek stanovených v rozhodnutí o udělení autorizace,

g) vstupem držitele autorizace do likvidace.

§ 86

Přeložky rozvodných tepelných zařízení

(1) Přeložkou rozvodného tepelného zařízení se rozumí dílčí změna trasy vedení či přemístění některého souboru nebo prvku tohoto zařízení.

(2) Přeložky rozvodných tepelných zařízení zajišťuje jejich vlastník na náklady toho, kdo potřebu přeložky vyvolal, pokud nedojde k jiné dohodě.

(3) Vlastnictví rozvodného tepelného zařízení se po provedení přeložky nemění.

§ 87

Ochranná pásma

(1) Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí.

(2) Šířka ochranných pásem je vymezena svislými rovinami vedenými po obou stranách zařízení na výrobu či rozvod tepelné energie ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo k tomuto zařízení, která činí 2,5 m.

(3) U výměňkových stanic určených ke změně parametrů teplotnosné látky, které jsou umístěny v samostatných budovách, je ochranné pásmo vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 2,5 m kolmo na půdorys těchto stanic.

(4) V ochranném pásmu zařízení, která slouží pro výrobu či rozvod tepelné energie, i mimo ně, je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Stavební činnosti, umísťování konstrukcí, zemní práce, uskladňování materiálu a zřizování skládek a vysazování trvalých porostů v ochranných pásmech je možno provádět pouze s předchozím písemným souhlasem provozovatele tohoto zařízení. Souhlas, který musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen, se připojuje k návrhu na územní rozhodnutí nebo k žádosti o stavební povolení; stavební úřad podmínky souhlasu nepřezkoumává.

(5) Prochází-li zařízení pro rozvod tepelné energie budovami, ochranné pásmo se nevymezuje. Při provádění stavebních činností musí vlastník dotčené stavby dbát na zajištění bezpečnosti tohoto zařízení.

(6) Vlastníci nemovitostí jsou povinni umožnit provozovateli zařízení přístup k pravidelné kontrole a provádění nezbytných prací na zařízení pro rozvod

tepelné energie umístěném v jejich nemovitostech. Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, je provozovatel zařízení před zahájením prací povinen vlastníka nebo správce nemovitosti o rozsahu a době trvání prací informovat a po ukončení prací uvést dotčené prostory do původního stavu, a není-li to s ohledem na povahu provedených prací možné, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání nemovitosti.

§ 88

Stav nouze

(1) Stavem nouze nebo situací bezprostředně zamezující stavu nouze v teplárenství je omezení nebo přerušování dodávek tepelné energie v důsledku

- živelní události,
- opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,¹⁰⁾
- havárií na výrobních či rozvodných zařízeních,
- dlouhodobého nedostatku základních zdrojů, kterými jsou paliva, elektřina, voda,
- smogové situace podle zvláštních předpisů,
- teroristického činu.

(2) Při stavech nouze nebo v situaci bezprostředně zamezující vzniku stavu nouze a při likvidaci stavu nouze jsou všichni držitelé licence, odběratelé i koneční zákazníci povinni se podřídit po nezbytnou dobu omezení spotřeby bez ohledu na uzavřené smlouvy. V těchto případech je právo na náhradu škody a ušlého zisku vyloučeno. Držitelé licencí mohou v nezbytném rozsahu využívat zařízení odběratelů a konečných spotřebitelů.

(3) Stav nouze a jeho ukončení pro celé území státu vyhláší ministerstvo, pro jeho část správní úřad vykonávající státní správu nebo orgán vykonávající přenesenou působnost v dotčeném území prostřednictvím sdělovacích prostředků nebo jiným účinným způsobem. Orgán, který stav nouze vyhlásil, je povinen neprodleně informovat Ministerstvo vnitra a příslušné hasičské záchranné sbory krajů o předpokládaném trvání omezení dodávek tepelné energie.

(4) Postup při předcházení, vzniku a odstraňování následků stavu nouze stanoví prováděcí právní předpis.

(5) U tepelných sítí zásobovaných z více než 50 % z jednoho zdroje je držitel licence na rozvod tepelné energie povinen přezkoumat účinky výpadku tohoto zdroje a podle výsledku zřídit vstupy do tepelné sítě pro připojení náhradních zdrojů.

§ 89

Neoprávněný odběr

(1) Neoprávněným odběrem tepla je

- a) odběr bez souhlasu dodavatele nebo v rozporu s uzavřenou smlouvou,
- b) odběr při opakovaném neplacení smluvených záloh včetně vyúčtování za odebrané teplo,
- c) odběr bez měřicího zařízení nebo odběr přes měřicí zařízení, které v důsledku zásahu odběratele odběr nezaznamenává nebo zaznamenává odběr menší než skutečný,
- d) odběr měřicím zařízením přemístěným bez souhlasu dodavatele,
- e) odběr měřicím zařízením, na němž bylo porušeno zajištění proti neoprávněné manipulaci a nebyla splněna povinnost podle § 78 odst. 4.

(2) Způsob výpočtu škody vzniklé držiteli licence neoprávněným odběrem stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA TŘETÍ

POKUTY

§ 90

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnosti, zákazy a omezení nebo překročí oprávnění podle § 3 odst. 3, § 7 odst. 6, § 10 odst. 7 a 9, § 12 odst. 7, § 28 odst. 2, 3, 4 a 5, § 29 odst. 2, 3, 5 a 6, § 32 odst. 1, § 38 odst. 1, § 41 odst. 2, § 43 odst. 1, § 45 odst. 1 a 4, § 46 odst. 4, 8, 9, 10 a 12, § 48 odst. 2, § 49 odst. 2, 4 a 6, § 51, 52, 53, § 54 odst. 4, § 62 odst. 2, 3 a 4, § 63 odst. 2 a 3, § 65 odst. 2 a 3, § 66 odst. 1 a 3, § 67 odst. 1 a 10, § 68 odst. 5, 6 a 7, § 69 odst. 3, § 71 odst. 7, 8, 9, 10 a 16, § 72 odst. 1, § 73 odst. 4, § 74 odst. 1, 2, 3 a 5, § 76 odst. 2 a 4, § 77 odst. 3, 4, 5, 6 a 7, § 78 odst. 3 a 4, § 79 odst. 3 a 4, § 87 odst. 4, 5 a 6, § 88 odst. 2, § 89 odst. 1 a § 98 odst. 11.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.

§ 91

Správní delikty právnických osob a fyzických osob podnikajících

(1) Za správní delikty následujících právnických osob a podnikajících fyzických osob lze uložit pokutu až do výše 50 000 000 Kč

- a) držitelům licence za porušení povinností, stanovených v § 6 odst. 3, 4, 5 a 7, § 9 odst. 1 a 4, § 10 odst. 4, § 11 odst. 1, § 12 odst. 6, § 14 odst. 2, 5, 6 a 10, § 20 odst. 7 a 8, § 50, § 54 odst. 4, § 64 odst. 8, § 72 odst. 1, § 72a odst. 3, § 73 odst. 4, 6, 7 a 8, § 76 odst. 3 a § 78 odst. 6,
- b) držitelům licence na výrobu elektřiny a plynu za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 23 odst. 1 a 2, § 49 odst. 2, 4 a 6, § 57 odst. 1, 4, 5, 6 a 8, § 71 odst. 7 a 9 a § 72 odst. 1,
- c) držitelům licence na provoz přenosové nebo přepravní soustavy za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 24 odst. 3, 5, 6, 8 a 10, § 24a, § 46 odst. 4, § 47 odst. 2, § 49 odst. 7 a 8, § 50 odst. 3, § 54 odst. 4, § 58 odst. 1, 4, 5, 6 a 9, § 58a, § 64 odst. 2, § 71 odst. 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 a 12 a § 72 odst. 1 a 3,
- d) držitelům licence na uskladňování plynu v podzemním zásobníku za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 60 odst. 1, 4, 5, 6 a 8, § 64 odst. 2, § 71 odst. 7 a 9 a § 72 odst. 1,
- e) držitelům licence na provoz distribučních soustav a rozvodů tepelné energie za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 12 odst. 2 a 3, § 25 odst. 4, 6, 7, 9, 11, 12 a 13, § 25a, § 26 odst. 2, 3, 4 a 6, § 45 odst. 5, § 46 odst. 4, § 47 odst. 2, § 49 odst. 7, 8, 10 a 11, § 50 odst. 3, § 54 odst. 3 a 4, § 59 odst. 1, 4, 5, 6 a 8, § 59a, § 64 odst. 2, § 66 odst. 4, § 71 odst. 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 a 12, § 72 odst. 1 a 3, § 76 odst. 1, 2, 4, 5, 8, 9 a 11, § 78 odst. 1, 2 a 4, § 80 odst. 1 a § 88 odst. 2,
- f) držitelům licence na výrobu tepelné energie za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 12 odst. 2, § 32 odst. 1, § 76 odst. 1, 2, 4 a 9, § 78 odst. 1 a 2 a § 88 odst. 2,
- g) operátorovi trhu s elektřinou za neplnění povinností nebo překročení oprávnění podle § 27 odst. 4, 5, 8 a 9 a § 50 odst. 6,
- h) Bilančnímu centru za neplnění povinností nebo překročení oprávnění podle § 64 odst. 4 a 5,
- i) provozovateli přenosové soustavy za nedodržení podmínek pro přístup k síti pro přeshraniční výměnu elektrické energie podle Nařízení.

(2) Pokutu jen do výše 1 000 000 Kč lze uložit výrobcům, provozovatelům distribučních soustav a provozovatelům rozvodu tepelné energie, a to s výkonem do 2 MW, za porušení povinností podle odstavce 1 písm. a) až f).

(3) Pokutu až do výše 10 000 000 Kč lze uložit držitelům licence na obchod s elektřinou a na obchod s plynem za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 12a odst. 1 a 6, § 30, § 32 odst. 8, § 61, § 72 odst. 1 a § 73 odst. 5.

(4) Pokutu až do výše 50 000 000 Kč lze uložit právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám za porušení povinností, zákazů a omezení podle § 3 odst. 3, § 7 odst. 6, § 10 odst. 7 a 9, § 12 odst. 7, § 28 odst. 2, 3 a 4, § 33 odst. 1, § 38 odst. 1, § 45 odst. 1 a 4, § 46 odst. 4, 8, 9, 10 a 12, § 48 odst. 2, § 51, 52, 53, § 54 odst. 4, § 62 odst. 2, 3 a 4, § 66 odst. 1, § 67 odst. 1, § 68 odst. 5, 6 a 7, § 69 odst. 3, § 71 odst. 7, 8, 9, 10 a 16, § 72 odst. 1, § 73 odst. 4 a 5, § 74 odst. 1, 2, 3 a 4, § 76 odst. 2 a 4, § 77 odst. 7, § 78 odst. 3 a 4, § 79 odst. 3 a 4,

§ 81 odst. 1, § 87 odst. 4, § 88 odst. 2, § 89 odst. 1 a § 98 odst. 11 a podle Nařízení, s výjimkou porušení těch ustanovení Nařízení, za jejichž porušení ukládá pokuty Komise.

(5) Pokutu až do výše 10 000 000 Kč lze uložit právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 62 odst. 2 a 3, § 65 odst. 2 a 3 a § 73 odst. 4.

(6) Pokutu až do výše 5 000 000 Kč lze uložit právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 29 odst. 2, 5 a 6, § 36 odst. 2, § 41 odst. 2, § 43 odst. 1, § 49 odst. 2, 4 a 6, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 10, § 71 odst. 7 a 10, § 74 odst. 5, § 77 odst. 3, 4 a 5, § 78 odst. 4, § 84 odst. 2 a § 88 odst. 2.

(7) Pokutu až do výše 1 000 000 Kč lze uložit právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám za porušení povinností nebo překročení oprávnění podle § 28 odst. 5, § 29 odst. 3, § 32 odst. 1, § 62 odst. 4, § 63 odst. 3, § 77 odst. 6 a § 87 odst. 5 a 6.

HLAVA ČTVRTÁ

STÁTNI ENERGETICKÁ INSPEKCE

§ 92

(1) Státní energetická inspekce je správním úřadem podřízeným ministerstvu. Člení se na ústřední inspektorát a územní inspektoráty. Sídla územních inspektorátů a jejich územní působnost jsou dána sídlem krajských úřadů a územním obvodem kraje a Magistrátu hlavního města Prahy.

(2) V čele ústředního inspektorátu je ústřední ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr průmyslu a obchodu. V čele územního inspektorátu je ředitel, kterého jmenuje, řídí a odvolává ústřední ředitel.

(3) Státní energetická inspekce je organizační složkou státu se sídlem v Praze.

Působnost

§ 93

(1) Státní energetická inspekce kontroluje na návrh ministerstva, Energetického regulačního úřadu nebo z vlastního podnětu dodržování

- a) tohoto zákona,
- b) zákona o hospodaření energií,¹¹⁾
- c) zákona o cenách⁴⁾ v rozsahu podle zákona o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen,¹³⁾
- d) Nařízení,^{2a)}
- e) zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů.

(2) Státní energetická inspekce na základě vlastního zjištění ukládá pokuty za porušení právních předpisů podle odstavce 1.

(3) Při výkonu kontroly se Státní energetická inspekce řídí zvláštním právním předpisem.¹⁴⁾

§ 94

(1) Státní energetická inspekce je oprávněna

- a) vyžadovat písemný návrh opatření a termínů k odstranění zjištěných nedostatků a ve stanovené lhůtě podání písemné zprávy o jejich odstranění,
- b) rozhodovat o povinnosti provést opatření navržená energetickým auditem a o lhůtách,
- c) kontrolovat, zda příjemci dotací v rámci Národního programu hospodárneho využívání energie a využívání jejich obnovitelných a druhotných zdrojů uvádějí v žádostech a vyhodnoceních úplné a pravdivé údaje.

(2) Státní energetická inspekce je účastníkem územního řízení a dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.¹⁵⁾

(3) Pokud Státní energetická inspekce zahajuje kontrolu na návrh ministerstva nebo Energetického regulačního úřadu, je povinna je seznámit s výsledky šetření.

§ 95

Ukládání pokut

(1) Při stanovení výše pokuty se přihlédne k závažnosti porušení povinnosti, zejména ke způsobu jejího porušení a jeho následkům a k okolnostem, za nichž k porušení došlo.

¹³⁾ Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ § 126 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
§ 13 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

(2) Právnícká osoba a fyzická osoba podnikající za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

(3) Na řízení o uložení pokuty se vztahuje správní řád. Pokuty ukládá územní inspektorát. O odvolání proti uložení pokuty územním inspektorátem rozhoduje ústřední inspektorát.

(4) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne, kdy se územní inspektorát o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu nelze uložit, uplynuly-li od porušení tři roky.

(5) Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu a jejich správu vykonává Státní energetická inspekce podle zvláštních právních předpisů.¹⁶⁾

HLAVA PÁTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Společná ustanovení

§ 96

(1) V řízeních upravených tímto zákonem se postupuje podle správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) O opravných prostředcích proti rozhodnutím vydaným Energetickým regulačním úřadem rozhoduje jeho předseda. Proti jeho rozhodnutí se nelze odvolat.

(3) Lhůta pro podání odvolání k Energetickému regulačnímu úřadu při odmítnutí připojení elektrického zařízení k přenosové soustavě nebo distribuční soustavě nebo při odmítnutí dopravy elektřiny je 90 dnů ode dne doručení zamítavého stanoviska provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele příslušné distribuční soustavy.

§ 97

zrušen

§ 98

Přechodná ustanovení

(1) Fyzické či právnické osoby, které podnikají v energetických odvětvích podle dosavadních předpisů, musí do jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zá-

kona požádat o udělení licence, jinak jejich oprávnění k podnikání zaniká.

(2) Ochranná pásma stanovená v elektroenergetice a teplárenství podle dosavadních právních předpisů se nemění po nabytí účinnosti tohoto zákona. Výjimky z ustanovení o ochranných pásmech udělené podle dosavadních právních předpisů zůstávají zachovány i po dni účinnosti tohoto zákona.

(3) Bezpečnostní pásma plynových zařízení stanovená podle dosavadních právních předpisů a předchozí písemné souhlasy se zřízením stavby v těchto pásmech zůstávají zachovány i po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Oprávnění k cizím nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona, zůstávají nedotčena.

(5) Pokud fyzické či právnické osoby provádějící nákup, prodej a skladování uhlovodíkových plynů v tlakových nádobách, včetně jejich dopravy, nepožádají o vydání živnostenského oprávnění na tuto činnost do jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jejich oprávnění k podnikání zaniká.

(6) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 23 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. d), § 24 odst. 10 písm. e), § 25 odst. 11 písm. f) a odst. 12, § 27 odst. 7, § 35 odst. 4, § 40 odst. 4, § 54 odst. 8, § 55 odst. 3, § 57 odst. 1 písm. a), § 57 odst. 5 písm. j), § 64 odst. 7, § 67 odst. 13, § 73 odst. 8, § 76 odst. 3 písm. e), § 77 odst. 2, § 83 odst. 4, § 88 odst. 4, § 89 odst. 2.

(7) Energetický regulační úřad vydá vyhlášku k provedení § 5 odst. 9, § 7 odst. 5, § 13 odst. 2, § 14 odst. 11, § 17 odst. 7 a § 19.

(8) Ministerstvo pro místní rozvoj vydá vyhlášku k provedení § 78 odst. 5.

(9) Při změně napětí elektřiny, při změně tlaku nebo druhu plynu a při změně teplotnosné látky nebo jejich parametrů zahájené před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

(10) O autorizaci na výstavbu musí požádat každá fyzická či právnická osoba, která požádá o územní rozhodnutí na novou výstavbu po dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

(11) Výkon kontroly

a) podle § 93 v objektech a zařízeních Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Bezpečnostní

¹⁶⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

informační služby provádí Státní energetická inspekce způsobem dohodnutým ministerstvem s příslušnými ministerstvy a v souladu se zvláštními právními předpisy,¹⁸⁾

- b) podle § 93 odst. 1 písm. a) týkající se ustanovení § 46, 68, 69 a 87 a § 93 odst. 1 písm. b) ve vojenských objektech, vojenských útvarech, vojenských zařízeních, vojenských záchranných útvarech a u právnických osob zřízených nebo založených Ministerstvem obrany provádí energetická inspekce Ministerstva obrany způsobem dohodnutým ministerstvem a Ministerstvem obrany v souladu se zvláštními právními předpisy.¹⁸⁾

(12) Inspekce podle zákona č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., je Státní energetickou inspekcí podle tohoto zákona.

(13) Řízení o uložení pokuty zahájena před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

§ 99

Závěrečná ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci.
2. Článek V zákona č. 83/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a o změně a doplnění některých dalších zákonů.

ČÁST PÁTÁ

zrušena

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 104

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 151/2002 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 262/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), nabyl účinnosti dnem vyhlášení (28. června 2002).

Zákon č. 278/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (28. srpna 2003).

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, nabyl účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost (1. května 2004).

Zákon č. 670/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení (30. prosince 2004).

Předseda vlády:

JUDr. Gross v. r.

¹⁸⁾ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky.

Příloha k zákonu č. 458/2000 Sb.

Bezpečnostní pásma plynových zařízení

druh zařízení:	velikost pásma:
Podzemní zásobníky	250 m
Tlakové zásobníky zkapalněných plynů	
do vnitřního obsahu nad 5 m ³ do 20 m ³	20 m
nad 20 m ³ do 100 m ³	40 m
nad 100 m ³ do 250 m ³	60 m
nad 250 m ³ do 500 m ³	100 m
nad 500 m ³ do 1000 m ³	150 m
nad 1000 m ³ do 3000 m ³	200 m
nad 3000 m ³	300 m
Plynojemy do 100 m ³	30 m
nad 100 m ³	50 m
Plnírny plynů (od technologie)	100 m
Zkapalňovací stanice stlačených plynů	100 m
Odpařovací stanice zkapalněných plynů	100 m
Kompresorové stanice (od technologie)	200 m
Regulační stanice vysokotlaké	10 m
Regulační stanice velmi vysokotlaké	20 m
Vysokotlaké plynovody	
do DN 100	15 m
do DN 250	20 m
nad DN 250	40 m
Velmi vysokotlaké plynovody	
do DN 300	100 m
do DN 500	150 m
nad DN 500	200 m